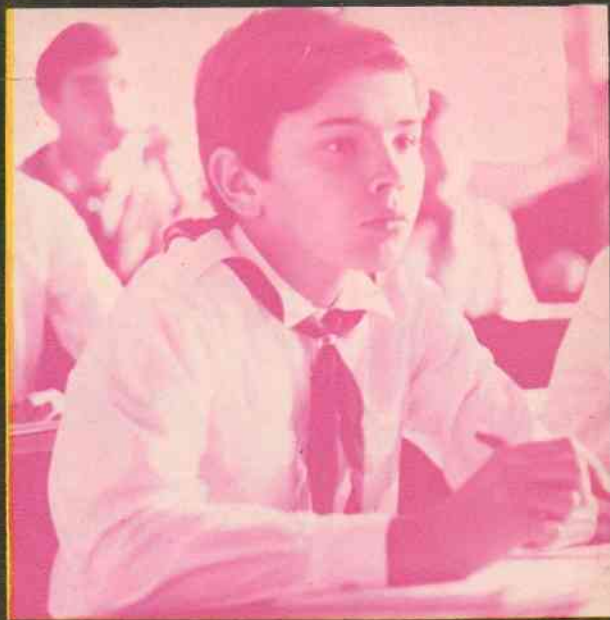

ANUL XXIII - NR. 25 (993) - 15 Iunie 1974

Flacăra

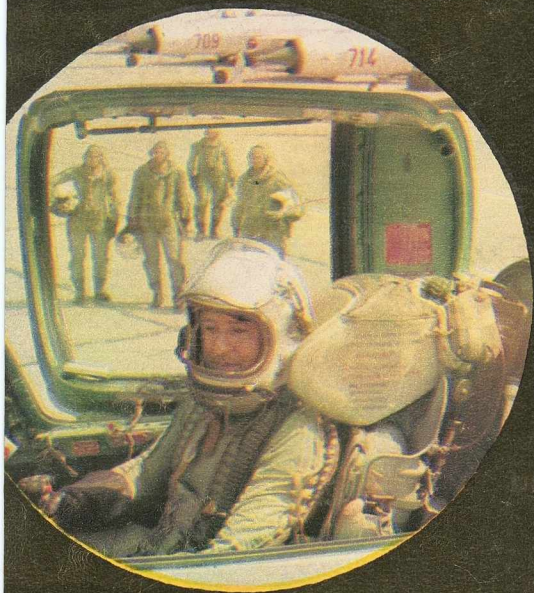
revistă săptămînală ilustrată, editată de frontul unității socialiste

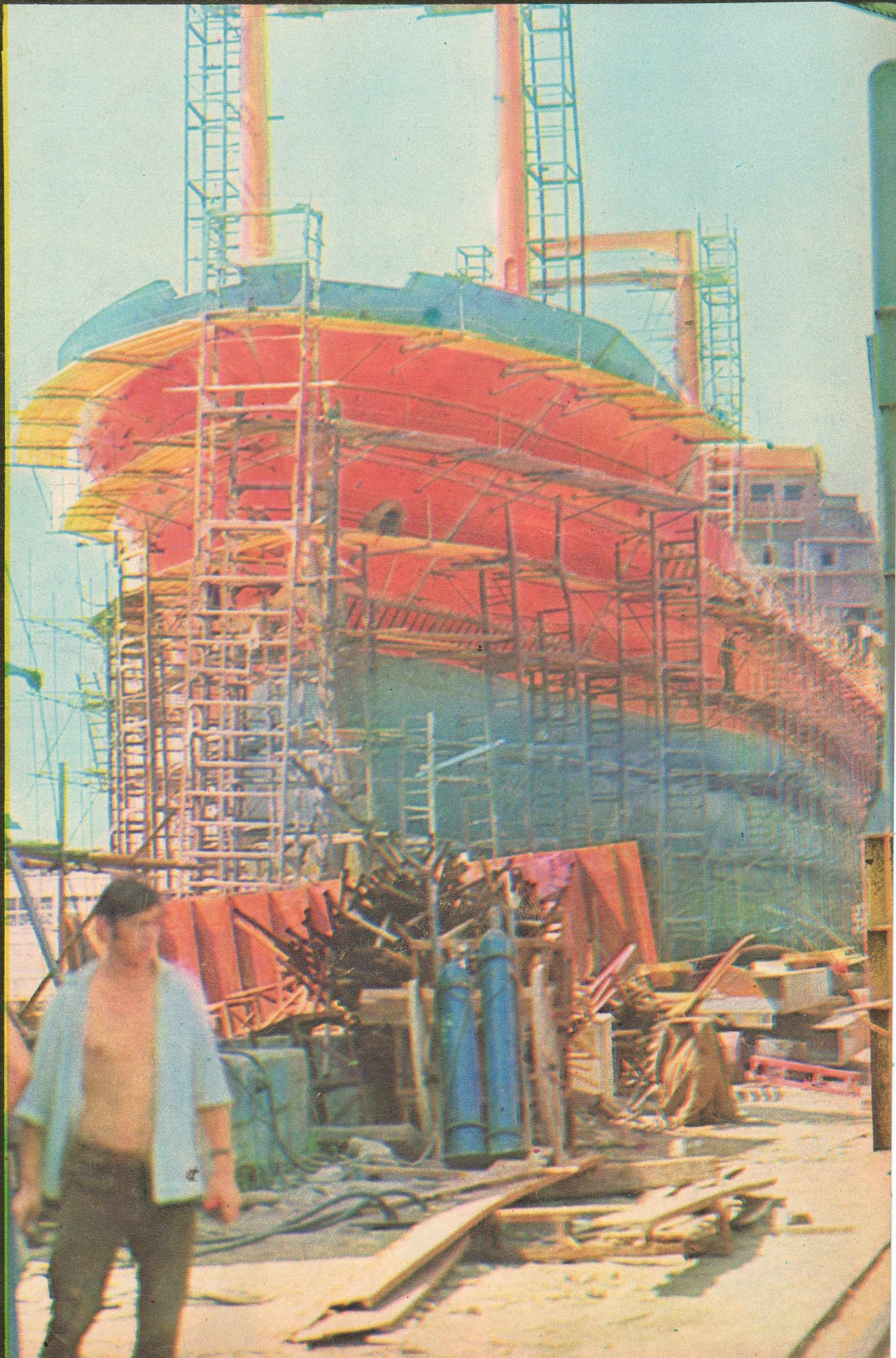
ziua în care
„cutezătorii” se admiră

România -
durată
și dezvoltare:

**BOTOȘANI
ȘI BRĂILA**

...că-mi pun mintea
contribuție
ambitia la curent,
ai fac
00 de case

**ziua în care
„Cutezătorii“ se admiră**

sinceritatea și siguranța unui om care de 25 ani se ocupă de copii, vă spun că și azi copiilor place joaca

Rațiu, membru al Biroului Consiliului al Organizației Pionierilor, n-a fost în 1949 când s-a înființat organizația un an mai mult decât vârsta admisă. Dar ipat de pionieri ca membru al Uniunii ilor elevilor la început, apoi ca utesc, m ca profesor de psihologie și pedagogie or de literatură pentru copii. În ce mă e, eu am fost pionier așa că discuția cu ul lului Rațiu a avut și caracterul mărtu- r unor vechi combatanți, de pe margine ar totodată ca implicați. Cu alte cuvinte, întrebare s-a referit la pionierii de-acum, nizația lor, cum sînt ei față de noi, cei n 25 de ani.

— Mai deștepti în primul rînd.

— Mai deștepti sau mai informați?

— Mai deștepti. Am spus bine. Informația rol important asupra felului de a fi al r. Ce vreau să spun? Neavînd ce ne trei- noi mimam mai mult, copiam, într-un făceam machete, dintr-acelea care se u cadou oaspeților de vază. Pionierii m creează. Intră în etica lor ideea și a de cutezanță. Vechiul îi scîdie, îi plicti- Ei nu redescoperă, nu reinventează lu-) consideră punct de plecare. Pionierii ulați au realizat o premieră temerară pe oări pe perne de aer. În Zalău, copiii struit o mașină pentru jocuri de carting; sta nicăieri în țară și au făcut-o ei. Dealtfel, e 30 000 de cercuri tehnico-aplicative. iile de bază sînt tocmai funcționalitatea, ea obiectelor confecționate. Nu sînt alt fel de lucrări.

— Principiu de bază al tuturor activităților rești îl constituie educația prin muncă, i muncă. Suma imensă a tuturor cunoștin- dobîndite de către pionieri în cadrul ilor sau activităților tehnico-productive, e o sumă abstractă, informațională, ci ea isformă într-o imensă bucurie de a aplica, ansune în practică toate aceste cunoștin- realizează astfel respectul pentru muncă, ai mult, dorința de a munci, de a continua, n plan superior, preocupările începute la vârsta pionieratului. Un lucru intere- re care probabil că-l știați, la concursurile aționale pionierii noștri obțin cele mai medalii.

— Nu știam.

— Foată lumea știe. Copiii noștri sînt foarte , în tehnică, plastică, sport, concursuri e. Se joacă, dar se joacă cu folos. În 1971, oua Conferință a Organizației Pionierilor, ișul Nicolae Ceaușescu a indicat transfor- organizației într-o școală a muncii, a creației Sub îndrumarea cadrelor didactice, se autoconduc. Anual se țin forumuri jude- li un forum național. Discută foarte serios.

pionier, un pom, o floare

— Lionul Republicii, soare, vînt, steaguri, e, poezii, dansuri, urale.

— În suși nu este altceva decît un imens un suris al copilăriei țării noastre.

— Inse pregătiri pentru marele spectacol at împlinirii a 25 de primăveri de cînd, eptul tuturor copiilor, freamătă, ca un e flacăra vie, cravata roșie de pionier. ruzeci de mii de pionieri au transformat stadionului într-o uriașă paletă cu zeci de culori aflate într-o continuă mișcare. r că da, am putea descrie momentele cele moționante ale spectacolului, adică tot colul, dar să nu spulberăm o surpriză se încheagă totuși cu multă trudă, deși un fel de joacă.

— Răcată în costum de sărbătoare, Radu este, ca să zic așa, plină de medalii și este deși a devenit utescistă în acest an, coman- unității de pionieri.

— Nu știu ce poate crede un adult despre tonul unei conferințe a copiilor, dar eu vă spun că e frumos, aproape tandru, mai ales cînd vorbesc despre țară. Fiindcă și acest lucru trebuie să-l știți, copiii nu discută despre păpuși, ci despre lucruri foarte serioase. Și, mai ales, ce discută și fac. Anul acesta și-au luat angajamentul, de pildă, să sădească circa 5 milioane de puieți și au plantat 8 milioane. Rețineți ceea ce am mai spus deja, copiii nu se joacă «de-a excursia», «de-a expoziția», de-a știu eu ce, se joacă «de-a adevăratelea». Expedițiile «Cutezătorii» pun copiii în condițiile identice ale unei tabere adevărate. Echișe de 10—12 copii, vegheate de cadre didactice, avînd tematici și țeluri pre- cise, retrăiesc, de fapt trăiesc cu adevărat, im- previzibilul, aventura, intemperile, dar și sa- tisfăcția rezultatului muncii, a lucrului făcut singur și «de-adevăratelea». Rezultatele acestor echipaje sînt alcătuite mai tîrziu în muzee școlare.

— Pionierii de-acum 25 de ani, azi ostași de rînd sau generali, conduc țara, fiindu-i suport sau cîrmă. Copiii aceștia foarte deștepti, nă- bătăioși dar serioși, sînt copiii lor. Noi aveam mai mult entuziasm, ei au mai multă știință, anul acesta este sărbătoarea lor, dar e și sărbă- toarea noastră, sau dacă vreți, mai mult a noastră, decît a lor, fiindcă noi împlinim 25 de ani de cînd am devenit pionieri și, am rămas în multe privințe și domenii, nu ei. Am fost copii și sîntem părinți. Organizația noastră e organi- zația lor acum. Cum o păstrează? Cum au păstrat-o?

— Astăzi se deschide Expoziția jubiliară: «Mulțumim din inimă partidului». Nu vă spun decît atît: este o expoziție excepțională, excepțional de sugestivă și de adevărată. Mergeți s-o vedeți. Într-un fel, expoziția repre- zintă apogeul acestui an aniversativ, apogeul acțiunilor prevăzute într-un plan în plină des- fășurare, acțiuni ce vor continua pînă la sfîrșitul anului. Tot mersul acestei țări este ilustrat de mersul organizației. Fiindcă dacă vă spuneam că acești copii sînt mai deștepti, sînt așa fiindcă noi sîntem mai deștepti, fiindcă lumea e mai deșteaptă, au mai multă știință fiindcă țara e rezultatul unei științe, a poliției științifice a partidului, fiindcă știința a ajuns la îndemîna copiilor. Construiesc singuri computere, roboți, strunguri, diverse tipuri de calculatoare, dar în esență rămîn totuși copii, care așteaptă cu sufletul la gură vacanța, orele cînd și-au terminat lecțiile ca să iasă la joacă, și repet, această joacă își păstrează toate atributele copilăriei dar fiind organizată și supravegheată se face serios, cu folos, și nu numai în folosul lor, ci și al nostru, și al țării în cele din urmă.

NICOLAE CRISTACHE ■

— Văd că printre cele opt sau nouă medalii pionierești ai și emblema Festivalului tineretu- lui de la Berlin. Ai fost acolo?

— Da, am făcut parte din delegația română, a fost foarte, foarte frumos, dar...

— Chiar există un dar?!

— În aceeași perioadă, «Micii cronicari», echi- pajul școlii mele, Școala generală nr. 175, «Dimitru Petrescu», pornea în expediție pe Valea Argeșului, iar eu, care eram căpitanul echipajului, a trebuit să lipsesc, dar tot sînt fericită că echipajul nostru a luat locul I pe municipiu.

— Chiar ai fi vrut să mergi în expediție și nu la festival?

— Nu, dar așa fi vrut să le fac pe amîndouă, mai ales că eram în ultima mea vacanță pio- nierească.

— Ce le-ai povestit părinților și colegilor tăi despre festival?

— Nici părinților și nici colegilor mei n-am apucat să le povestesc, deoarece, de-abia sosită în țară, am plecat imediat la Livada, lîngă Satu Mare, la cel de-al doilea Forum Național al Organizației Pionierilor. Abia la întoarcere am reușit să le relatez cîte ceva despre festivalul de la Berlin, dar să știți că am văzut atît de multe lucruri, încît nici în zece zile n-aș termina cu povestitul.

— Spune-mi, Liliana, părinții tăi au fost pionieri?

— Tăticul, nu, pentru că atunci, în 1949, depășise vârsta, dar mămica, da, a făcut parte din primele detașamente.

— Iar tu, ca să zicem așa, ai ieșit din rîndurile organizației chiar în acest an al împlinirii sfer- tului de veac.

— Da, a fost o coincidență, iar ieșirea mea din pionierat a avut loc într-un cadru deosebit de emoționant, la Muzeul de istorie a Partidu- lui Comunist, a mișcării revoluționare și demo- cratică din România. Au fost atunci mai multe coincidențe. Tovarășa profesoară Șarambei Io- hana a predat, în mod simbolic, cravata ce-o primise atunci, la înființarea primelor detașa- mente, iar ochii tovarășei profesoare Culi Maria, comandantul instructor de pionieri de la școala noastră, erau umeziți de lacrimi, pentru că dînsa, după cum ne-a spus, era pe atunci studentă și a avut cîinstea de a se număra printre primii instructori de detașamente.

— Ai vrea să fii iar pionieră?

— Nu, n-aș putea spune așa ceva, dar nici că aș putea uita vreodată clipele acelea minu- nate, excursiile, focul de tabără, cîntecele, în- trecerile, ceremonialul, munca patriotică, ser- bările...

— Văd că vorbești despre pionierat, așa, la trecut!

— Da, la trecut, pentru că termin clasa a opta și voi da examen la Liceul «Ion Neculce».

— Unde cartea este dulce?!

— Poate că da, depinde, dar voiam să mai spun că n-am să uit niciodată școala mea, școala 175, din sectorul 8, pe strada Lainici, la doi pași de Calea Griviței, lîngă locul acela intrat în istoria partidului și poporului nostru, știți dumneavoastră, luptele ceferiste, 1933...

— Da, știm, dar văd că îmi vorbești cu un ton foarte hotărît, de parcă ai vrea să notez neapărat, acest lucru.

— Da, vreau să-l notați, neapărat. Pen- tru că, deseori, la activitățile noastre de educație politică participam, ca invitați, numeroși muncitori ceferiști, vechi luptători din ilegalitate. Erau adevărate lecții de patriotism. Apoi, vecinătatea cu această eroică întreprindere bucureșteană ne-a fost favorabilă și pentru că sîntem tutelați, în activitatea tehnico-produc- tivă, de către dîșii. În timpul orelor de practică desfășurate acolo, la Revizia de vagoane, am înțeles ce înseamnă să te pregătești prin muncă, pentru muncă.

— Și ce înseamnă acest principiu al activită- ților voastre?

— Înseamnă că avem un scop precis, acela de a munci, acela de a înțelege că munca este o datorie de onoare, că numai un om care mun- cește este demn de tot respectul.

— Ai putea să ne spui ceva deosebit, ceva important despre pionieria ta și a tuturor copiilor?

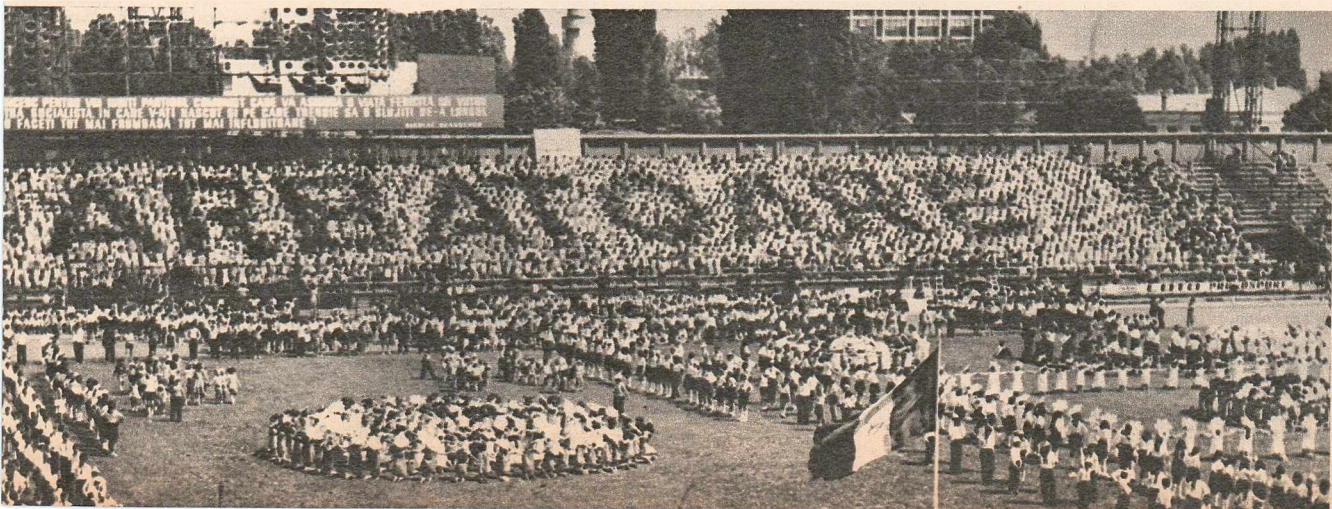
— Mi se părea că Radu Liliana nu înțelesese întrebarea. O repet, dar Liliana privea în stînga, în dreapta...

— Ce cauți?

— Uitați, acolo, sus, deasupra tribunei, un citat uriaș dintr-o cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu: «Iubiți-vă părinții care muncesc pentru voi. Iubiți Partidul Comunist care vă asigură o viață fericită, un viitor luminos. Iubiți patria noastră socialistă în care v-ați născut și pe care trebuie să o slujiți de-a lungul întregii voastre vieți, să o faceți tot mai frumoasă, tot mai înfloritoare!»

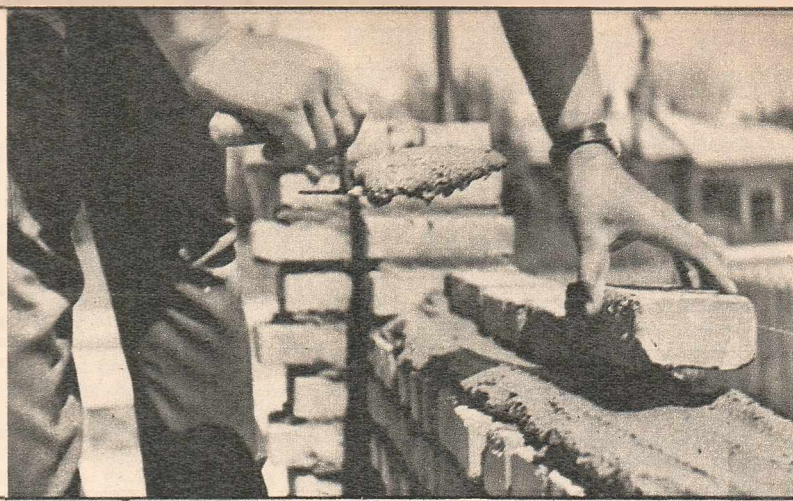
— Și între timp, pe covorul verde al gazonului, un grup de pionieri repeta o repriză de dans sugerînd tema: Un pionier, un pom, o floare.

VICTOR NIȚĂ ■

dacă-mi pun mintea la contribuție și ambiția la curent, mai fac 100 de case

În ziua de 30 mai, la ora 10,10, în comuna Bolintin-Deal din județul Ilfov erau acasă 4 280 de oameni din cei 10 736 ciți locuiesc aici sîmbătă după-amiază și duminică. Cei mai mulți dintre cei plecați în cadrul ARCOM-ului sînt zidari, mozaicari, instalatori care lucrează în Republica Federală Germania, Franța, Italia și în alte țări străine. Deși Bolintinul apare nu de puține ori alături de Chiajna sau Gheboia în diverse anecdote, el este la următoarea unuia din cele mai vestite locuri unde se învață meserii care nu vor dispărea niciodată. Nu există nici un fel de îndoială că fiecare comună este construită de locuitorii ei, dar aici, la Bolintin, în aproape fiecare casă găsești cîte un zidar și tot aici o casă se ridică începînd de sîmbătă și terminîndu-se odată cu înserarea care coboară peste ziua de duminică. Este vorba deci de un obicei, de un mod de înfrătuire a locuitorilor comunei și casele se fac pe gratis, pentru că ele se ridică prin rotație. Unul din cei mai renumiți zidari ai comunei, Tudor Gheorghe, îmi spunea că la ei meseria se transmite din tată-n mamă, cu alte cuvinte este vorba de tradiție. Explicația acestei tradiții constă în aceea că în Bolintin-Deal este pămînt puțin și deci oamenii trebuie să stăpînească temeinic o meserie și în faptul că fiind la 30 de kilometri de Capitală aceasta i-a solicitat și îi solicită odată cu accentuatul ei proces de modernizare. Atunci cînd am discutat cu Tudor Gheorghe, deși lucra și lucra foarte bine, situația sa familială era încărcată de boli, motiv pentru care nu a putut să plece prin ARCOM nici în R.F.G., nici în Franța, unde a fost solicitat de nenumărate ori. Soția mea — îmi spune — a avut otită acută la urechea dreaptă și ne-am operat la Colțea. Operația a reușit cum a reușit, însă ea a rămas cu o situație nervoasă dereglată, mai ales atunci cînd se trece de la toamnă la iarnă și i se îngroașă sîngele și atunci cînd se trece de la primăvară la vară, cînd sîngele i se subțiază.

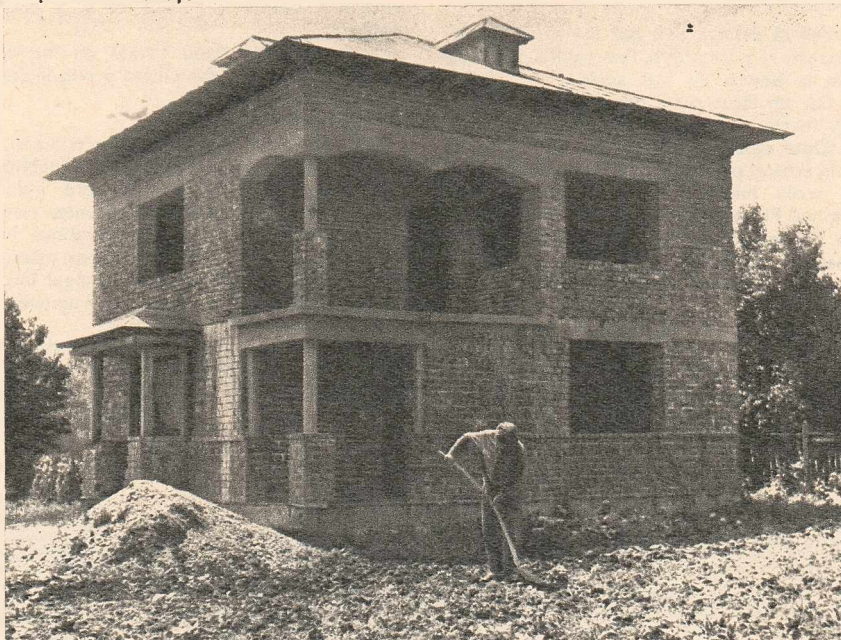
Spunîndu-mi toate acestea, Tudor Gheorghe nu este desigur vesel. Îl privesc. Îl las să continue. Și continuă astfel: «De fapt, în aceste perioade, lucrăm noi foarte bine pentru că atmosfera este umedă și mortarul nu se usucă foarte repede. Pentru că, vedeți dumneavoastră, în lupta aceasta zilnică pe care o ducem noi cu cărămida sau altfel spus cu cărămizile, totul trebuie să aibă priză. Adică o cărămidă să fie așezată în cele mai corespunzătoare condiții peste o altă cărămidă și să și țină construcția. Vara lucrăm mai greu, udăm cărămizile de mai multe ori. La întrebarea dumneavoastră, cum e cu tradiția, cum devine chestia că Bolintinul e și frumos și e făcut și de mîna noastră, vă răspund cu o întâmplare care vine din copilăria mea și eu la copilăria mea țin foarte mult. Aveam 15 ani și eram în vacanța clasei a șaptea și un tînăr, adică neînsurat, pe numele său Crivineanu Lică, m-a luat pe lîngă el să-l ajut, apoi să mă ajute și el cu bani să-mi pot face îmbrăcăminte pentru clasele următoare. Primul gest al său a fost să mă așeze lîngă o targă, mi-a pus o mistrie în mînă și mi-a spus: «Tu să înveți pe această targă să arunci cu mortar, după aia vei trece la zid.» După două zile am devenit ajutorul lui și-apoi ne-am potrivit atît de bine la muncă și la ambiție, încît am colindat împreună Țara Românească și dormeam, cum se spune, în același pat — adică făceam două paturi într-unul singur și deci se cheamă că eram mereu alături. Însă, într-o seară, dormind noi în București, pe str. Nițu Vasile, la bloc, el s-a sculat la 1 noaptea și-am văzut că-i era rău, că era la față galben-alburui. Am telefonat la urgență, l-am dus la spitalul Mărășești și-acolo am aflat că avea viermișori, care i-au perforat intestinul gros. Bucuros că operația i-a reușit, a băut la cîteva zile o sticlă de suc și a murit.

Nu de puține ori Petre Gîngea, unul dintre cei mai vechi zidari din Bolintin-Deal, lucrează alături de fiul său Dumitru și de nepotul său Gheorghe.

Fotografii de IOAN OSMULKIEVICI ■

Oricînd această construcție din Bolintin-Deal poate fi confundată cu o vilă din stațiunea Olănești.

L-am înmormîntat la Crivina, dar nu l-am uitat niciodată. Acum am ajuns să am și eu ucenic, mă port cu ei frumos, îi învăț nu numai meseria zidăritului, ci și meseria vieții, și-asta pentru că știu că tradiția mea are un nume și-acel nume este, cum v-am spus, Lică Crivineanu. Acum, desigur, dumneavoastră știți că mortar înseamnă var, ciment, nisip și apă și că ele amestecate în proporția pe care o știm de la bătrîni, și nu din cărți, contribuie la ridicarea caselor și mai știți desigur că oricît de mult m-aș strădui n-o să vă pot face să înțelegeți ce înseamnă să fii

zidar, ce înseamnă să lupți cu o cărămidă, ce înseamnă să porți zece cărămizi pe braț, ce înseamnă să le așezi la marele fix la zidul unei case și tot n-o să înțelegeți ce simt eu cînd seara, odată casa terminată, îmi iau colegii de mînă, le-o arăt, și ei îmi spun că este excepțională.

În încheiere, vreau să vă spun că am făcut cincizeci de case, și dacă-mi pun mintea la contribuție și ambiția la curent, mai fac o sută.»

Tot de la Tudor Gheorghe aflu că expresia «vorbești ca-n Bolintin-Deal» își are urmă-

toarea explicație: «Noi umblăm prin țara, o colindăm și pentru că sîntem ru de atîta umblet și pentru că n-avem t și frică de meserie sîntem semeți, vorbim mult, nu ne lăsăm păcăliți de o glumă și asta ar fi tot».

Pînă a vorbi cu un proaspăt pensionar rîndul zidarilor, este vorba de Pîrvăr Alexandru, colind comuna, constat că deocamdată n-o numim oraș, mai aflu urmă cu o săptămînă la bal a cîntat for «Lulu» și mai aflu că «Nunțile pentru fotografiate pot fi anunțate din timp». Cu cuvinte, o atmosferă plină de culoare, un în toată puterea cuvîntului în care, cum neam, oamenii sînt zidari din tată-n mîși au viața lor și își au conștiința de o care dacă nu muncesc simt că nu e Pîrvărescu Alexandru îmi povestea că o făcut și al doilea război, ei, zidarii, sînt mental în primele rînduri ale luptei p pace. Război, îmi spune, este acea faptă o casă făcută în două duminici este dăr în cîteva secunde dureroase. Am lupt front, am văzut lîngă mine oameni pe credeam vii și strigam la ei, lasă-te în că trage artileria, mă uitam din nou la vedeam de fapt că sînt morți și-n c acelea mă gîndeam că odată întors în voi construi mult și cu folos, și nu voi prinde vremuri în care munca noastră depindă de răutatea și agresivitatea oameni instabili la cap. Eu cred că tot ce se vorbește în ultimul timp în legătura cultul muncii este foarte adevărat, pentru este foarte greu să stai degeaba, și pentru atît timp cît miști, trăiești. Munca nu te mină mai devreme, munca te face să de să fii mai bun decît alții, să faci un lucru fin, mai frumos și poți să faci acest lucru chiar dacă nu ai prea multă carte. Eu, de lucrînd în construcții, a trebuit să înving de primăvară, viforul de iarnă, dar m-am sănătos lucrînd în aer liber și-am ajutat situația să fac mai multe case decît în București am lucrat de la început pînsfîrșit la construcția Sălii Palatului și țiu că, atunci cînd s-a terminat, tocmai v un cîntăreț italian care, conform obicei din București, urma să cînte peste cîteva. Cînd am terminat noi sala, el ne-a chemat repetiție, să auzim și noi sunetul sălii un sunet frumos, așa cum are orice lucru făcut, în care pui nu numai meserie, suflet, și sufletul nostru vine și de la înalții noștri care ne-au pus mistria în mînă și lăsat un mesaj pe care nu l-am auzit simțim. Să facem o comună frumoasă străzi drepte, paralele, perpendiculare, fie ondulate ca o funie-n traistă și case aibă etaj. În acest fel, în loc să faci acoperișuri, faci unul singur și spațiul se duce la jumătate.

Date despre dezvoltarea comunei, cu frumoase despre viața sa spirituală r fost prezentate și spuse de Anghel Nicu, locțiitor al secretarului comitetului de p și de către vicepreședintele consiliului p lar comunal, Mihail Rădoi. Sub cristalul b rilor acestora se află foarte multe ve trimise de locuitorii comunei aflați în di locuri la odihnă sau la tratament. Pe dintre ele stă scris: «Vă transmit din frum stațiune Olănești, vila «1 Mai», sincere tări și succes deplin în realizarea sarcii Olănești, camera 19, Vilcea».

Întorc vederea, se văd foarte multe din chiar stațiunea Olănești și nu este f greu să-mi dau seama că la Bolintin ve au acoperire în fapte, în sensul că vile pe ele sînt făcute și de zidarii din Bol sau de cei pe care ei i-au învățat mes și acest lucru nu este deloc lipsit de in tanță.

EUGEN SECELEAN

ăptămîntul folosește o serie de stimulente, între bremeria la sfîrșitul anului școlar, utilizînd de-a lîngă diverse forme. Reamintesc — scrie sorul **Cumpătescu Andone** din Iași, str. Splaiul iului nr. 37 — o interesantă formă de stimulare a or frunții, formă cu veche tradiție în învățămîntul nesc, dar la care s-a renunțat. Este vorba de ilia premii folosită în învățămîntul românesc din timpul domniei lui Cuza Vodă și abandonată la ul perioadei interbelice. Spre sfîrșitul secolului t sistemul de premiere cu medalii a fost generali-

nsider că în actualele condiții, cînd învățămîntul ridicat pe o treaptă superioară, această metodă fi folosită din nou. Mă gîndesc că medaliiile ar fi realizate cu ac (insignă), pentru a fi purtate remianți, sau că o serie de medalii închinată mari personalități ale neamului ar putea fi oferite premiu.

numesc **Dima Cornelia-Luminița**, domi- în București, str. G-ral Budișteanu. Aș vrea să propunere pentru P.T.R. De ce trebuie să umbli în șir după o cutie potrivită pentru un colet pe vrei să-l expediezi prin poștă? De ce nu s-ar putea ăra aceste ambalaje la ghișeele P.T.R.? Am fi l scutiți de alergături inutile și de asemenea nu ni mai întîmpla să ni se răspundă așa cum mi-a uns mie o vinzătoare de la magazinul «Meteor» — i Victoriei: «Am aruncat chiar acum «GUNO». Dacă ați fi venit dimineață poate mai găseați ».

numesc **Arcalean Maria**, locuiesc în comuna an Porumbescu, satul Bălăceana, jud. Suceava și domiciliul flotant în Suceava, str. Oituz nr. 25, B, ap. 14. Sînt absolventă a Liceului economic ava, secția contabilitate-planificare, promoția . Am primit repartiție ca planificator la Fabrica de taje «Zimbru» Suceava. Anul trecut am fost ită pe un post de muncitor necalificat (primitor- ibutor). În cursul lunii octombrie 1973 am susținut xamen pentru a fi promovată pe un post corespun- r calificării ce o posed.

și am obținut o notă bună, deși între timp s-au posturi pentru care corespund, sînt menținută în inuare ca muncitor necalificat, lucrînd efectiv însă lcularea retribuțiilor.

în răspunsul Direcției pentru probleme muncă și ocrotiri sociale județului Suceava, iul forței de muncă. Pe data de 22 septembrie 3, Arcalean Maria a participat la un concurs ce s-a nizat de către Fabrica de tricotaje din Suceava u ocuparea unuia din cele 3 locuri de calcul de calcu- ri scoase la concurs. La acest concurs au participat număr de 13 candidați, sus-numita reușind a cu media 7,50. În conformitate cu prevederile ii nr. 12/1971 candidații care au ocupat primele curi au fost promovate în cele 3 locuri de calcula- . Pe parcurs au mai fost promovate candidatele ate pe locurile 4, 5, 7, 8, 9 și 10, rămînd în ile funcții cea din cauză și o candidată reușită pe l 11 cu media 5. Reanalizîndu-se situația și ca are a suplimentării statului de funcțiuni cu 2 uri de funcționar I, începînd cu data de 15 aprilie 4, Arcalean Maria a fost promovată în postul de cționar I la secția confecții, avînd ca atribuții de riciu calcularea retribuțiilor muncitorilor de pe egatul nr. 11.

numesc **Griță Ovidiu**, domiciliat în Sibiu, adrom III, bloc 8, ap. 12. Cu foaia de vîrșămînt 2750657 din 20.02.1974, am vîrșat în conturile: 6303 = 450 lei; iar în nr. 64060104 = 350 lei, al = 800 lei, creștînd taxa auto pe anul 1974. data de 07.05.1974, Consiliul popular al municipi- u Sibiu, serviciul finanțe, mă somează cu citația 11 208: «Griță Ovidiu din Sibiu... este chemat ăta noastră în ziua de imediat luna V anul 1974 7 în camera nr. 72. Aduceți cu dumneavoastră 100 lei impozit + majorare. Prezența la termen gatorie. Șeful serviciului». Din cele relatate mai , sper să reiasă nedumerirea mea la gestul orga- ui financiar sibian.

Chicioroagă Virgiliu, președinte al comisiei de doi Roșie de la C.A.P. Independența, ne scrie că doi ani insistă la conducerea C.A.P. pentru dotarea materiale strict necesare celor două grupe sonie formate chiar din personalul C.A.P., insistențe au rămas fără un rezultat pozitiv.

Răspunsul Consiliului popular al județului Iași: În legătură cu dotarea grupelor sanitare din lru C.A.P.-urilor s-a stabilit ca pînă la sfîrșitul lui 1974 să se rezolve 50% din baremul de dotare, nînd ca restul să se realizeze în 1975.

În urma indicațiilor prețioase ale secretarului ernal al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, rostite cadrul Conferinței pe țară a cadrelor de conducere i unitățile agricole de stat și cooperatiste, s-a luat ădirea construirii în fiecare comună, în toate jude- e țării, a unor blocuri de cîte 6-8 apartamente, tate cu tot confortul unor imobile urbane.

Eu mă numesc **Teodor Sișu**, lucrez în cadrul i.cului de proiectări pentru construcții în agricultură (.P.C.A.) a județului Ilfov, unde sînt și secretar al ăntizației U.T.C. și fac o propunere legată de această celentă măsură de care am pomenit. În cadrul itității noastre au fost proiectate aproape 60 de emenea blocuri — numai pînă la sfîrșitul anului r fi 200 — dintre care o parte au și intrat în construc- . Zilnic, o echipă de 3-4 specialiști ai naștri se deplază la fața locului, analizează și se sfătuiesc cu menii din conducerea consiliilor populare și a C.A.P.- ilor cu privire la cel mai bun loc de amplasament construcției, ca și alte detalii, evitîndu-se în acest dezafectarea unor terenuri care s-au dovedit deja ielnice culturilor. Dar, din păcate, aș dori să men- uez că sînt extrem de «tipizate» aceste construcții, ră să se caute realizarea lor pe profilul specificului al, al tradițiilor editoare ale comunei, dar și ale ului românesc în general. Posibilități, după părerea ea, ar exista suficiente, folosindu-se materiale de

construcție locale (piatră de riu, plăci de ceramică colorate etc.) cu atît mai mult cu cît asemenea inițiative nu ar necesita cheltuieli sporite. Și așa complexele comerciale din comune seamănă aproape identic unul cu altul, să facem ceva pentru a evita «tipizarea», tragerea la șablon măcar a noilor blocuri din perimetru rural.»

La Stadionul Șoimii din Sibiu — ne scrie **Aldea Constantin**, cartier Hipodrom, bloc G-1, ap. 46, Sibiu — unde s-a disputat partida Steaua-Politehnica Timișoara din semifinalele cupei, conducerea Clubului Șoimii a perceput ca taxă de intrare la meci suma de 15 lei, deși n-a dat bilet decît de 8 lei. Restul de 7 lei au fost luați, după părerea mea, absolut gratuit, pentru 2 lei ni s-a dat în mod obligatoriu programul, o improvizație anostă, iar pentru restul de 5 lei ni s-a dat numărul de pe program, cu care se spunea că vom participa la o tombolă. În ce privește programul, aceasta este o practică mai veche, pe care n-am întil- nit-o pe nici unul din marile stadioane ale Capitalei. Cît despre povestea cu tombola, mi se pare și mai stranie metoda, cu atît mai mult, cu cît pînă acum se percepea pentru acest motiv numai 1 leu. În afara acestor fapte neplăcute, mai avem de întîmpinat și altă neplăcere: se vind foarte multe bilete peste capaci- tatea stadionului, astfel, pentru a prinde un loc din care să poți vedea meciul, trebuie să mergi cu cîteva ore înainte de începerea acestuia fiindcă băncile nu sînt numerotate, iar cei care n-au venit «la timp» nu au unde sta.

Coțoi Ion din comuna Bontăști ne scrie că la Moneasa (județul Arad) a fost deschisă o expoziție de artă plastică cuprinzînd lucrări ale regretatului pictor și sculptor **Gheorghe Groza**. Muncitor auto- didact din Moneasa s-a ridicat prin forțe proprii, reușind să absolve două Academii de belle-arte: cea din Roma și cea din Paris. Majoritatea lucrărilor sale reprezintă oameni și peisaje, realizate în perioada studiilor. Printre acestea se numără și «Casa lui Bălcescu de la Palermo».

Tot în aceeași sală sînt expuse și lucrările talentatu- lui pictor amator **Terenție Iojă-Rănușanu**. Printre lucrările acestuia se bucură de o mare admirație peisaje din stațiunea balneoclimaterică Moneasa, case de la țară, precum și cîteva portrete desenate în carbune reprezentîndu-i pe **Nicolae Bălcescu** și **I.L. Caragiale**, portretul lui **Avram Iancu**, realizat de pictor cu ocazia a 150 de ani de la nașterea Craiului Munților. Expoziția este vizitată zilnic de numeroși oameni ai muncii din întreaga țară veniți la odihnă și tratament în minunata stațiune de la poalele Codru- lui.

Moțea Petrică ne scrie în numele tinerilor din satul Ordoreanu, sat care aparține de comuna Clinceni din județul Ilfov, că, o bună parte dintre locuitorii sînt tineri care nu au cum să-și petreacă timpul liber. Cămin cultural pentru vizionarea unui film, organiza- rea unor seri de dans sau a unor concursuri sportive (șah, tenis de masă, rummy etc.) nu există, cu toate că a fost cîndva, însă acum este folosit în alte scopuri. În sat satul nu există nici un teren de fotbal, handbal, tenis de cîmp, volei etc., terenuri sînt destule, dar au fost luate de C.A.P.-ul din comună. Oare tinerii din satul nostru nu au și ei dreptul la o activitate sportivă? Conducerea C.A.P.-ului ar putea să ne dea un cît de mic lot pentru amenajarea unui teren de fotbal.

În plin centrul municipiului Ploiești, în apropierea marelui bulevard Gh. Gheorghiu-Dej, lîngă Muzeul Ceasului, unde zilnic poposesc vizitatorii din toate colțurile țării și chiar turiști de peste hotare, lîngă o creștă și un cămin de copii, se află un monument sub forma unei mari plăci comemorative, pe care s-au scris în piatră, cu litere nemuritoare, următoarele: «Pe acest loc s-a aflat între anii 1927 și 1944 Casa poporului din orașul Ploiești, unde și-au desfășurat activitatea organizațiile muncitorești din localitate». Casa poporului a dispărut fiind veche și insalubră, iar azi pe acel loc edilii au făcut un mic parc.

Trecînd pe strada 6 Martie, scrie **Stoicescu Gheorghe** din Ploiești, str. Lupeni nr. 44, micul parc este plin de gunoaie menajere (pe care vecinii sau unii răuvoitori și inconștienți le aruncă acolo), de moloz și resturile unor ziduri dărîmate. Acum, în toată grădina-părculeț nu există o singură floare, nu există nici o bancă pe care un copil sau un trecător s-ar putea așeza.

Coplan M. Gheorghe, comuna Lerești, județul Argeș, scrie că i s-a luat pe nedrept un teren de 1 884 metri patrați de către C.A.P. Lerești, pentru a-l reparti- za ca lot ajutător unuia dintre membrii acesteia.

Uniunea Județeană a C.A.P. Argeș ne răs- punde: Scrisorile petiționarului au fost puse de către Consiliul de conducere al C.A.P. în discuția adunării generale, unde s-a hotărît să i se acorde suprafața de 2 000 metri patrați în comuna Dragoslavele, din proprietatea C.A.P. Lerești.

Un răspuns de la Consiliul popular al secto- rului 4 București, Circumscripția financiară: În nr. 19 din 4 mai 1974 al revistei «Flacăra», în grupajul «Pledoarie pentru dispariția ghișeelor», s-au sesizat unele aspecte negative privind soluționarea cererilor depuse de cetățenii circumscripției financiare a sectorului 4. Articolul a fost prelucrat cu întregul colectiv de muncă al unității și s-a analizat în special cu cei care au sarcina de a asigura soluționarea în termen și în bune condițiuni a cererilor depuse de cetățeni. Inspec- torul Grădinaru Maria, ce se face vinovat de tergiver- sarea soluționării cererii pensionarului **Cătălin Constantin**, a fost sancționat, iar **Cătălin Constantin** a primit suma achitată în contul impozitelor după exproprierea imobilului.

Prin măsurile organizatorice luate pe linie adminis- trativă, cu sprijinul organizației de bază și al biroului grupei sindicale, credem că asemenea aspecte nu se vor mai repeta.

Păpușoiu Dumitru, activist cultural din Tg. Frumos, județul Iași, ne scrie că în ziua de 30.V.1974, colectivul stației C.F.R. Tg. Frumos, județul Iași, a sărbătorit ieșirea la pensie a colegului lor, Străchi- neanu Constantin, care timp de 38 de ani a muncit în C.F.R., dintre care 23 de ani în același loc de muncă, adică la stația sus-amintită. Colegii și-au exprimat părerea de rău că se despart de un tovarăș pe care îl prețuiesc, pentru că în toți acești ani cît au lucrat împreună au fost frunțași. În acest an au îndepli- nit toți indicatorii de plan, în special la siguranța circulației, regularitatea circulației, protecția muncii, iar planul de transport la tone expediate a fost depășit cu 125%. De asemenea, colectivul i-a mulțumit celui mai vechi șef de stație din Regionala C.F.R.-Iași și pentru felul cum s-a purtat, ca un adevărat om, ca un comunist.

Serbănescu Moise, prestînd serviciul la centrala telefonică a Combinatului poligrafic «Casa Scînteii», face o propunere. În Piața Scînteii — scrie cititorul nostru — în clădirea care face parte din complexul expoziției, la capătul traseului autobuzului 31, există un spațiu cu un foarte bun vad comercial. În acest spațiu există în prezent o bodegă, un magazin de artizanat, care mai tot timpul este închis și care nu cred să facă vînzare de 100 lei în rarele zile cînd este deschis, un punct farmaceutic care, la fel, dacă îl găsești deschis o zi pe săptămîin, iar în continuare, pe colț, mai este o încăpere nefolosită de ani de zile. Eu gîndesc că ar fi bine dacă în toate aceste spații nerentabile ar lua ființă un complex alimentar unde să ființeze și un centru de lapte și de piine, ținînd cont de faptul că piinea se vinde vîzavi, la chioșcurile de dulciuri, numai în orele dimineții și în condiții neigienice. Cei care lucrează în Combinatul poligrafic «Casa Scînteii» ar avea posibilitatea să se aprovizio- neze cu produse alimentare fără a-și mai pierde timpul în oraș, ținînd cont că în acest perimetru nu există nici un magazin alimentar pînă la Arcul de Triumf.

Micu Petru din Sibiu, str. Cărmădăriei nr. 10, scrie: În strada Cărmădăriei nr. 12 există un teren viran de circa 1,25 hectare, fără stîpîn, deși este în perimetrul municipiului Sibiu. Acest teren aparține C.A.P. Sibiu. A fost cultivat pînă în 1972. Peste drum de acest teren locuiesc cîteva familii care se ocupă între altele și cu negustoriul cailor, porcilor etc. Dînd drumul animalelor peste acest teren, culturile nu au adus randamentul scontat și cooperatorii refuză categoric să mai primească aici loturi personale. În 1973 au crescut aici bălării. Ne-am adresat C.A.P.- ului, care nici nu știa că mai deține acest teren, considerîndu-l al Agrocoopului, dar Agrocoopul ne răspunde că deține doar atît cît a împrejmuț, pînă la casa cu nr. 10, restul aparținînd Consiliului popular. Sesizînd Consiliul popular municipal, ni se răspunde că s-au făcut cercetări și terenul aparține în continuare C.A.P.-Sibiu, care va lua măsuri pentru cultivarea lui. În acești doi ani, terenul a picat ca o pomană celor care n-au avut să-și arunce gunoaiele, deșeurile, animalele moarte etc., dar mai ales familiei care îl administrează ca pe o proprietate a lor, pîcîndu-i în voie caii, porcii și păsările pe el. Ne punem întrebarea cum este posibil ca azi, cînd se pune accent pe valori- ficarea fiecărei palme de pămînt, aici, în perimetrul municipiului un teren fertil să devină maidan? Acest loc trebuie îngrădit cît mai urgent posibil, trebuie să i se dea o destinație, pentru a se împiedica mirosul exalat de porci și a fi folosit conform legilor actuale.

«Mă numesc **Cengher Iosefina**, domiciliată în Tg. Mureș, Pasajul Mimoselor nr. 5, ap. 15, lucrez la întreprinderea forestieră de exploatare și transport Mureș, la Atelierul de proiectare Tg. Mureș, str. Enescu nr. 6. Am absolvit în 1970 Școala de speciali- zare postliceală, specialitatea de drumuri și poduri la Grupul școlar de construcții. Am fost repartizată la C.E.I.L. Tg. Mureș, care m-a trimis la U.M.T.F. Reghin în post de tehnician. Am făcut naveta de la 1 august 1970 la 1 octombrie 1970, dată la care m-am transferat la cerere din motive de boală, fiind retrimisă la Atelierul de proiectare din Tg. Mureș, însă nu în post tehnic, ci pe un post auxiliar — heliografistă. Între timp, deși s-au ivit cîteva ocazii, post tehnic nu mi s-a mai asigurat. La ultima intervenție scrisă, con- ducerea mi-a răspuns în scris că nu mi se poate asigura post intruciu nu am pregătire de specialitate, deși atelierul se ocupă cu proiectarea drumurilor și poduri-

lor forestiere, existînd chiar în cadrul atelierului o grupă de proiectare drumuri și poduri, unde lucrez în prezent (încadrată la auxiliarii).»

Răspunsul Consiliului popular al județului Mureș: La data sosirii corespondenței, solicitarea petiționarei era deja rezolvată favorabil. A fost pri- mită în post de tehnician la întreprinderea forestieră de exploatare și transport Reghin, atelierul de proiectare Tg. Mureș.

În numele a cinci familii, în majoritate pensionari, din orașul Urziceni, str. Dobrogeanu Gherea nr. 2, 4, 6 bis, 8, 14, ni se adresează **Bălănescu Maria**. Strada respectivă se găsește chiar în fața curții Între- prinderii de gospodărie arănească; de ani de zile aceste familii fac cereri pentru instalarea unei conduc- te de apă sau a unei pompe situate mai aproape de casele lor — așa cum s-a făcut pe străzi învecinate. «Anul trecut tovarășul primar ne-a promis că pînă în toamnă o să avem apă, dar a trecut și iarna, și primăvara, și noi tot nu vedem apă» — arată Bălă- nescu Maria.

«Acțiunea de reconstruire și sistematizare a Bucu- reștiului — arată **Paraschivescu N.** din Capitală, str. Arieșului nr. 18 — trebuie întreprinsă cu multă grijă. Pe bulevardul N. Titulescu, pe străzile Veronica Micle și Dr. Felix s-au făcut demolări masive care ar fi putut permite proiectanților să dea acestei artere o ca totul altă alură. Prin prelungirea bulevardului I.G. Duca, cel puțin pînă la șoseaua Titulescu, s-ar fi eliminat gîturile de circulație și s-ar fi făcut o legă- tură directă pentru ieșirea din București, descongestia- nînd Piața Victoriei. În piața Gării de Nord un ansam- blu de blocuri orientate oblic pe bulevard bazează această eventuală prelungire. De ce nu s-a avut în vedere crearea unor bulevarde drepte și largi în această zonă, în care s-au efectuat și se vor efectua demolări?»

Oprea Ion din comuna Dărmănești (Dimbovița) ne scrie că are un copil de 13 ani, bolnav, cu deficiențe neuropsihice, nerecuperabil. A solicitat forurilor în drept sprijinul să fie internat într-un cămin, dar cererea sa a rămas fără răspuns.

Ministerul Muncii, ca urmare a sesizării, ne comunică: «minorul Oprea I. Ion se află internat în căminul pentru deficienți nerecuperabili Moreni-Tui- canii».

Vasilescu Aurel din București, Aleea Aliorului 2, bl. D 13, sc. 3, ap. 38, Bercești Sud I, ne scrie despre denumirile noilor blocuri din cartierul în care locuiește: «Mă opresc doar la cele ce sînt însemnate cu litera R. Se începe cu R 1 — str. Emil Racoviță și imediat în spatele lui, tot pe Racoviță, doi de R18, apoi, în ordine R14, R13, R12, R11 lîngă piața Bercești și, alături, R-urile în ordine: R15-16-17. În continuare ai să întilnești numere mari pe Racoviță, ca R19, 20, 21, 22, 23, iar pe R9 îl găsești la stația Oranmentului, spre capătul tribuizului 83. Eu aș fi început cu R1 și aș fi ținut o ordine pînă la ultimul R, în așa fel ca vreau cetățean din provincie, care își caută părinții sau frații, să nu vie în București fără să-și vadă. Și în Sud 2, pe bd. Metalurgiei, sînt alte R-uri. S-a găsit cineva care a hotărît că blocurile acestea nu se vor mai numi în viitor R-uri ci: Blocul Metalurgiei 22, de pildă, fără nici un «R». Mai mult, locatarii sînt obligați să meargă la miliție să-și schimbe adresa. Aș vrea să știu cine se ocupă de denumirile noilor blocuri și cine sînt autorii inconștențelor care creează atîtea încurcături?»

Onețiu Ioan, domiciliat în Sighișoara, str. Plopii nr. 4, et. II, ap. 18, arată că domiciliul său se găsește în cel mai mare cartier de blocuri al orașului, unde-și au locuințele muncitorii la C.F.R., I.T.A., fabricile de confecții și textile «6 Martie», «Faianța», «Nicovalva» și altele. Cititorul nostru cere sprijinul celor în drept pentru înființarea unor trasee de autobuze intru fabrica de faianță și gară, ale căror ore de plecare din gară — 8,46 9,10, 11,08, 17,40, 18,15, 18,30 21,50, 23,17 — să fie coordonate cu orele de sosiri și plecare a trenurilor. Acest orar — propune cititorul nostru — să fie afișat la fabrica de faianță și în alți trei stații, pentru a fi cunoscut de toată lumea.

Năvodaru Vasile din Craiova, str. A.I.I. Cuza nr. 5-7, întreabă pentru ce plătește un membru A.C.R. 200 lei pe an cîci — în afara unor servicii mai mult întîmplătoare ca: 3 deparări a 30', remorcare a 30 km etc. — singurul serviciu de care beneficiază este verificarea tehnică. Așa-zisul atelier în care s face această verificare la Craiova este o încăpere cu două canale betonate pentru controlul vizual al auto turismelor și cu o rămășiță de polizor fără pietr abrazive și incomplet. Un meșter verifică farurile folosindu-se de unicul dispozitiv existent în atelier după care coboară în canal, pentru a verifica direcția dar numai prin privire. Apoi meșterul se urcă la volan pornește motorul, rulează circa 20-25 m, pune o frîn și decretază că este perfectă. Acest simulacru d verificare durează exact 4 minute, după care s completează formularul respectiv din talonul d membru A.C.R. și se eliberează eticheta «verifica tehnic 1974».

«Mă numesc **Mahalu Mihai**, domiciliat în Bucu- rești, str. Vistierilor nr. 23, sectorul 5, și sînt abonat al telefoanelor, posedînd aparatul cu nr. 41.49.8. Cu acest număr nu se pot efectua convorbiri cu orașii posesoare de prefixe deoarece, așa cum mi s explicat de către organele respective, telefoanele c nr. 41, care nu sînt posturi principale, ci cuplaje, r au «ieșirea din centrală», deci nu pot efectua convo buri prin prefix. În ziua de 10 aprilie a.c. am ceru o convorbire cu lașul. Operatoarea de la 09 mi-a refuzat comanda, spunîndu-mi să o efectuez prin prefix. Căutînd să-i explic că este imposibil acest lucr mi-a închis telefonul.»

Pe aceeași suprafață construită s-a mai găsit loc pentru amplasarea a încă 144 de războaie iar producția de țesături a crescut cu 3 milioane metri patrați pe an.

Fotografii de EMANUEL TÂNJALĂ

Una dintre cele două rădăcini ale mele a apărut pe pământul Botoșanilor; am, ca și cel pământ, bunici și străbunici care se odihnesc veghind la respectarea peste vremi a legii care ne-au lăsat-o toți străbunii noștri, a dragostei de țară și a dăruirii către țară și acum pe-acolo unchi, mătuși și veri dragi îi am acolo pe cei doi agățări care m-au pus în casa lor o noapte și despre care eu am scris câteva pagini, de care mulți au fost surprinși de cât de frumos mi-au ieșit, Constant Anica Adochiței din satul Hilișeu-Crișan și Erou al Muncii Socialiste ajuns de mult la pension, mamă care s-a sacrificat pentru copii cum știu s-o facă românele de-acolo și pretutindeni; am colindat acest județ și am avut ceasurile mele de meditație la Sulița, malurile Dracșanilor; și pentru mine, ca pe toți din țara asta, Ipotești și Livenii sînt adevărat din pământ românesc ale dumnezeilor poeziei și muzicii noastre; încît aș fi avut destule motive să scriu un reportaj al meu despre Botoșani.

Dar, în zilele de documentare, am tot vorbit cu un botoșănean, ba cu altul, și am descoperit și am înțeles că oamenii aceștia au ei în primă rînd dreptul să vorbească despre ei. Și au de spus nu la niște metafore, ci la o judecată lucidă și aspră, la judecata limpede a propriei conștiințe revoluționare, conștiință aflată din experiența faptelor lor și care, spre deosebire de faptele cu mult mai greu de descris, de înfățișat și de înțeles din afară. Așa se face că m-am reținut îngăduindu-mi doar câteva întrebări-sinteză și îngăduindu-mi aceste puține cuvinte explicative. M-am retras, lăsîndu-le lor tot ce am accesul la două-trei pagini de revistă.

Și totuși, țin să mai adaug ceva: dincolo toate împlinirile, de toate reușitele oamenilor Botoșanilor să fiți atenți și să vedeți, să sesizați și eforturile deosebite datorită cărora ei au ajuns la aceste împliniri, reușite.

Pentru că, spre deosebire de alte județe Botoșanii au fost și încă mai sînt dezavantajați — arhitectul Gavril Todorean, directorul Direcției județene de sistematizare, arhitect și control, mi-a confirmat-o — de poziția geografică periferică; de căile de comunicație anevoioase, mai mult prin derivație; de colțurile amenințate de alunecări; de luncile supuse inundațiilor, dar și de pămînturile uscate, din pricina unei rețele de ape nu foarte roase însă cu debite instabile; și chiar de șansa de a fi aparținut, administrativ vorbind, de Suceava, cînd de Iași.

Vreau să spun că oamenii Botoșanilor muntesc mai mult ca să cîștige aceeași bătălie, c

30

BOTOȘANI:

județul unor oameni
cărora li se cuvine
cu mult mai multă stimă

BOTOȘANI

Că produsele noastre sînt realmente de calitate o confirmă și beneficiarii, atît din țară cît și din străinătate. E locul să spun că exportăm în Elveția, R.F. Germania, Canada, Franța, U.R.S.S., S.U.A., Kuwait, Olanda, Libia, Liban și alte țări.

La obținerea acestor rezultate ale industriei județului a contribuit și gîndirea creatoare a specialiștilor noștri. Mai cu seamă prin elaborarea studiilor de utilizare intensivă a spațiilor construite și prin îmbunătățirea structurii sortimentelor și introducerea unor noi tehnologii de fabricație. În industria textilă, de exemplu, 80 la sută din produse sînt noi sau reproiectate.

Sigur, nu se poate spune că dificultățile ne-au ocolit. E greu pentru că încă nu s-a ajuns să se nominalizeze din timp producția planificată, în special cea pentru export, și deci că nu se poate face o pregătire din timp a fabricației, ceea ce ne împinge la neonorări de termene. E greu pentru că industria locală, care lucrează foarte mult pentru export, primește și acceptă comenzi dar nu este întotdeauna asigurată cu materii prime; vreau să spun asigurată în fapt fiindcă pe hîrtie are repartiții de materii, dar îi lipsesc furnizorii concreți și direcți. E greu pentru că la punerea în funcțiune a noilor obiective ne folosim de proaspeți absolvenți. E greu pentru că prea mulți muncitori, care trebuie să execute lucrări de categoria a treia, a patra, a cincea, abia au terminat școala.

E greu din fel de fel de cauze, dar esențial e altceva: că țara de '70, în '73 numărul celor care muncesc în industrie a crescut cu 20 la sută, ceea ce pentru județul Botoșani este foarte mult. Județul avea un excedent de brațe de muncă și cunoștea un proces de depopulare. Dezvoltarea industriei din anii acestui cincinal l-a stăvilit însă în mare măsură.

Și tot important este că în aceiași primii trei ani ai acestui cincinal s-au construit 2 000 de noi apartamente, cămine pentru 1 500 de nefamiliști și internate și grădinițe pentru 1 000 de copii. Ca să fie înțeles saltul, trebuie pornit de la faptul că Botoșaniul înainte de a fi județ n-a fost băgat în seamă decît cu fonduri pentru 80 de apartamente.

«PRIN LANURI ÎNFLORITE NOI MERGEM ÎMPREUNĂ»

— Dar agricultura? Cum merge agricultura? La această întrebare răspunsul mi l-a dat în principal tovarășul *Liviu Mihailovici*, vicepreședinte al Consiliului popular județean și director general al Direcției agricole județene,

dar au colaborat și tovarășul inginer *Petre Nemeș*, precum și un coleg de-al meu de breaslă, tovarășul *Ioan Gavril*, care, tot scriind ani de zile la «Clopotul» articole despre agricultură și tot bătînd drumurile județului, s-a dovedit teribil de «acasă» în materie.

— Agricultura deține o pondere importantă în economia județului nostru, ea asigurînd mai bine de jumătate din producția lui globală. Iar în agricultura țării, județul Botoșani deține locul 10 la suprafața arabilă. La începutul anului 1973, de pildă, producția anuală agricolă din sectorul cooperatist deținea locul 12 în ceea ce privește producția totală de cereale boabe, locul 4 la producția totală de sfeclă-de-zahăr, locul 8 la efectivele totale de bovine și locul 5 la producția de lapte de vacă. De asemeni deținem azi locul întâi la producția de plante medicinale cultivate.

Din aceste cifre, la care s-ar mai putea adăuga și altele, reiese clar că resursele agricole ale județului Botoșani reprezintă totodată și importante resurse pentru producția agricolă a întregii țări și de aici se poate deduce influența ce o poate avea agricultura județului nostru, prin rezultatele ei, în economia națională.

Avem de realizat un bogat program de îmbunătățiri funciare a căror valoare depășește 800 de milioane lei, precum și un important volum de investiții. Prin realizarea tuturor acestor obiective, cooperativele agricole de producție din județul nostru vor contribui, în acest cincinal, la fondul de stat cu o producție sporită. Sarcini asemănătoare au unitățile agricole de stat, ale industriei alimentare și întreprinderile de mecanizare a agriculturii.

Toate aceste sarcini nu sînt ușoare, dar azi județul Botoșani are totuși un nucleu de peste 500 de specialiști în ale agriculturii, dintre care peste 80 la sută s-au stabilit în satele și comunele noastre; și are o populație rurală care, mulțumită cointeresării ei prin introducerea acordului global, participă cu interes și pricepere la toate muncile agricole. O realizare a noastră este tocmai faptul că am stabilit tarife diferențiate, nu numai de la tarla la tarla, ci chiar de la parcelă la parcelă. Închipuiți-vă că pentru o suprafață de numai 22 de hectare au fost planificate patru producții — iar exemple asemănătoare pot fi găsite și la Avrămeni, și la Păltiniș, și la Dorohoi, și la Todireni.

E adevărat, ca în orice domeniu, ca în orice bătălie, avem și noi unele greutăți. Agricultura județului nostru ar trebui ajutată cu mai multe îngrășăminte chimice. Am avea nevoie de mai multe mașini agricole diversificate, mai ales pentru recoltarea și prepararea furajelor. De

asemeni simțim nevoia unui ajutor în privința lucrărilor de combatere a dăunătorilor. N-avem decît un avion și ne chinăm cu utilaje care calcă pămîntul. În sfîrșit, o mare problemă este aceea a repartizării cadrelor cu studii superioare în teritoriu; pentru că din acest punct de vedere județul nostru, ca și altele dealfel, este vitregit. Ministerul ne repartizează absolvenți dar ei nu rămîn; fac ce fac și se mută mai spre marile centre urbane sau mai spre Capitală.

M-am referit la greutățile noastre, dar concluzia trebuie să fie alta: că reușim să facem lucruri de seamă chiar în pofida lor, a greutăților. Satele noastre sînt total electrificate; din vechile case acoperite cu stuf și șindrilă au mai rămas doar foarte puține, 80 la sută din case fiind azi acoperite cu tablă și avînd cîte 2-4 camere; fîntînile au fost înlocuite cu cîșmele. Iar unele sate s-au transformat, sensibil în sensul urbanizării și industrializării lor: la Bucecea există un complex de 9 000 de porci, o îngrășătorie de taurine a întreprinderii de industrializare a cîrnii, o seră legumicolă de un hectar care folosește aburul de la fabrica de zahăr, o întreprindere de mecanizare a agriculturii și un nucleu de blocuri al viitorului oraș care va deveni Bucecea; la Trușești există o stațiune de mecanizare a agriculturii, o secție de cercetări viticole, un centru de valorificare a cerealelor și un spital nou; la Sulița, de asemeni o stațiune de mecanizare a agriculturii și o mare secție piscicolă care dispune de un luciu de apă de vreo 800 de hectare; la Albești... dar mai bine să mă opresc aici, știu că și dumneavoastră trebuie să fiți mai zgîrciți cu hîrtia.

CE VĂD EU LA TELEVIZOR, ESTE SUB CEEA CE AVEM NOI

— Dar cultura? Răspunsul de mai jos e rodul unei lungi și interesante convorbiri cu tovarășul *Ioan Coștaș*, președinte al Comitetului culturii și educației socialiste.

— Sărbătorile acestui an le-am pregătit de mult și le întîmpinăm cu o sumă întreagă de acte de cultură. Dar acestea nu-s decît o parte din ultimele noastre manifestări pentru că marea noastră realizare — în timp — e faptul că am reușit nu numai să ieșim din anonim, ci și să ne afirmăm puternic. Avem azi patru ansambluri folclorice formate din amatori, cu care pur și simplu ne mîndrim: «Trandafir de la Moldova», «Răpsodia», «Pădureanca» și «Răpsodii». Județul nostru s-a făcut cunoscut peste granițele țării și prin ele.

Ne străduim însă în paralel să influențăm conștiința maselor și pe alte căi: în județul Botoșani activează intens 92 de brigăzi științifice și 2 caravane științifice. Ca să vă faceți o idee despre eficiența muncii lor e destul să spun atît: acum oamenii din sate ne cer să le mai trimitem brigăzile și caravanele.

Țin să amintesc și munca desfășurată pentru cunoașterea istoriei, culturii și a vieții de pe aceste meleaguri de către oamenii muzeelor și centrelor de creație. S-au organizat — de la nivelul comunelor pînă la acela al județului — nenumărate expoziții de artă populară, de

artă plastică și privind obiceiurile și tradițiile noastre, toate aceste expoziții vînd nu numai educația estetică ci și aceea patriotică.

Bineînțeles, un mare cuvînt au avut de — și l-au spus și îl spun — formațiile profesionale Teatrul «Mihail Eminescu», mai ales de cîțiva ani încoace, se afirmă intens. Dă spectacole mai fiecare comună a județului, nu mai nevoie de subvenții, se bucură de prezența publicului și de elogiile criticilor. Filarmă a împlinit anul trecut 20 de ani de existență în care a dat concerte-lecții în licee și în instituții industriale, ani în care a făcut nume deplasări, ani în care a dat concerte nu numai la sediul ei ci și în celelalte orașe ale județului zece comune cărora le asigură stagii culturale certistică permanentă, precum și în județele Suceava pe care, tot ea, să spunem așa, îi cîntă. Dar mai cu seamă, 20 de ani în care a dobîndit un serios prestigiu. În fine, teatru-păpuși — care a «cîlcat» tot județul, toate orașele și care a fost și în străinătate — are un colectiv excelent care, prin succesele sale, consacră o cinste pentru noi botoșănenii.

În competițiile teatrelor de amatori cîștigat cîteva etape și am dobîndit și medaliile de aur. Mișcarea corală cuprinde de formații și oamenii ar fi bucuroși să alcătuiască și altele dar ne lipsesc instructorii calificați. Pentru că, îmi pare rău s-o spun profesorii de muzică nu-s în stare să formeze și să conducă un cor.

Se muncește foarte mult în județul Botoșani și avem și rezultate dar nu prea sînt ochi pe noi. Apărem rar la televizor. Cei de acasă vin pe-aici chiar dacă-i inviți de cîteva Preferințe să se ducă la Suceava. Linie de directă, avion. Și-apoi acolo, la Suceava, îi strigi pe oameni la poartă, ies în buncăr și chiar dacă nu-s anunțați; iar dacă le cîntă cineva, se prind și joacă. Spectacol gata. La noi ca să păstrăm portul și da trebuie să muncim din greu. Și totuși, să știe că specialist vorbesc — ce văd eu la televizor este sub ceea ce avem noi.

— Și — trecînd de la general la specific cum merg industria, agricultura, cultura toate celelalte în orașul Dorohoi?

Acestei întrebări îi urmează, din păcate, prea puțin din ceea ce mi-a spus tovarășul *Mihai Urdea*, vicepreședinte al Consiliului popular al orașului Dorohoi.

— Aveam forță de muncă și nu prea a fost problema noastră unu. Apoi, mai ales odată cu acest cincinal unitățile industriale au început să apară în orașul nostru. S-au extins, ba chiar s-au format în unități independente, vechi ale cooperăției meșteșugărești și ale industriei locale, dar au apărut și unități industriale plet noi și de anvergură. Fabrica de brînză în '71, fabrica de confecții în '73, fabrica sticlă tot în '73 — reprezintă doar cîteva pași noștri concreți spre marea industrie și, implicit, spre rezolvarea locurilor de muncă pentru oameni. Este destul să spun că la fabrica de confecții s-au angajat aproape 1 500 de femei, ca să vă dați seama ce înseamnă pentru un oraș cu populația noastră apăsătoare un întreprinderi industriale mari.

Totodată s-a schimbat și chipul orașului nostru. Pur și simplu a devenit mai oraș. Era. Practic, am scăpat de rușinea sacalei care se căra apa și de aceea a denumirii de Azi sîntem un oraș a cărui zonă centrală de nerecunoscut, mai ales datorită ansamblului de blocuri de locuit Al. I. Cuza și Olina un oraș în care s-au construit clădiri noi pe licee, creșe, grădinițe, spitale și comerț oraș cu canalizare, asfalt și foarte multe grădinițe și spații în care se produc bunuri ce sînt solicitate și de străinătate; un oraș în care cetățenii căpădat poftă de viață, o poftă dintre cele manifestate concrete pentru că, prin muncă și patriotism, au reușit să obțină pentru Dorohoi, la concursul republican dintre orașe din '69 o mențiune, în '70 premiul II, iar în '71 premiul I, tocmai pentru că și-au făcut un oraș civilizată și frumos.

Știm că mai lipsesc multe orașului nostru ba chiar știm și ce anume: un liceu cu profil industrial sau economic cerut insistent de părinți; încă multe locuințe fiindcă aceleași blocuri pe beciuri se autodemolează; din cauza rețelei de aducțiune a apei; alte unități industriale și așa mai departe.

Cum s-ar spune, am început să cunoaștem noi gustul vieții moderne, am început să avem pretenții, am început și noi să intrăm în ritmul dezvoltării socialiste intensive.

NELU IONESCU

Îngrășătoria de tineret taurin de la V. Cimpului, numai după un an de la înființare a obținut Ordinul Muncii clasa I și lăudat de țară la producția de carne.

Omagiu partidului, patriei socialiste, conducătorului iubit

„Să facem totul ca anul aniversării a
și decenii de la eliberarea țării și a
lui de-al XI-lea Congres al partidului
să însemne pentru întregul nostru
popor un an de noi și strălucite succese
toate domeniile de activitate...»
NICOLAE CEAUȘESCU

Instantanee de la unul din spectacolele artistice găzduite de Parcul Poporului.

ențe de film documentar, secvențe emo-
ne din viața tovarășului Nicolae Ceaușescu.
evoluționar. Activist înflăcărat al con-
partid. Secretar general al P.C.R. Clipele
jurământului la investirea cu înalta
de președinte al României. În sfârșit,
te din recenta vizită a conducătorului
i în județul Dolj. Secvențe urmînd tra-
a vieții primului bărbat al țării și odată cu
vențe urmînd destinul țării înșeși în ul-
decenii. Două filme îngemănate, viața
șului Ceaușescu și viața poporului și a
O sală plină, conectată cu mintea și cu
l la episoade de mare tensiune din isto-
milor 30 de ani, re trăiește cu intensitate
trecute. Imagini—manifest autentice la
e acordă perfect, organic, textul spec-
ui-manifest «Poporul, Ceaușescu, Româ-
pectacol de înaltă ținută artistică de po-
muzică patriotică și revoluționară, crescut
surile lui Alexandru Andrișoiu, Eugen
inu, Nicolae Labiș, Adrian Păunescu, Mi-
niuc, Nina Cassian, Tiberiu Utan, Victor
e și alții.
teatrului de operetă din Craiova, plină
refuz, trăiește elevate momente de sim-
triotică, vibrînd la cuvîntul istoriei.

ectacolul la care ne referim a avut loc du-
trecută. El a marcat startul într-o adevă-
mpanie cultural-educativă și artistică de
zile, intitulată «Omagii doljene la a 30-a
sare a Eliberării patriei».
ampanie cultural-educativă care se armo-
ă în chip fericit cu campania de muncă a
este 750 000 de doljeni care luptă — acum
hotărîți ca oricînd pentru îndeplinirea și
rea angajamentelor economice asumate
tea aniversării Eliberării și a Congresului
ea al partidului.
jul azi — spunea în cuvîntul său de deschi-
«Omagiilor doljene» tovarășul Gheorghe

Fotografiile de RADU CONSTANTINESCU ■

Petrescu, prim-secretar al județului — reali-
zează în numai 4 zile producția industrială a
acestor meleaguri în întreg anul 1938.

Doljul azi înseamnă 3,4% din producția in-
dustrială a țării.

Doljul azi se prezintă cu 166 de noi obiective
și capacități de producție în primii trei ani ai
actualului cincinal.

Doljul azi înseamnă un nivel de trai cum n-au
mai avut nicidecum oamenii acestor locuri.

Doljul azi are un mare program pentru pre-
zent și viitor în prețioasele indicații date de
președintele României, tovarășul Nicolae
Ceaușescu, cu prilejul recentei sale vizite în
județ.

Întîmpinînd aniversarea Eliberării, Doljul tră-
iește, muncește și își sărbătorește viața și munca
în 75 de zile care vor cuprinde 2 300 de acțiuni
cultural-educative și artistice, 1 100 expuneri,
simpozioane, dezbateri, întîlniri cu oameni de
știință și cultură, cu activiști de partid din ile-
galitate, cu scriitori, cadre militare etc.

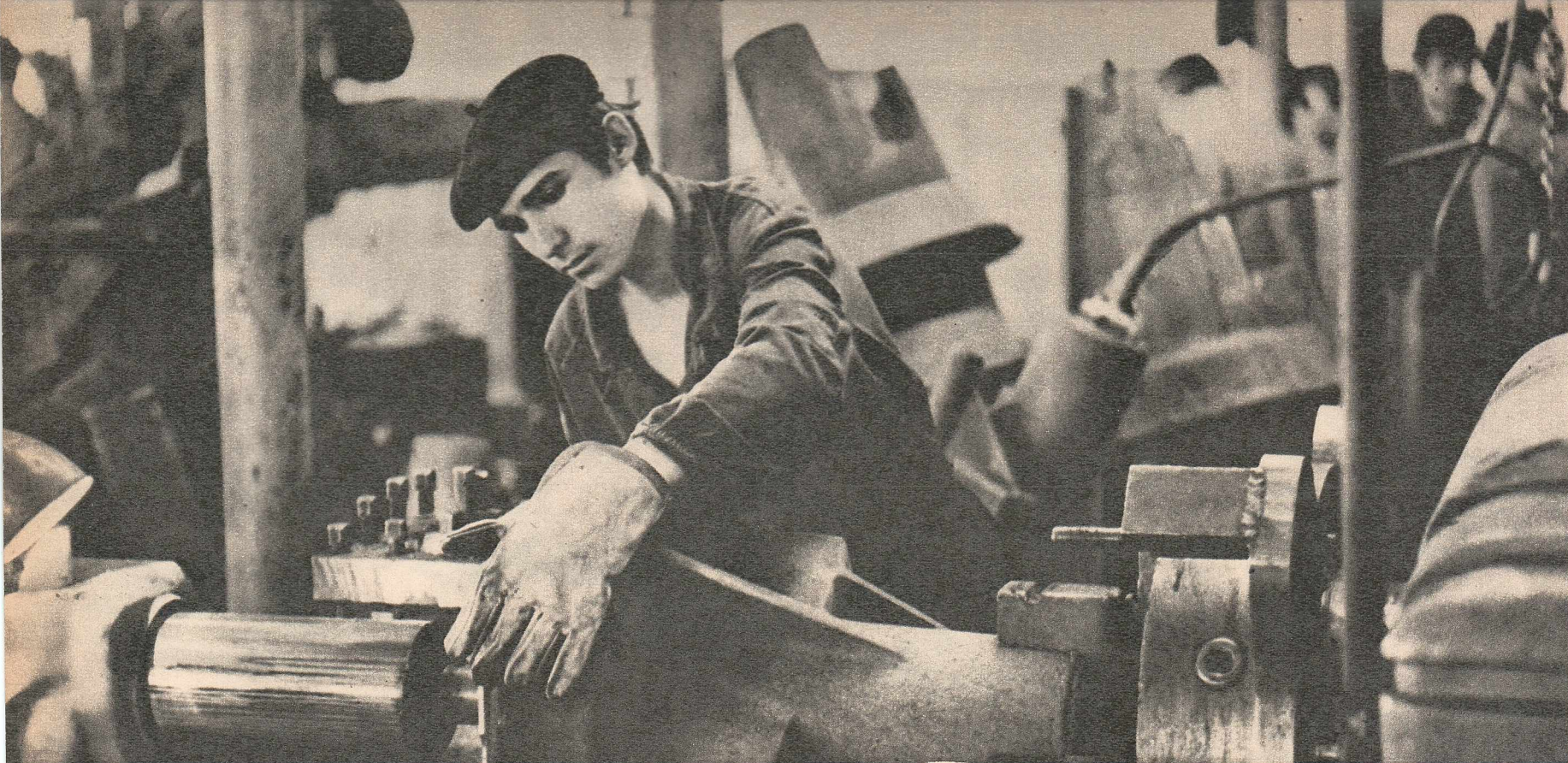
Sintetic exprimat, «Omagii doljene» este un
amplu program de acțiuni care-și propun să
aducă un omagiu partidului, patriei noastre
socialiste, conducătorului ei iubit, tovarășul
Nicolae Ceaușescu.

MARIUS POPESCU ■

Imagini de la spectacolul literar-muzical.

Paul Voicu e băiat simpatic și curios. Cîrculă prin secție să mai audă ce e nou: «Ce să fac, mă mai plimb, că am ucenic la strung?!» Chiar așa, ce să facă bietul om?

MINUTELE CARE NU PRODUC NIMIC

• obligațiile morale față de colectiv trebuie onorate prin muncă și disciplină

Am să spun de la bun început că la «Semănătoarea», în București, pe cheiul Dîmboviței, la secția de «prelucrări mecanice» sau — cum îi spun oamenii mai direct și mai aproape de adevăr — la strungărie, se muncește zdravăn și cu spor, chiar dacă marea majoritate a lucrătorilor sînt tineri, băieți abia ieșiți de pe băncile școlilor profesionale sau de calificare, mai bine de o sută dintre ei aflîndu-se în primul an de producție.

M-am convins de asta cu propriii mei ochi, iar Constantin Radu, președintele comitetului sindical din întreprindere, om destoinic, care a împlinit treizeci de ani de cînd muncește la «Semănătoarea», și care iubește uzina — după vorbele sale — ca pe ochii din cap, n-a făcut altceva decît să confirme impresia de mai sus; mi-a comunicat că strungăria e o secție strașnică, ai cărei lucrători depășesc regulat planul cu cinci procente la lîună, datorită seriozității în muncă, dar și faptului că ei au trecut — primii pe unitate — la acordul global, avantaj care îi ajută la o depășire a productivității cu doi la sută și la o reducere a absențelor nemotivate față de perioadele anterioare.

Am aflat de la inginerul Mihai Dogaru, șeful secției, că de cînd cu acordul global oamenii muncesc mai bine și câștigă mai bine, că lucrul este superior, că brigăzile s-au organizat pe verticală, ceea ce nu înseamnă altceva decît că schimbările preiau din mers, nemaexistînd, astfel, decît un singur timp pentru reglarea mașinilor și stabilirea reperelor; am aflat toate aceste lucruri îmbucurătoare, dar și unul trist: se lipsește încă mult, se chiuște destul, se întîrzie.

Constantin Radu, care a petrecut ziua naționalizării chiar în incinta uzinei, aducîndu-și aminte cum, după prînz, un delegat de la sectorul trei albastru a luat cheile fostului patron și le-a înmînat directorului ales dintre muncitori, îmi mărturisește că asta-i baiul cel mare, pierderea timpului, chiar dacă «activitatea de educație este continuă». Este continuă, reia, dar, uneori, un tînar este mai greu de modelat decît o piesă.

Vorbește apoi nu atît de greutățile și neajunsurile pe care irosirea timpului activ, indisciplina și întîrzierile le cauzează producției, cît despre obligația morală a tinerilor meseriași de a restitui ceva colectivului care i-a învățat meserie, de a răspunde cu însuflețire încrederii pe care uzina n-a pregetat să le-o acorde.

Repet, la strungărie se muncește bine, cu seriozitate și chiar cu pasiune pentru meserie, numai că în ultimele luni patruzeci și cinci (!!) de tineri au lipsit fără nici o explicație zile în șir, absența lor lovind colectivul nu numai din punct de vedere moral, cum amintea Constantin Radu, ci afectînd în mod direct realizarea planului, întîrziind producția. Astfel, Badea Cristea a absentat nemotivat 26 de zile, Vasile Iacob — 25, Gheorghe Alexandru — 22, Constantin Lupu — 17, Nicolae Rusu — 15, și așa mai departe, cei mai mulți dintre acești «dispăruți» fiind proaspeți meseriași, uteciști, oameni pe cale de a-și întemeia familia și de a porni, cu bucurii dar și cu greutăți, pe drumul vieții.

Pe unii dintre ei i-am cunoscut, i-am fotografiat și am stat de vorbă, încercînd să aflăm cum gîndesc și cum se explică. Constantin Lupu a plecat la părinți, prin părțile Buzăului, într-un

Am cronometrat cu ceasul în mînă: opt minute și jumătate au stat de vorbă oamenii din imaginea alăturată. N-am aflat cum îi cheamă, n-am aflat despre ce au discutat, dar nu ne-a fost greu să înțelegem că discuția lor s-a desfășurat pe banii statului. Vorba aceea, timpul trece, leafa merge...

fel de vacanță cu de la sine putere, pentru trei săptămîni, deoarece nu se mai întîlnește cu socrul și n-avea unde să doarmă. N-a la nimeni, n-a cerut sfatul nimănui, al oamenilor care i-au pus brățară de aur la mînă și l-au ajutat nu o dată la greu, a plecat și ducînd în cap un gînd mai vechi: să se conducător auto, fiind șoferia o meserie curată. Apoi s-a răzgîndit și s-a întors, cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Mai mult spune, chiar a uitat de povestea cu socrul o să se apuce de treabă, o să fie serios, că a avut și el o scăpare.

Mulți au asemenea scăpări, unii — se din imaginile alăturate — mai mult ardecît muncesc, alții sînt reprimiți la lucru cîte trei-patru ori, mizînd pe bunătatea și buna voință a colectivului, mulți au lipsuri, unii nu au nici una și toți îl duc greu, ca exemplu: conștiincios, cu mult respect la vremea punctual, chiar dacă se scoală în fiecare dimineață la ora patru ca să facă naveta Periş, unde locuiește actualmente în garaj.

Stau de vorbă cu el și plec de la «Semănătoarea» cu imaginea acestui băiat firav pe care un singur minut întîrziere ar însemna că să-l citez — o mare rușine, fiu de țărani face în viață meseria care i-a plăcut, că bărbătească și aspră, tocmai bună pentru care se află singurul bărbat dintr-o familie cu patru copii.

Ion Cozma e un bărbat care nu mai are încă douăzeci și cinci de ani.

OIDIU IOANIȚOI

Pentru producție e ora de vîrf, dar patru tineri stau de vorbă la intrarea în secție fără ca cineva să-i deranjeze și să-i întrebe de sănătate.

Dozma a venit la București la o soră strungărie, a terminat cursurile de care și s-a apucat de treabă cu tragere inimă. Toată lumea îl dă drept exemplu, el nu înțelege de unde atîta apăsare: «Eu am vrut să mă fac strungar și am făcut. Îmi place meseria, îmi place să muncesc și nu-mi place să întîrzii la lucru».

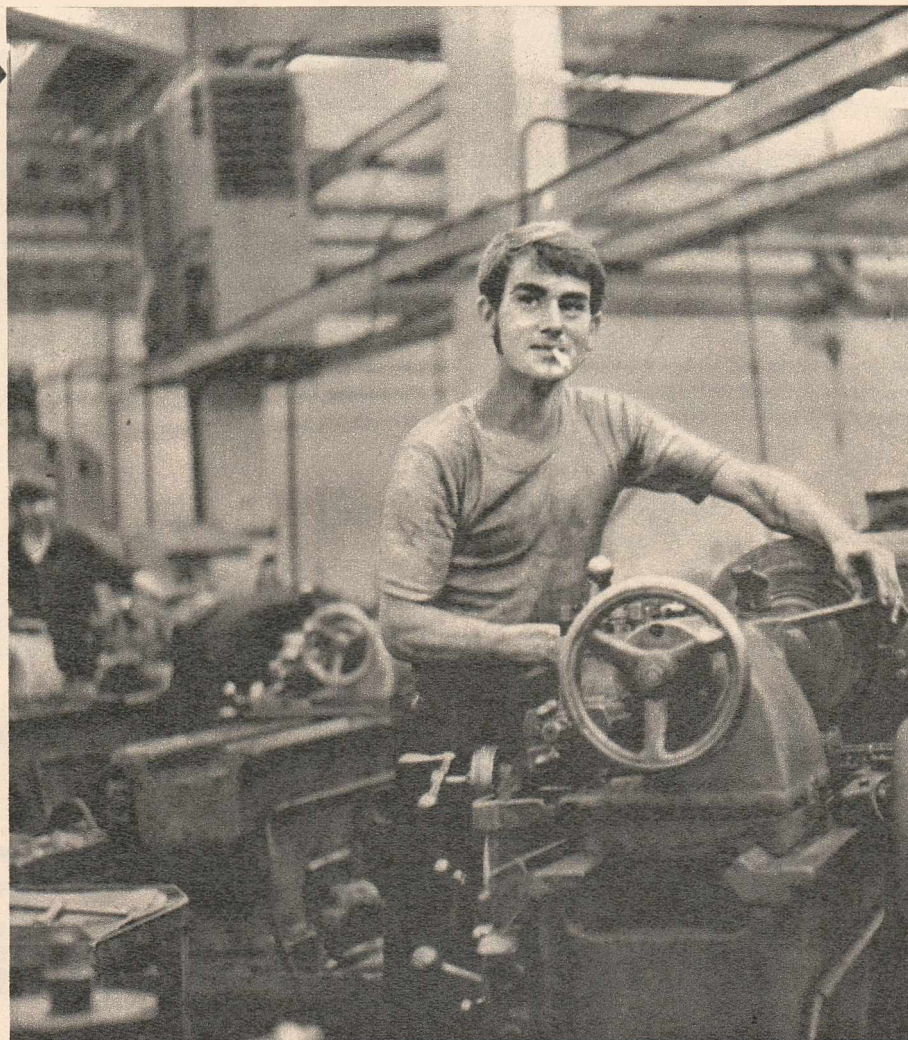
Constantin Lupu și-a ras barba, și-a scurtat părul, dar a rămas cu țigara în gură și cu o absență de 17 zile nemotivate. N-a spus la nimeni cînd pleacă, n-a spus la nimeni cînd vine. A plecat și a venit, pur și simplu. El susține că a avut probleme cu socrii, alții spun că a avut probleme cu o vacanță după însurătoare. Tovarășii de muncă l-au reprimat, dar înțelegerea lor are — cu siguranță — o limită.

Unul cu munca, altul cu privitul și tutunul.

Fotografii de ELENA GHERA

O fi odihna bună la ceasul de odihnă, dar parcă mai bună e munca la ceasul cînd e de muncit. Adică la nici mai mult, nici mai puțin de 11 și un sfert dimineața.

Indiva viața plătește pentru timpul pierdut

Am pornit de la ideea că pentru un director într-o întreprindere, pentru un cadru de conducere general, cea mai deplină productivitate, cea mai mare rentabilitate ale muncii sale pot fi înscrise nu prin alte acte de muncă ci prin acte de decizie. Și de aici s-a născut și întrebarea: în ce măsură timpul unui, să-l numim așa, om de decizie este grevat de fel de fel de alte acte care îl împiedică să lucreze în esența lor, nu să se debaraseze de acte de decizie? Această întrebare a fost de altfel și punctul de plecare al vorbirii mele cu tovarășul Ion Pupăză, directorul unei întreprinderi de sticlărie și din Sighișoara. Dar înainte de a asculta opiniile dumnealui țin să fac două precizări: biroul acestui director cît și în anticamera sa n-am văzut du-te-vino-ul de oameni nervoși și enervanți, pe care l-am găsit la alte alte întreprinderi; iar pe masa de lucru a biroului director n-am văzut, ca-n alte birouri, vrafuri de hîrtoage, ci doar un mic tencuială de vreo 4-5 file pe care erau trecute niște cifre. Și acum, răspunsul tovarășului director Ion Pupăză la întrebarea de mai sus: — Timpul e prețios pentru toată lumea, nu numai pentru directori; dar am să mă limitez la rețeaua pe care mi-ai pus-o. O decizie este scumpă și ea cu o întîrziere de un minut sau care se scutură cu o întîrziere de un minut duce, fără să ținem seama de pierderi. Mult mai mari decît pierderile. Pentru că o unitate productivă este și în funcție de timp, și implicit, orice întîrziere a unei decizii se răsfîrtează, se reverberează, în toată structura ei, și la toată scara ei. Noi, aici, în cea mai mare fabrică de ceramică din lume

și nu există alta care să producă mai mult de jumătate din producția noastră. Încît, închipuiți-vă, la aceste proporții, cît costă un minut de întîrziere la luarea unei decizii. În ceea ce mă privește, pentru a nu începe ziua cu probleme de împlinire mi-am propus să încep prin a o cunoaște pe cea precedentă. O analiză dar nu în ședințe, ci parcurgînd aceste câteva foi în care sînt consemnate, nu special pentru mine ci pentru evidența primară obișnuită, situațiile privind producția globală pe zi și cumulată de la începutul lunii, privind planul fizic, privind calitatea produselor, privind pierderile tehnologice, privind producția-marfă, privind situația materiilor prime, privind forța de muncă aflată în lucru, privind desfacerea producției, privind exportul pe relații și termene și, în general, privind totul pentru că la nimic nu putem face rabat și pentru că numai așa — în amănunțită cunoștință de cauză — se poate realiza o conducere concretă, se pot lua decizii bune și la timp. Apoi îmi continui ziua urmîrind îndeplinirea măsurilor luate în ziua anterioară, cumulate cu cele luate de la începutul lunii; măsuri luate de adunarea generală a colectivului, de comitetul oamenilor muncii, de comitetul de conducere, de mine personal, precum și îndeplinirea indicațiilor primite pe linie de partid, a ordinelor de la minister și de la centrală ș.a.m.d. Pe urmă discut doar cu cei care nu și-au îndeplinit sarcinile; nu plimb prin biroul meu și oamenii care și-au făcut corect treaba. Al treilea capitol de preocupări zilnice îl constituie pregătirea fabricii pentru viitor, atît pentru cel apropiat cît și pentru cel

mai îndepărtat. Ne întîlnim 3-5 oameni, cu graficele pe masă, și procedăm la mici strategii zilnice care să ne asigure buna realizare a planului pe decada și luna următoare, care să răspundă noilor pretenții, invitate pe parcurs, ale beneficiarilor noștri ș.a.m.d. Noi, aici, pregătim întîmpinarea pînă și a șocului anual al cerinței de îmbunătățire a indicatorilor.

— Am înțeles, prin organizare — aproape meticuloasă, tipică — ați reușit să vă apărați timpul de decizie, al dumneavoastră și al celorlalți. Și totuși nu sînt oameni în întreprinderea asta care, fugind de responsabilitate, v-o pasează dumneavoastră, practic obligîndu-vă să vă ocupați de probleme care ar trebui rezolvate — bineînțeles tot prin decizii — dar la un nivel subordonat?

— N-o fac pentru că nu îndrăznesc s-o mă fac. Eu înțeleg să vină la mine cu probleme pe care ei nu le pot rezolva, eu înțeleg să ne consultăm pentru soluții; dar nu să-și paseze responsabilitatea care le revine în mod legal. Iar dacă încearcă s-o facă, ei știu că scad în ochii mei. Dar acestea, la noi, sînt totuși chestiuni de domeniul trecutului, al începuturilor. În '59, cînd am venit aici, am avut serios de furcă. Nimeni nu răspundea de nimic. Umblam prin fabrică și purtam dialoguri cam de acestea: «— Unde-i șeful? — S-a dus cu motocicletă. — Unde? — Păi ce, era să-mi dea raportul mie!?» Am adus însă condica la semnătura mea și sigur că unora a început să le tremure stîloul. Erau lucruri inerente începutului, însă nu înseamnă că și acum nu mai sînt pierderi de timp pentru punerea la punct a unor acte de indisciplină. Și am să vă dau un exemplu banal: cam 20-25 de oameni lipsesc de la lucru într-o lună, pentru că au chefuit cu o noapte înainte, sau vin la lucru

beți. Procentual, față de miile de oameni ai întreprinderii, s-ar părea că absența celor 20-25 nu-i serios grevantă. Dar iată ce coșmar procedural urmează după o asemenea abatere disciplinară, ce nedorită cascadă de acte și activități: o notare în condica de serviciu; un om începe să culegă trei declarații, deci patru oameni sînt scoși din producție; se face un referat, o analiză și i se cere juristului o viză; se dă o decizie de sancționare, care se bate la mașină în patru exemplare, se înregistrează, se semnează, se predă sub semnătură celui sancționat, și sancțiunea se trece în cartea de muncă a acestuia. apoi cel sancționat face contestație și cortegiul continuă cu o înregistrare, o reanaliză, o ieșire, o predare la comitetul oamenilor muncii, o altă analiză, o altă hotărîre, o comunicare a soluției. dactilografierea... etc., etc. Ar trebui calculat cît costă o istorie ca asta, pornind de la retribuția pe oră a tuturor participanților care trebuie să-și amputeze timpul lor realment productiv. De aceea, nu șovăim, dăm sancțiuni. Dar nu ne mîndrim cu ele, ci cu oamenii pe care reușim să-i salvăm. Pentru că aceia care beau își bat nevestele, își scot copiii afară din casă... Dacă n-am avea de așteptat, indisciplina, lucrurile ar merge mai bine. Pe mine un anume aspect mă doare în special! Avem ateliere în care condițiile de lucru sînt mai bune decît în birou; s-au făcut sute de invenții și inovații care au ușurat mult munca. Oamenii ar trebui să prețuiască mai mult ce s-a făcut și ar trebui să-și prețuiască mai mult locul de muncă. Și totodată, să-și prețuiască pe cei care sînt disciplinați și muncesc și-n locul lor. Pentru că eu am o convingere total în lumea asta se compensează. Cîndva viața plătește.

NELU IONESCU

Stă un miraj Insulei care nu scapă cât pensionarii

Unul din reportajele mele mai vechi la Brăila numisem Insula Mare, «Prima mare agricultură a României». E lesne de înțeles că titulatura îmi fusese sugerată de călătoria în țară a denumirii de «platformă industrială», părăindu-mi-se că nu exagerez dacă ceea ce văzusem acolo cu o industrie mare. Revenind la Brăila, depărtarea în timp nu mă tem, să cred cu alte cuvinte că m-aș fi pierdut prea departe, ușor exaltat de călătorie din pricina vrăjii acestui miraj de muncă numit Insula Mare. De aici a început și discuția pe care am avut-o cu Vlad, directorul I.A.S. «Insula Mare». Să văd și eu părerea specialistului:

Denumirea se potrivește. Lucrările întreprinse sînt complet mecanizate. Insula dispune de 700 tractoare, 400 combine, 1100 meșteri, 44 ingineri, de o flotă proprie cu peste 1000 marini, de un șantier propriu de construcții, ateliere de reparații, o stație experimentală etc. Șoferii aduc mașinile pe poziții, au benzine, buncăre, benzi transportoare, într-o zi se încarcă 10 000 tone de cereale, se înseamnă o mie de tone pe oră. Cînd vine iarna, cînd nu e?

Primejdia e mare. Recolta poate rămîne în câmp. Deși au trecut zece ani de la începutul îndiguirii, Insula nu se poate considera încă ocrotită. Începe construcția magistralei de cale ferată. Lipsa acesteia reprezenta principalul defect pe timp ploios. Se construiesc și alte lucrări. Cînd am început îndiguirile, acum zece ani am considerat ca fiind pe un șantier, în baracamente și munceam zi-lumină; acum aprindeam farurile. Neavînd niște tradiții, n-aveam nici prejudecăți, și în zece ani am îndiguit 156 kilometri, ceea ce mai înainte era un record. Locul baracamentelor l-au luat șantierurile. În jurul acestora am început să construiesc case ca să asigurăm condiții pentru călătorii să se apropie cît mai mult de locul de muncă. Nu vor fi niște orașe propriu-zise, dar ceva în genul: locuința mea de vară în Brăila.

Și acum?

BRĂILA, poarta principală a Bărăganului

— Viitorul a început. Recurg iarăși la cîteva cifre: 5 200 kilograme grîu la hectar pe 12 000 hectare. Pe cine n-are legătură cu agricultura cifra aceasta îl poate lăsa rece. Eu am crezut 27 de ani că nu voi reuși s-o obțin. Și la celelalte culturi cifrele se apropie de media recordurilor mondiale. La început fiind, noi sîntem nevoiți să muncim de cinci-șase ori mai mult. Sînt țări unde un tractor ară zilnic 30 hectare. La noi, 4-5. Nu e un titlu de glorie ce vă spun, dar componenta numită eroism în această etapă este indispensabilă. Facem adică tot ce depinde de puterile noastre. Există un mit al plăcerii de a munci în cadrul unei discipline destul de severe. Limbajul nostru este cifrat, laconic, folosim radioul, facem economie de vorbe ca să avem timp pentru fapte. În campanii timpul nostru e limitat și oamenii au înțeles acest lucru. Ca și soțiile lor, ca și orașul întreg, dealtfel. Cînd vara spui despre cineva că e în Insulă, o spui cu mindrie de parcă tu însuși ai fi acolo. Calitatea inginerului agronom însuși e alta. El nu dă sfaturi despre cum e bine și cum e rău. Ingerul ia decizii și tot el le execută. Mi se pare că acesta e cadrul autentic de afirmare a specialistului. Mica mecanizare ca și nevoile de autoutilitare le rezolvăm operativ. În Insulă am creat un nucleu, să-i zic «înviștat», de oameni cu experiență sau, cum le spunem noi, căroră le merge mîntea. Apare nevoia, o spui, și acest nucleu o rezolvă. Mașinile din Insulă arată cu totul alt fel decît atunci cînd ne-au fost livrate de fabrici. Nu e vorba, de fapt, cum vă puteți da seama, de o muncă de birou, la planșetă, ci de una concretă, operativă și imediată.

— Ați afirmat la un moment dat: «la început fiind...». Despre ce fel de început poate fi vorba?

— Insula e tînără. Etapele au fost succesive: îndiguiri, defrișări, desecări, acum șoselele. În mai puțin de zece ani a fost luată în cultură întreaga suprafață agricolă. Urmează irigațiile. Etapa de pregătire a irigațiilor e dificilă; nivelarea terenului cere timp. Lucrările propriuzise vor începe în 1975. Vă spuneam că există 700 de tractoare, 400 de combine etc. Nu e nevoie de atîtea. 150 de tractoare și 150 de combine de mare randament sînt suficiente. Va scădea implicit numărul lucrătorilor. Vă spuneam că am așteptat 27 de ani ca să obțin recordurile producției de acum. Și totuși sîntem abia la început. Sarcinile cresc, crește și productivitatea, numărul oamenilor și al mașinilor se reduce, iar munca va fi tot mai ușoară. Acesta este secretul Insulei, care, vă spun o părere personală, prefigurează, într-un fel concret, viitorul agriculturii românești.

— Fluctuația forței de muncă?

— Fluctuația forței de muncă? Au plecat doi ingineri, i-a prins dorul și au cerut să se întoarcă. Dacă acceptați expresia, există un miraj al Insulei de care nu scapă decît pensionarii și cei promovați în muncă. Dar și unii și alții rămîn cu nostalgia acestui spațiu unic, căruia i-ați spus mirific.

toți știau că mai devreme sau mai tîrziu orașului i se va redescoperi adevărata vocație

Portului, brăilenii i-au zis «jos-de-vale». De-aici, privind spre promontoriu, orașul pare o cetate. Cum a și fost un timp. Pe atunci portul era închis; ocupația turcă preferîndu-l pentru poziția sa strategică.

Ca și oamenii, orașele cunosc epoci de înflorire și decădere, de mari iluzii și deznădejde. Cetatea Brăilei a fost rasă din temelii, de fapt i-au fost scoase și temelii, rămînîndu-i hrubele și catacombele ce se îngheșuie cariînd subsolul actualului centru. Și o istorie de mai multe sute de ani a fost ștersă, cum ai șterge cu buretele o tablă. Dar portul a devenit liber: «Porto-franco». Și capitală de județ.

Primăvara vine mai tîrziu la Brăila, dar cînd vine aduce cu sine arome de salcîm, vapoare cu steaguri străine, senzații ciudate de mări calde și nostalgii tulburătoare. O lume vegetală cu miresme îmbinate se revarsă peste străzile întinse pe semicercuri tăiate de Dunăre. Serile, Strada Mare se umple de lumea tînără, ucenicii pendulînd în sus și-n jos cu tranzitoare sub braț și fete ținîndu-se de mîna, în parcul botezat «Monument» mamele ies cu copii purtînd baloane, lingă rondurile de flori din jurul statuiei lui Traian, pe trotuarele stropite din căni, sub umbrele multicolore apar mese cu fețe din pinză albă și strada răsună de muzica lăutarilor.

Diminețile încep devreme. Lîngă apa clipo-

cind rece a Dunării, în găuri scobite cu mina, muncitorii șantierului naval își adăpostesc proviziile de prînz, după schelăria de tablă se îmbracă salopete, și, deși soarele n-a apărut, aerul se încărcă de bubuiturile ciocanelor și miroase a miniu, a tablă, a nituri încinse. De la anul aici se vor produce vapoare de 7 500 tdw. Viitorul orașului va trece prin acest șantier, și o parte însemnată a lui va rămîne legată de oamenii de-aici și de navele lor. Traseul tradițional al dimineții continuă să rămînă drumul spre uzina «Progresul», semicentenară în acest an, printre puținele producătoare de excavatoare hidraulice din lume. Cartierul se numește Brăilița, mai cunoscut într-o vreme decît orașul însuși, pacificat prin muncă, dar pe cale de a dobîndi o altă faimă, de data aceasta una arheologică; Brăilița, este, ceea ce n-ar fi putut nimeni bănui, un fel de Troie românească. Pe Dunăre în sus, dincolo de fabricile de ciment, PAL, Laminorul, înspre Chișcani, în plin cîmp, diminețile încep pe noua platformă industrială a orașului: una dintre cele mai mari termocentrale din țară. Combinatul de celuloză și hîrtie, Combinatul de fibre artificiale.

Diminețile tîrzii aparțin copiilor, femeilor — care după ultimul recensămînt sînt cu 2 000 mai multe decît bărbații — și turiștilor. Brăila nu este un oraș mare. În afară de casele înalte din jurul centrului, locușele sînt mici și îngrijite, adăpostite de salcîmi, tei, castani, stejari și diferite soiuri de arțari. Exceptînd bătrîni tei, plantați pe străzile de început ale orașului, copacul acestor locuri rămîne totuși salcîmul, puternic mîștor, care dă serilor farmecul răcoros ce face din brăilean un pelerin fără astîmpăr. Un timp s-a crezut că supranumele de «orașul cu salcîmi», atribuit de Mihail Sebastian, va dăinui, dar brăilenii, susceptibili, l-au respins pentru izul de provincie ce răzbătea și nimeni n-a mai îndrăznit să amintească de el. Brăila, al cărei nerv vital pornea din silozurile din port, unde inginerul Saligny folosise pentru prima oară betonul armat, odată cu schimbarea structurii exportului și-a încetinit o vreme mersul, iar locuitorii ei și-au închis suferința în tăcere. Nici vorbă nu mai putea fi de salcîmi. Alte orașe, nu departe de ea prosperau punînd în valoare produse și energii noi. O politică echilibrată a țării a adus orașul, cu o valoare industrială mare, printre centrele puternic industrializate ale țării, au apărut ramuri industriale noi, meserii noi, chiar și un specific inedit — celuloză și hîrtie din stuf; localnicii se străduiau să se convingă că preferă această situație uneia care ar fi zdruncinat prea brusc tradiționalismul lor și ar fi supus orașul unor transformări în grabă. Documentele de partid vorbeau tot mai insistent despre necesitatea dezvoltării industriei grele și constructoare de mașini și toți știau că mai devreme sau mai tîrziu orașului lor i se va găsi o vocație care să-i afirme iarăși talia internațională. Localnicii au așteptat răbdători acest moment și el s-a ivit acum prin construirea fabricii de excavatoare, a cărei suprafață este egală cu aceea a întregii întreprinderi «Progresul».

Jumătate din populația orașului s-a născut după război. Această jumătate va vorbi mai puțin despre tradițiile portuare ale orașului, cunoașterea fiindu-le mai aproape de tradițiile noi: excavatoare, utilaje și instalații complete pentru industria chimică, cargouri, laminate finite, laminate în profiluri mici și mijlocii din oțeluri aliate, fibre și fire artificiale, celofan, celuloză, hîrtie și cartoane, plăci aglomerate, mobilă de calitate superioară, inovații, invenții și raționalizări. Numai în Uzinele «Progresul», în ultimii doi ani, au fost înregistrate 181 de inovații cu o eficiență economică de 17 milioane lei. Orașul scrie acum o nouă istorie, cu alte tradiții, o istorie durabilă, eliberată de Dunărea care a zămislit cetatea, supunîndu-i însă energia și vitalitatea și păstrîndu-i temperamentul și nostalgia.

nu-i nevoie să fii mereu drept ca o linie, ci numai corect și sincer

Nu e un secret faptul că un gazetar nu ajunge să se îndrăgostească de toți eroii reportajelor lui. De unii, citeodată, se mai întîmplă însă. O asemănare cu cineva cunoscut, o sinceritate spontană în mijlocul unei monotone conveniențe, o durere rămasă într-o cută de pe frunte. De cele mai multe ori însă transferul de simpatie n-are nici o cauză și se petrece de la primele cuvinte schimbate. Așa s-a întîmplat cu Gheorghe Bratosin. Gheorghe Bratosin, beneficiind de alura și cu chipul leit al lui Saint-John Perse; cu maiestruțitatea poetului, s-a așezat la masa din camera organizației de partid pe secție și a spus: Nu știu ce păcate am făptuit în tinerețea mea, dar într-atîta îmi iubesc nepoțelul încît îi iert totul, și cînd sînt eu acasă, terorizează toată familia.

— Ați fost sever?

— Sever? Nu. Mai rău: corect.

De fapt, în tinerețe a muncit. Exceptînd zilele cînd mama îl lua de mîna și-l purta pe la diferite prăvălii în căutare de lucru. Nu găseau, deși tatăl avea în oraș un oarecare renume, sau ar fi trebuit să aibă, întrucît, de unul singur, trîgînd cu coada ochiului, confecționase patronului de la fabrica de cuie toate mașinile de care aceasta avea nevoie. Bătrînul e trecut acum de 80 de ani și e sănătos ca un computer, în vreme ce el, Gheorghe Bratosin, cu toată tinerețea din priviri, la 56 de ani e obligat la o viață cumpătată.

— Obligat?

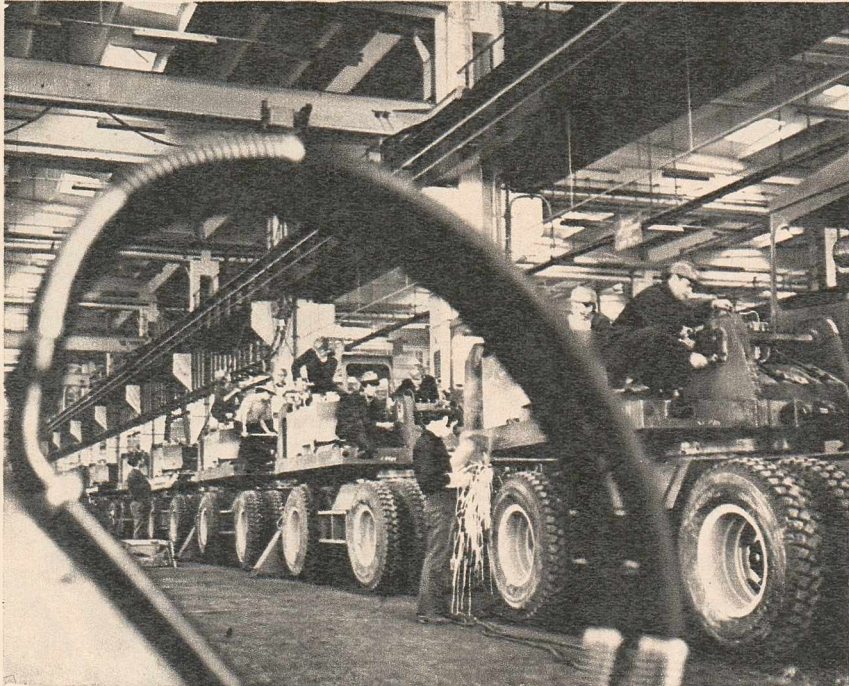
— De 35 de ani lucrez în aceeași secție a uzinelor «Progresul»; cu toate acestea, grija pentru ce-am făcut peste zi sau pentru ce am executat a doua zi mă ține treaz noaptea. Acum, ușor, însă, pe lîngă ce-a fost... Eram obișnuiți cu disciplina. O greșeală și rămîneai pe drumuri. Făceam cunoștință însă pentru întîia oară cu disciplina de plan. Nu prea știam ce înseamnă. Fabrica era veche, muncitorii puțini, și sarcinile, pe atunci, ni se păreau imense. Primul plan anual. Muncitorii mai răsăriți erau promovați în muncă, mergeau activiști sau în posturi de conducere. Veneau să se recalifice avocați, negustori. Căutau pretexte să plece și găseau. Și uzina creștea fiindcă trebuia să crească. Specializare din mers în meserii vechi sau noi, pe alte mașini. Concomitent, creștea și orașul. Deveneam stăpînii unui colos. Felul de disciplină pe care-l cunoșteam se buzia pe teamă și nevoie. Atunci apăruse un nou termen: disciplina liber consimțită. Cînd un tînăr dădea de greu, alte zeci de locuri îl așteptau. Munca de educație era la fel de grea sau mai grea decît aceea de la strung. Sînt lucruri care sînt cunoscute. Ca o poveste, sau ca o lecție, dar așa a fost și astfel am ajuns la aproape 10 000 de muncitori, iar uzina să fie un fel de mecanic-șef pe întreaga țară.

Îngrijorarea de-acum a maestrului se datorește nepoțelului pe care, chiar în ziua aceea, îl mușcase un ciine. De ce-ai dat cu piciorul în el?, l-a întrebă bunicul. Așa, a răspuns băiatul de patru ani. Am vrut să fiu mai deștept ca el, iar el m-a mușcat. L-a prins slăbiciunea și bunicul se declară învins. Se lasă, cu plăcere, escrocat sentimental.

El, maestrul, Eroul Muncii Socialiste Gh Bratosin, care în 35 de ani a crescut zeci nerații. Cei mai buni muncitori din uzii maștri ca și el acum. Cu fiica, mama bă n-a avut nevoie să fie nici sever, nici înd Fetei i-a fost de-ajuns mediul, exemplul După Gheorghe Bratosin, acesta este s onestității: exemplul personal. Și pentru nu-i nevoie să fii mereu drept ca o linie, c corect și sincer. Vorbele te fură cu tenta dicii, corectitudinea și cinstea sînt strîm mînușă, nu te lasă să aluneci, un muncit vîrat n-are nevoie de altceva. «Cînd n altă parte, cei ce au plecat de aici sînt cu un fel de curiozitate: tăcuți, tenaci, pesc nimic, nu amină nimic, lasă totul în și pretind să găsească la fel. Fiindcă le ș muncitor este un om de alt soi decît oamenilor. Învățați această demnitate și tați-o ca să fiți respectați. Faceți ce faci, tru ca la rîndul lor alții să facă ce faci astfel se învață meseria de muncitor și venim cu toții puternici. Din nefericire nu e întotdeauna mediul determinant. În de ucenici nu se învață meserie ca lumea fel de lîncăreală care nu prea are legă disciplina înaltei productivități. Familia a ei. Uneori vin tineri cu o concepție cu cred că socialismul e o piine mare din cî cit ai mîncă nu se termină și nu înțeleg că e dator și are dreptul să mînce numai adaugă la această piine».

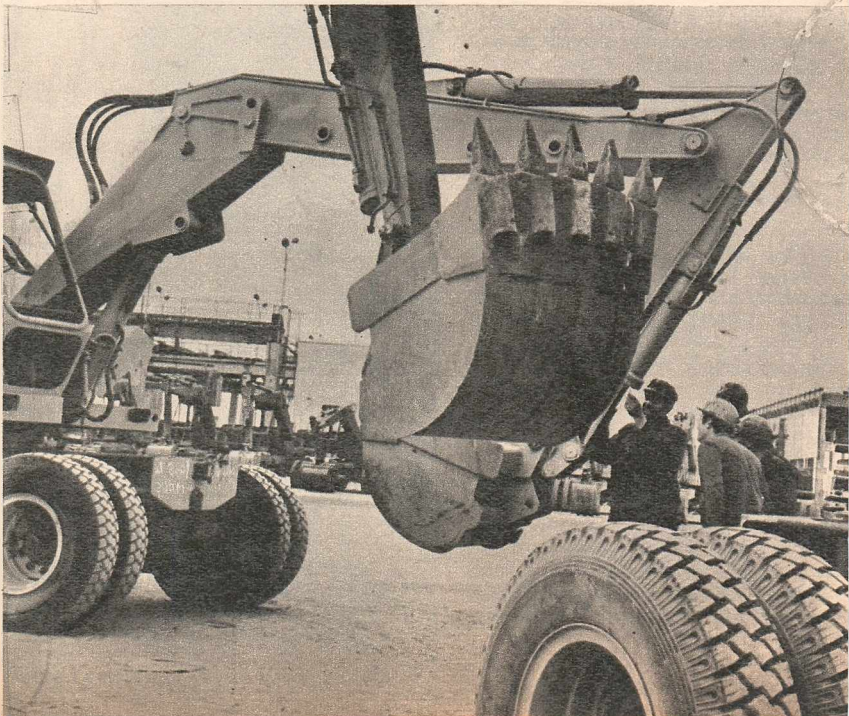
Bratosinii se trag dintr-un neam de lîn; nicu Sărat. În oraș mai sînt și alții cu acest Poate, inițial, au fost neamuri, trebuie și neamuri, pe care viața, imprevizibilă și absurdă, i-a despărțit. A lucrat și la Bra ani, acolo era mai multă disciplină, dar ma meserie a învățat la Brăila. A venit acasă de sîrbători, și n-a mai plecat. Poate a Poate ar fi întîmpinat mai puține greuti acestea l-au disciplinat. Fiindcă, în înc deși ar fi putut lipsi de la ședința care a f n-a vrut s-o facă, atîta ar dori să mai forța unui muncitor stă în disciplină și în

NICOLAE CRISTAC

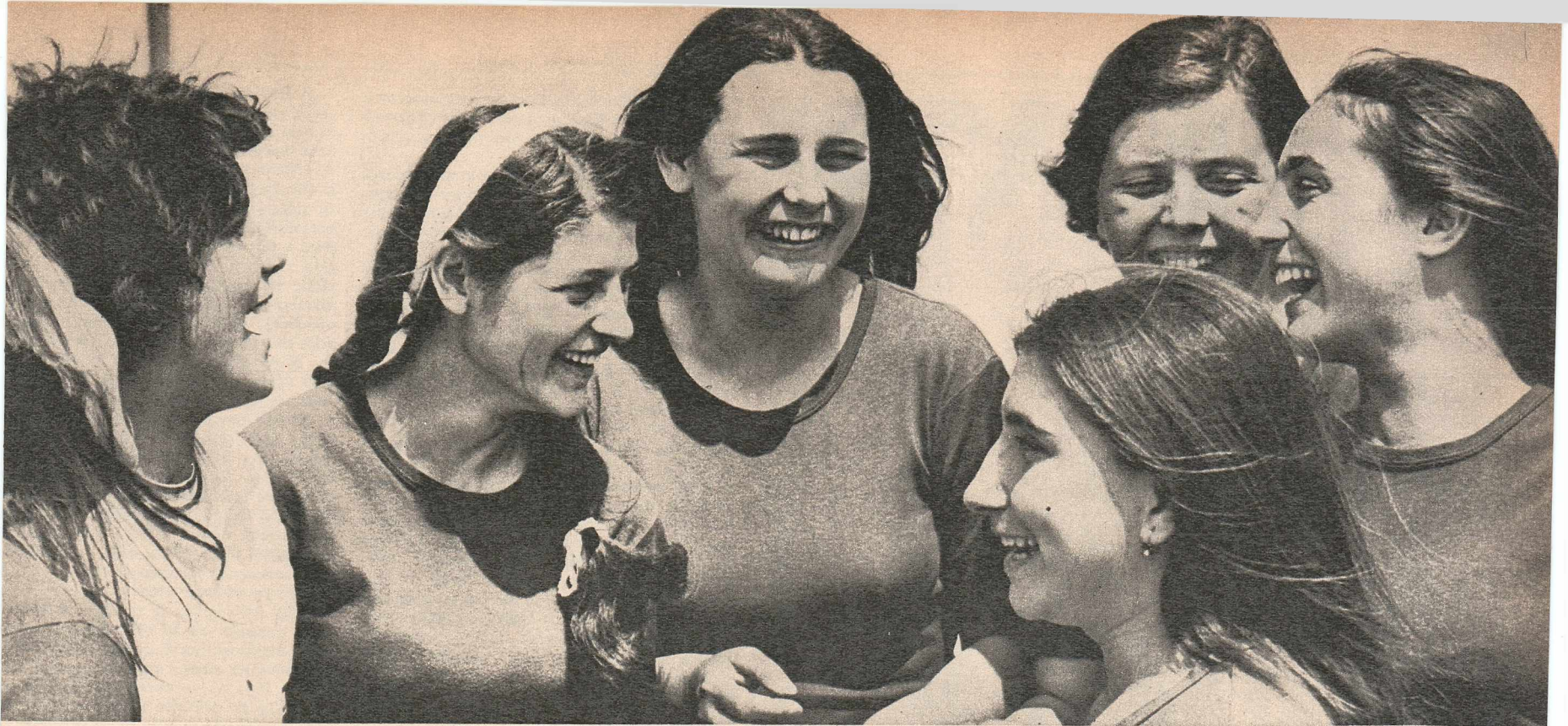

Pentru bunăstarea și prosperitatea constructorilor de la Dunăre — alinierea!

«Excavatoare de Brăila» — ultima vocație a brăilenilor.

Vreau să fiu fericită!

Problemele acestui articol le întâlnim obișnuit în rubrici de «Fapt divers», «Cronici de bar», în «Aflăm de la Mili-Capitalei» — rînduri triste despre probleme triste. Citim uimiți, impresii dureros, și ne închipuim că ne aflăm în fața unor destine care se desfășoară la marginea societății, scurging, precum apa murdară a rigolelor lângă trotuare, în canalele negre ale orașului.

unde vin? Cine sînt? Ce fac aici, în centru? Pleacă? Ce vor face după aceea?

Probări cu care orice vizitator al centrului confruntă în clipa în care privește curtea de la Roșu în timpul recreației mari, privind zecile de uniforme și șorțulețe de culoare între 14 și 18 ani.

unde vin aceste fete?
la marginea societății.

De ce au ajuns acolo? Ne interesează, firește, să aflăm rînd cauzele. Directorul adjunct, Emil Popescu, ne răspunde cu precizia profesorului de matematică, obiect pe care-l predă în cadrul unității.

Acești copii-problemă provin, în majoritatea cazurilor, din familii-problemă. Părinții (bețivi etc.), părinți vitregi în cel mai rău sens al cuvîntului, părinți despărțiți, părinți infractori, părinți care au neglijat educația copiilor lor. Mai avem de-a face cu tinere care au fost atrase de mirajul unei «vieți neconvenționale», viață de lux, muncă, fără școală, fără eforturi, dar și cu tinere se recrutează, în general, din rândurile familiilor-problemă.

De ce sînt — azi — aceste fete cu șorțulețe și uniforme de școală?
De ce exact ceea ce par. Eleve.

Se îndamnate pentru diferite infracțiuni, tinere din categoria copii-problemă sînt îngrădite, prin hotărîri judecătorești, la acest centru care-și propune să le reinvețe viața, să le dea el, felul cum trebuie trăită, își propune să construiască oameni adevărați din care credem că sînt, la un moment dat, oameni sociali.

De fapt, Centrul de reeducare a minorelor este o școală complexă. Elevele urmează cursuri și sînd pînă la clasa a X-a. În paralel cu activitatea lor școlărească, învață — în cadrul centrului sau în afara lui — următoarele meserii: mecanografie, legătorie, țesătorie, bucătărie, bonetărie, montator, tricoter, laborant medical. Așa că, de ce să le ieșirea din centru orice tină rădă diploma de meserie și un număr de clase de vite. Repartizat imediat în producție, o elevă a Centrului de reeducare se încadrează într-un loc de muncă (în industria electrică, fabrici de confecții, cantine etc.), pușă-și continue, dacă vrea, pregătirea școlară.

gic, în majoritatea cazurilor salvator, societatea noastră, care nu numai că nu le abandonează, dar depune mari și admirabile eforturi pentru a le reintegra în circuitul general al vieții sănătoase, socialiste, a cetățenilor patriei.

Am fost la Centrul de reeducare a minorelor din București, unde am văzut și am cercetat procesul de recuperare și de reintegrare a unor tinere pe care un dascăl de acolo le numea «copii caldi, părintești: «Și ele sînt copiii noștri».

copii-problemă. Or, tocmai această problemă își propune să o rezolve Centrul de reeducare. Cum sînt folosite instrumentele școlii și ale muncii în modelarea unor tinere care au fugit tocmai de școală și de muncă? Aici intervine esența profund umanitară a acestui centru special. Traumate de nefericite raporturi familiale și apoi de cele contractate la marginea societății, tinerele care ajung în acest institut întîlnesc un mediu școlar aparte. Dascălii, care lucrează aici de 10, 15 sau 20 de ani, sînt — aveam să mă conving în chip divers și repetat — niște părinți. Mai mult decît dascălii care predau în școlile obișnuite, mai aproape de părinții buni de acasă, adeseori exact ca și ei, cu deosebire că în loc de 2-3 copii au 20, 30, 40 de copii.

— Ne interesează mai puțin ce au făcut înainte, ne preocupă mai ales ce fac acum și cu deosebire ceea ce vor face mîine, cînd vor ieși din centru, îmi spunea un profesor.

După cum același profesor îmi mărturisea că activitatea lor, a cadrelor didactice ale acestui centru, este judecată, firesc, după notele elevelor, dar mai ales după procentul lor de reintegrare fericită în societate.

— Care sînt metodele de lucru — am întrebât — cu care ajungeți la rezultatele amintite?

— În afara programei școlare, ne prezentăm în fața acestor copii cu echilibru sufletesc derulat cu o materie profesională obligatorie în acest centru, fără de care n-am avea nici o reușită și ar trebui să căutăm (au fost asemenea cazuri) școli obișnuite în care să profesăm. Aș numi acest obiect «materie părintească», materia tatălui, materia mamei.

— Frumos spus. Să predai materia tatălui, materia mamei...

— De la ea începe șansa activității noastre. De la dragostea părintească pe care le-o arătăm acestor fete care sînt și ele copiii noștri. Și care mîine vor fi soții, mame, cetățeni demni, respectabili, ai țării.

— Care este procentul de tinere recuperate pentru societate după ce au trecut prin centrul dumneavoastră?

— Procentul se apropie de 90 la sută, dar noi l-am dori, și facem toate eforturile în această direcție, cît mai aproape de sută la sută.

— Care sînt obstacolele care grevează asupra creșterii așteptate a acestui procent de construcție umană?

— Neîncrederea uneori — mai rară, dar

reală — cu care mai sînt întîmpinate la locurile de muncă unele din fostele noastre eleve. Neîncredere, respingere, care cîteodată dărimă tot ce am clădit aici în centru. Apoi, reîntoarcerea în medii familiale nocive. Unele tinere pot să reziste, să se sustragă influenței lor. Altele, nu. Din fericire, majoritatea fostelor noastre eleve sînt primite omenesc, cald, cu înțelegere, de colectivele de muncă, fiind ajutate să prindă rădăcină în societatea noastră românească socialistă care-și iubește și are grijă de toți membrii ei.

În încheierea acestor rînduri, iată cîteva fragmente din sutele de scrisori ale unor tinere cîndva copii-problemă, azi femei demne, respectabile și respectate la locurile de muncă și de viață.

Vreau să fiu fericită! — îi scrie dirigintei sale, Maria Filip, fosta elevă M.I. din Bacău. Și noi toți vrem să fim fericite, stimată M.I., și dumneata și colegele dumitale în rîndul tuturor tinerilor și cetățenilor patriei noastre.

Stimate profesor și părinte,

La început poate vi se va pare curios aflînd cine vă scrie. Da, acum după atîta timp încerc și eu să vă mulțumesc pentru sfaturile pe care mi le-ați dat. Datorită acestei școli sînt astăzi și eu în rîndul lumii, căci dacă nu ajungeam la această școală, cine știe ce era de capul meu. Dar așa, am și eu casa mea, am un soț care mă iubește și îl iubesc, avem un copil pe care îl iubim și muncim pentru a-i crea condiții să poată fi și el fericit. Nu știu, nu am cuvinte să vă mulțumesc și nu știu cui să mulțumesc mai întîi, nu am cum să-mi arăt toată recunoștința pentru toți dascălii care s-au chinuit să scoată dintr-un copil rău un om demn al societății.

Încă o dată vă mulțumesc, căci datorită dumneavoastră am astăzi o meserie de pe urma căreia îmi cîștig existența. Mi-am cumpărat un apartament, am făcut nuntă, iar în primăvară vreau să-mi cumpăr mobilă, iar cu timpul o să-mi cumpăr tot ce-mi trebuie.

Cu sincere și calde mulțumiri de recunoștință, a dumneavoastră elevă, O.M. ■

N.A. — O meserie, un apartament, nuntă, un copil — cuvinte care adunate la un loc înseamnă fericire «în rîndul lumii».

Stimată tovarășă dirigintă,

În primul rînd vă cer scuze că nu v-am scris pînă acum, dar am fost foarte ocupată cu serviciul. Acum pot să vă anunț cu bucurie că am intrat în serviciu de cinci săptămîni și acum simbătă iau primii bani. Tovarășă dirigintă, eu lucrez la o cantină ca ospătară, este foarte aproape, chiar în colțul străzii, la ora 7 dimineața trebuie să fiu la serviciu și la ora 6,45 mă scol, întorcîndu-mă de la serviciu la cinci după-amiază.

Tovarășă dirigintă, așa de bucurătoare sînt că lucrez și că am banii mei și îmi cumpăr ce vreau! Pînă acum mi-am cumpărat:

- o rochiță
- o fustă
- o bluză
- o pereche de pantofi cu 132 lei
- un capot
- un pulover pe git cu 110 lei, culoare mov
- șase perechi ciorapi de nailon
- trei furouri și alte lucruri.

Am să muncesc mult, dragă tovarășă dirigintă, pentru că vreau să fiu fericită! M.I. ■

N.A. — Un serviciu, cantina din colțul străzii și zeci de mărunțuri care compun o viață mult visată și în sfîrșit cucerită.

Dragă mămicuță, tovarășă dirigintă,

Prin intermediul acestei scrisori țin să vă comunic că sînt sănătoasă, părinții la fel și ceilalți din familie, de asemenea vă doresc și dumneavoastră multă sănătate. Mămicuță, să știți că eu pe data de 11 a II-a am cununia civilă

la Primărie. Îmi pare rău că nu sînteți și dumneavoastră aici, dar la nuntă tot vă chem, atuncî veți fi în concediu.

Vă rog să-mi scrieți dacă vă place soțul meu. Acum nu are părul așa de mare, s-a tuns că nici la ai mei nu le plăcea cu părul mare. Este un băiat foarte bun, draguț, inteligent și este în. Mă impac foarte bine cu el. M-ați întreb de el ce meserie are? Este electrician și muncește foarte mult. D.P. ■

N.A. — Două vorbe care spun cît un cîntec, cît o poezie: «Dragă mămicuță».

Scumpă tovarășă dirigintă,

Veți putea ști căci am primit plicul de la dumneavoastră și m-am bucurat foarte de el. Eu am fost plecată în Canada timp de patru luni, unde am făcut niște contractări și am făcut acolo tiparele pentru modelele de confecții care le executăm aici.

Să știți că mi-am adus foarte puține lucruri pentru mine și pentru soțul, cele mai multe le-am adus lui Dana, că ea este toată fericirea și mîngierea noastră. De cînd o avem pe ea, parcă am mai întinerit. Aș vrea să fiți aici lîngă noi să vedeți cum ne petrecem timpul. I.C. ■

N.A. — Meseriaș de frunte trimis de statul nostru în străinătate. Destin de roman? Această viață există, înflorește sub ochii noștri.

Scumpă și neuitată tovarășă dirigintă,

Credeti-mă că nici nu știu cum să încep o vă scrie, deoarece din clipa cînd am primit scrisoarea dumneavoastră am avut numai emoții și mă copleșea un fior nemaipomenit. Credeti-mă că am foarte mari emoții acum, nici nu știu cum să vă scriu, cum să mă exprim, dacă voi avea cîteva greșeli vă rog foarte mult să mă scuzați.

Tovarășă Hromei, dumneavoastră îmi scrieți să vă scriu mai pe larg ce este cu mine și cu familia mea. Vă pot spune următoarele: Eu după ce am venit acasă de la școală am intrat în producție și lucrez la «Flacăra Confecții». În septembrie l-am cunoscut pe actualul meu soț, iar în noiembrie ne-am căsătorit. Primii trei ani am stat la părinții mei. Vreau să spun că soțul meu este orfan de ambii părinți, de mic copil, și a fost crescut la Casa copilului de la Prundul Birgăului. Este, sincer vă spun, un soț f.f.f. bun, niciodată de cînd sînt cu el nu mi-a reproșat absolut nimic, nu m-a bătut niciodată, am un cămin f.f. fericit alături de el. De aceea am și făcut trei copii: Mariana are șase ani, Mihăiță are cinci ani și Gabriela are trei ani. Cred că mă pot mîndri cu copiii mei și sper să-i cresc oameni de nădejde pentru țară. R.P. ■

N.A. — Un soț f.f.f. bun și trei copii — Mariana, Mihăiță și Gabriela — care vor ajunge, sîntem siguri, oameni de nădejde ai țării.

Dragă tovarășă directoare Brezeanu,

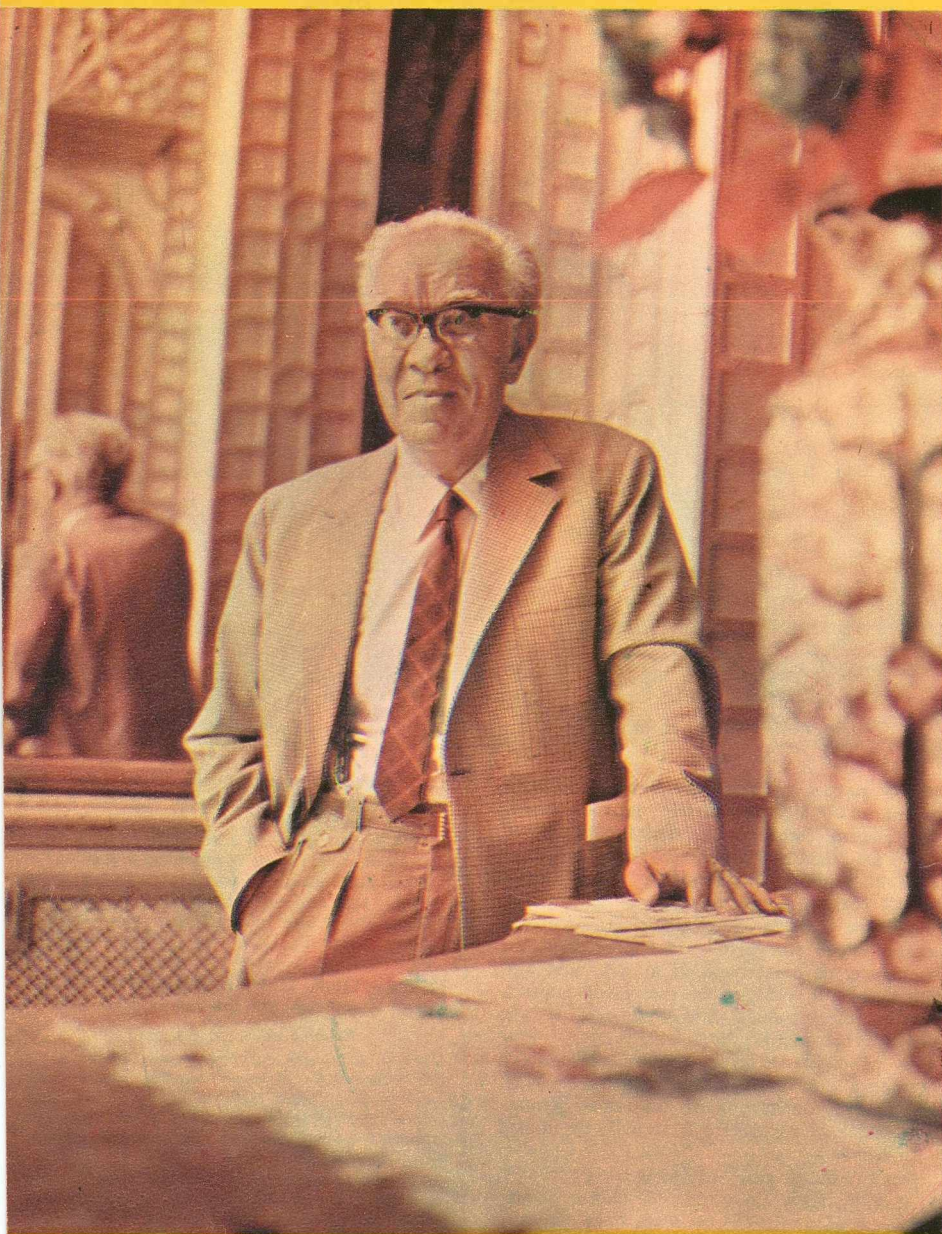
La început vă spun că sînt sănătoasă, ceea ce vă doresc și dumneavoastră. Nu știu ce m-a determinat să vă scriu, dar sînt sigură că chipul dumneavoastră mă va însoți pretutindeni. M-am legat foarte multe lucruri de dumneavoastră, poate respectul ce vi-l port sau dragostea, nu știu de ce, dar sînt că timp de un an am fost ca două prietene sau mai bine-zis v-ați purtat cu mine ca o mamă.

Tovarășă directoare, am trecut 7—8 luni de cînd ne-am despărțit. Caut și cred că am reușit să devin ceea ce am visat. Adică un om adevărat, un om care poate privi pe oricine în față. M-am simțit întotdeauna mai prejos decît oamenii printre care trăiesc și muncesc. Acum sînt un om adevărat și trăiesc fără să roșesc printre oameni.

Vă mulțumesc, tovarășă directoare, ca unei mame care a căutat întotdeauna să ne arate numai lucruri bune. L.M. ■

N.A. — O definiție a demnității: acum sînt un om adevărat și trăiesc fără să roșesc printre oameni. **MARIUS POPESCU** ■

nimic nu e important din ceea ce realizează un om de știință sau de artă, dacă nu e durabil

Eugen Pora, născut la Bunești (Brașov), 13 iunie 1909. Absolvent al Liceului «Gh. Bariț» și al Facultății de științe naturale, ambele din Cluj (licențiat în 1933). Cursuri de specializare în laboratoriu de fiziologie al animalelor marine al Institutului oceanologic din Paris (1934-1936), avându-l ca maestru pe Paul Portier. În perioada 1936-1946, la Institutul de fiziologie normală din Cluj. Profesor prin concurs la Catedra de fiziologie animală a Universității din Iași (1 1/2 an). Profesor la aceeași catedră a Universității din Cluj, 1938-1972, când își cere pensionarea. Peste 500 de lucrări originale de cercetare științifică. Cele mai importante titluri de sinteză: «Omul și natura», «Hidrobiologia», «Probleme noi de biologie». Membru al Asociației europene de biologie marină, al Asociației europene de radiobiologie, al Asociației internaționale de cronobiologie, al Asociației fiziologilor din Franța, al Societății internaționale de limnologie (ape dulci); redactor, pentru țările balcanice, arabe și Israel, al revistei «Mariner biology». Distincții, decorații: Membru corespondent al Academiei R.S.R. din 1949; titular din 1966. Ordinul Muncii, clasa a II-a (1954); Profesor emerit (1969); Meritul cultural, clasa a II-a (1971).

Marea Neagră comunică cu Mediterana. Deși comunică, în Marea Neagră lipsesc cefalopodele și alte grupe de animale marine prezente în Marea Mediterană. Nu trec în Marea Neagră. Descoperind acest lucru, Pora a vrut să-l înțeleagă. Salinitatea nu era de vină. Mările Neagră și Baltică au salinități egale, echivalente cu jumătate din salinitatea Mediteranei și a oceanului, totuși, în Marea Baltică se găsește (pătrund) toate grupele de animale care trăiesc în ocean. Șase grupe de animale marine prezente în apele oceanului lipsesc în Marea Neagră. Tinărul biolog român începe să cerceteze factorii de mediu. Pe lângă temperatură, pH și concentrație în oxigen, recunoscute și studiate pînă la el, Pora se interesează de raporturile dintre ionii de calciu, de sodiu, de potasiu și de magneziu existenți în apele Mării Negre. Pînă atunci, aceste raporturi nu fuseseră incluse de către specialiștii în biologia marină în categoria factorilor de mediu. Nu erau apreciate ca atare. Pora le stabilește importanța. Pentru înțelegere: permeabilitatea tegumentului la animalele acvatice e determinată de către doi ioni. Creșterea sodiului atrage apa de la exterior spre interior,

creșterea calciului are efect contrar. Schimbările de apă dintre organismul animalului și mediul lichid în care trăiește sînt la discreția raportului dintre cantitatea ionilor de sodiu și de calciu. Animalul se îmbibă cu apă în cazul creșterii raportului; pierde apă dacă raportul scade. Toate funcțiile organismului sînt influențate de către jocul dintre ioni. Pora găsește că raporturile dintre ionii de calciu, sodiu, potasiu și magneziu sînt altele în Marea Neagră decît în Mediterana, în Baltica, în ocean. Deosebire nefavorabilă pentru cele șase grupe de animale marine care trăiesc în apele de referință, dar nu pătrund în Marea Neagră. Pora demonstrează, în fond, că aceste raporturi constituie un factor de mediu extrem de important, ignorat pînă la el. Factorul acesta oprește grupe de animale mai sensibile să treacă din Marea Mediterană în Marea Neagră. Din ce cauză Marea Neagră are altă concentrație, alte raporturi de ioni antagoniști? Pentru că în ea se varsă Dunărea, Nistrul, Niprul etc., care aduc de pe suprafața rocilor sedimentare din Europa tot ce pot dizolva, în special săruri de potasiu și de calciu. Numai Dunărea varsă anual în Marea

Neagră peste 5 milioane tone de potasiu, aportul masiv al tuturor fluviilor determinînd proporții schimbate între principalii ioni importanți biologic.

Semnificația ionilor este mare nu doar pentru organismele animalelor marine, ci pentru organisme în general. Singele, lichidul intracelular și extracelular conțin dizolvate săruri minerale din confruntarea cărora crește sau scade permeabilitatea diferitelor membrane, rezultînd deplasări de lichid și de substanțe într-o parte sau alta. Raporturile dintre ionii dizolvați în lichidele din interiorul organismului sînt asemănătoare cu cele din mediul oceanic. Deplasările de substanțe și de apă în interiorul organismului sînt extrem de complicate datorită numărului cvasiinfinit de membrane cu permeabilități variabile care trebuie străbătute. Fiecare celulă este, după expresia profesorului George Palade, «un sac plin cu membrane». Ridicarea sau coborîrea barierelor în toate direcțiile este guvernată de către raporturile dintre ioni. Pora este primul care recunoaște influența și importanța raporturilor menționate, ridicîndu-le la rangul de factori de mediu. «L-am denumit factor Rhobic (de la cuvîntul grecesc rhobe = echilibru). Prin termen vrînd să spun că între ionii antagoniști este necesar un anumit echilibru pentru reglementarea schimburilor corpului animalelor marine cu exteriorul și a schimburilor celulelor tuturor organismelor cu mediul extracelular. Pornind de la influența acestor factori, se impune reconsiderarea tuturor datelor de fiziologie a animalelor acvatice. Precum și a întregului capitol de fiziologie celulară». Factorul Rhobic descoperit de Pora este acceptat astăzi în literatura științifică universală. El pare a fi mai important pentru viața în mediul acvatic, spre pildă, decît salinitatea totală, temperatura, pH-ul și altele. Maurice Fontaine, membru al Academiei Franceze, l-a introdus în cursul său de fiziologie. Cezaro Sacchi de la Universitatea din Padova, în cursul lui de ecologie. În U.R.S.S., factorul Rhobic e subiectul unor teze de doctorat.

Cînd avea 54 de ani (în 1962), Pora a fost invitat să participe la o expediție sovietică de studii în Oceanul Indian. A durat 6 luni. Încercările de a scoate la suprafață în stare vie animale care trăiesc în zonele abisale ale mărilor și oceanelor eșuează. Specialiștii încercau să le scoată foarte repede, degeaba. Pora a dat ideea că, dimpotrivă, ele trebuie urcate din adîncuri încet. Trăind acolo la presiuni uriașe, au nevoie de decomprimare lentă, asemeni scafandrilor, decomprimare care nu se poate obține decît prin ascensiunea încetă. Realizează în cursul expediției numeroase experiențe de fiziologie. Acumulează un material de observație care îl determină să-și restructureze masiv concepțiile despre hidrobiologie.

Cunoaște bine marea. Viața dinăuntru ei. Șansele pe care le oferă omului. Resursele ei, rezultatele intervenției omului asupra resurselor ei. «Marea este un izvor infinit de proteine. Poate fi. Peștele, toate animalele marine sînt produsul unui lanț trofic început cu fitoplanctonul. Acesta formează un fel de paște, reprezintă hrana principală a tuturor vietăților marine. Există fitoplancton, există pește. Invers, nu. Pe baza azotaților, fosfaților, carbohidraților și energiei solare, algele marine sintetizează proteine. Productivitatea în proteine crește prin adăugare de săruri biogene provenite din moartea vietăților marine, căzute și depuse la fund. Unde există curenți de fund care împing spre suprafață fosfați și azotați, acolo se formează mult fitoplancton și cele mai bogate zone de pescuit. Dacă omul ar zgîndări numai fundul mărilor și oceanelor, atît numai, și s-ar forma cantități mult mai mari de pește. Așa a fost, este și va rămîne în afara procesului de poluare și a intervențiilor asupra echilibrului natural al mărilor și oceanelor. Există însă tendințe alarmante. Mările și oceanele reprezintă pînă la urmă coșul de gunoi al tuturor industriilor. Nu există industrie care să nu folosească apa. O ia curată, o aruncă murdară, mai devreme sau mai tîrziu apele poluate ajungînd în mări și oceane. Altceva. Se fac baraje pe fluviile însemnate, care mai înainte vărsau în mare mil fertil, concurent favorabil la formarea și creșterea fitoplanctonului. Acum, milul se depune în lacurile de acumulare, mările nu-l mai primesc, zone extrem de întinse sîrîcînd enorm în plancton și pește». Pora e de părere că nici o acțiune în stare să provoace repercusiuni asupra datelor și raporturilor din interiorul naturii nu mai sînt permise fără acordul specialiștilor pricepuți în privința echilibrului și interdependențelor dintre constituenții ecologici. Simpla recoltare cu tractorul a stufului dintr-o deltă strică structura rizomică din care crește planta, scăzînd producția de cîteva ori, în pofida cheltuielilor și a utilizării mijloacelor mecanice; echilibrul dintre stuf și pește se dereglează și el, toate acestea pentru că nu este consultat specialistul informat despre necesitatea protejării rizomilor, spune Pora.

A doua direcție a cercetărilor sale: timusul. Cu 18 ani în urmă începea să se intereseze despre această glandă misterioasă. Parhon intuise ceva. O considera ca avînd secreție internă. O numea glanda copilăriei (se atrofiază

după prima vîrstă). Credea că intervine în ceșele de metabolism. O parte dintre ideile Parhon n-au fost dezmințite nici azi. La înălțimea Pora merge și el pe ideea intervenției timpurii în procesele de metabolism. Constată că în contractia musculară. Ulterior, înțelege mecanismul. Anume pe cale enzimatică. posibilitățile tehnice necesare izolării în pură a hormonilor timici (operațiuni de rare realizate abia acum vreo doi ani, tîrziu, către un român, Jean Comșa, care lucra dinainte de război la Universitatea din Bruchem). «Timusul este extrem de sensibil oricărui stres. Seyerle a luat-o drept înțeles al stresului. Involuează în urma celei mici agresiuni, apoi se reface. Involuția de strict de tipul stresului. Într-un fel se poate spune că stresul consecutiv unei stări de spaimă hiperactivității corticosuprarenale, unei intoxicații. Acesta este elementul nou, original, adăugat de Pora la cunoașterea timusului. «Orice agresiune asupra organismului, după dereglare, timusul se consumă pentru refacere după stres. Aruncă în sine substanțe steroide pentru procesele de refacere. Aruncă tîrziu (leucocite de tip special), care migrează și fixează pe sistemul reticulo-endothelial, accesoria anticorpurilor în stresul bacterian. Activitatea timusului nu se datorește doar ieșirii vîrstă copilăriei (hormonii sexuali o produc în situațiile de stres, accidente posibile la vîrstă). Pora se concentrează asupra corelațiilor timusului cu celelalte glande endocrine. Origine comună cu tiroida, paratiroida; strînsă cu ele și cu toate glandele endocrine (săruri renale, sexuale, pancreas, epifiză). Legătură lizată uneori prin intermediul hipofizei, direct. Pentru corelațiile ei și pentru că este un hormon care activează limfocitele organismului, timusul trebuie considerat glandă crîmă, avînd întreg organismul drept câmp de activitate. Unii o socotesc drept instanță de tură între sistemul endocrin și limfatic».

Pora amintește cu afecțiune și stimă de colaboratorii săi apropiați. Tot ceea ce a reușit să realizeze în echipă. «Urmasii mei nu mai pot fi străbătute de singur. În jurul meu a crescut o echipă de colaboratori. Colaboratorii mei, vreo 19, au toți zări substanțiale. Cel mai bun specialist din fiziologia timusului e conferențiarul Virgil de la Cluj. Împreună am lămurit o problemă interesantă în clinicile pentru copii. Tratamentul zonic la copii nu e lipsit de riscuri, provoacă luția timusului. După experiențe concludente am arătat că asocierea hidrocortizonului cu lină protejează timusul în proporție de 60 la sută. Astfel, sub oblađuirea insulinei, se poate administra hidrocortizon».

Discut cu el pentru prima oară și simt o căldură umană, o constanță probabil a lui. Are 65 de ani, dar e atît de viguros, de încrezător, mă întreb de ce și-a cerut acum de pensionarea. «Să pot scrie, să pot elabora sinteze. Cît ești la catedră, obligații multe, timp, n-ai liniște. În cei doi ani de la pensie am scris trei cărți. Sînt la tipar. Timpul și liniștea necesare oricărui muncitor de creație. Oai ajunși la o anumită vîrstă au datoria să elaboreze ceva care să rămînă. Cursurile scrise în timp de dăscălie sînt instrumente de lucru compilate pentru imediat. O experiență, o contribuție personală se decantează greu, cer timp de gîndire, sînt fiind treaba cea mai dificilă».

lubește cercetarea științifică, lupta rațională cu necunoscutul; este împotriva a tot ceea ce ignoră specificul acestei activități. Împotriva celor ce obțin titlul de cercetător științific fără oricărui vocații. «În cercetare, nu contează numărul și calitatea oamenilor. Nu trebuie nici dotație». Împotriva obișnuințelor funcționale impuse uneori cercetătorilor de ta. Consideră de mare importanță existența frunții institutelor de cercetări a unor oameni cu multilaterală prestanță. «Există în cercetării tineri grăbiți să ajungă repede la poziții de orientare și decizie. Ahtiați după putere». Nu e pentru menținerea autorităților depăzite, nici pentru împingerea cu umăr tinerilor doar pentru că sînt tineri. Partiză competenței, al celor în stare să facă lucruri durabile. «Nimic nu e important din ceea ce realizează un om de știință sau de artă, dacă e durabil». Preocupat de calitatea structurii învățămînt, spune că într-o țară cel mai important ministru e al învățămîntului, de el depinde în cea mai mare măsură educarea, pregătirea și pricepera viitorimii acelei țări. Afirmă dat omului de știință de a fi un propagator de noștințe științifice. A scris și a vorbit pentru marea publică (peste 500 de lucrări de popularizare a științei).

În aceste zile se găsește la Lyon. Pentru contribuții importante aduse la orientarea nouă a fiziologiei a fost invitat să se deacearnă titlu doctor honoris causa al Universității din Lyon. Este al treilea român doctor honoris causa al Universității din Lyon. Primii doi: Nicolae I. și Emil Racoviță. ROMULUS BALABAI

și nu

buie să avem uneori curajul de a spune acest nobil îndemn aparține ministrului al informațiilor, Kamal Aboul Magd, căzând participarea reprezentanților palestinien la Conferința de la Geneva, pacea în Orientul Apropiat — act conștient, folositor păcii în zonă și în întreaga regiune.

Unul ni se pare demn de toată atenția. A avut, într-adevăr, curajul de a spune lucruri pozitive, constructive din viața internă, evenimentelor și fenomenelor care ne înconjoară și consolidează devenirea lumii spre pace și colaborare între popoare. A spus da, cu tot curajul, acțiunilor și rezultatelor pozitive care vin în întâmpinarea dovezilor de a-și făuri o viață demnă, în condiții de cooperare și colaborare între state. Trebuie spus da, cu tot curajul, în fața înaintate, tuturor actelor care se desfășoară în sensul progresului lumii, al îndezideratelor de echitate și dreptate. A spus da, cu tot curajul, tuturor contribuțiilor inițiativelor și manifestărilor consacratei lumi mai drepte și mai bune. Trebuie spus da, cu tot curajul, tuturor actelor care contribuie la instaurarea unui nou tip de relații între state, inspirate de principiile inde-

pendenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, repudierii forței și amenințării cu forța.

Trebuie — credem — în același timp, spus, cu tot curajul, nu acelor acțiuni care contravin păcii și securității popoarelor; spus nu, cu tot curajul, manifestărilor vechii politici imperialiste de forță și dictat, de presiune și amestec în treburile interne ale altor popoare; trebuie spus nu, cu tot curajul, tuturor formelor de discriminare, inegalitate și inechitate în relațiile dintre țări; trebuie spus nu, cu tot curajul, tuturor acțiunilor care creează focare de încordare și conflict, care amenință destinderea internațională și securitatea națiunilor; trebuie spus nu, cu tot curajul, încălcării principiilor dreptului internațional, tuturor factorilor de poluare a climatului politic.

Să relevăm cu mândrie și satisfacție că România se numără printre țările care au știut să spună da, cu tot curajul, tuturor acțiunilor și măsurilor consacrate noului curs spre destindere, colaborare și pace în lume; a știut să spună da, cu tot curajul, tuturor activităților destinate unei lumi mai bune și mai drepte, aducându-și o remarcabilă contribuție, prin teze și idei avansate, prin acțiuni și inițiative proprii, inspirate toate din dorința de a face ireversibilă devenirea lumii noastre spre o eră de pace, colaborare și progres, spre asigurarea condițiilor care să permită tuturor națiunilor, mari sau mici, să se consacre plenar fărâșării propriului destin, în conformitate cu propria voință. Țara noastră a știut să spună, cu tot curajul, nu, vechiului din viața internațională, practi-

cilor imperialiste de forță și dictat, militând cu fermitate pentru eliminarea vechiului și triumful noului în viața internațională.

ION CĂRJE ■

CRONICA DE TREI SECUNDE

mamele și iepuroaicele

În sfârșit, marele vis al lui Walt Whitman, visul patetismului planetar, ceea ce se considera «doar» Poezie, a căpătat bază științifică. Aparatele au ajuns din urmă poemul vizionar. Oamenii de știință au parvenit la a înregistra pe mașini speciale, pe seismografe superspecializate, semnalele celulelor vii la moartea și dispariția altor celule din univers. Sintem în posesia unui S.O.S. universal, a unui S.O.S. la nivelul plantelor, păsărilor, peștilor, a tot ce mișcă printre riuri și ramuri. O plantă «plunge» în laborator când, alături de ea, un aparat automatizat aruncă și omoară în apă fierbinte un crevet (experiența americanului Backster). O altă plantă reacționează imediat — și reacția ei se citește ca o electrocardiogramă — la intrarea oricărui om rău în laborator. Celulele aflate în primejdie de moarte emit un semnal care celulele care rămân în viață — această evidență de supremă poezie se numește științific «percepție primară» și ea aparține, susțin oamenii de știință, atât balenei cît și florii din ghiveci, atât iepurelui cît și pescărușului, filodendronului și furnicilor Atta. Mama care simte prin somn neliniștea încă nescincită a copilului intră în același sistem de

alarmă universală ca și iepuroaica din experiența uluitoare a submarinelor în care s-au luat cîteva iepuroaice de ai ei, și acolo, în adîncul mării, puii i-au fost ucși unul cîte unul. Între ea și puii ei nu exista decît imensitatea spațiului acvatic. Dar la moartea fiecăruia, acolo, departe, electrozii implantați în creierul iepuroaicei au înregistrat reacții electrice ascuțite ale undelor cerebrale din capul mamei care resimțea acolo, pe țărîm, dispariția fiecărui copil. Experiențele lui Backster merg pînă acolo încît se constată că fructele și legumele, culturile de mușgai, amibele, drojdia de bere, singele și cerul guriilor mărturisesc o sensibilitate similară cînd are loc distrugerea unei alte vieți în preajma lor. E extraordinar! Descoperirea unui sistem — fie el încă nedecodificat de om, dar evident — de alarmă universală la toate stadiile de organizare a materiei, mi se pare, profan cum sînt și poet în timpul liber dintre două gazete, mai importantă decît fuziunea atomică.

...Se va înțelege deci de ce, în noaptea de 14 spre 15 mai 1974, n-am putut dormi simțînd în somn, nu în vis, că undeva, departe, în orașul francez Aix-en-Provence, doi tineri fasciști au murdărit cu cuvinte infame placa memorială a Rezistenței și a celor deportați cîndva în Germania hitleristă? Lingă zvastica desenată alături de placa batjocorită, ei au scris: «Cucu, am reapărut!»... O, nu trebuie să fii nici Whitman, nici om de știință, ci doar om normal cu puls și gânduri interbelice, ca să decodifici jovialitatea dezgustătoare din acest «cucu», declanșînd cît mai repede prin undele cerebrale sistemul de S.O.S. universal către toți semenii tăi adormiți printre flori, către toate florile, către toți cormoranii, iepurașii și pescărușii rătăciți printre oameni și submarine. ■

RADU COSAȘU ■

EROII ZILELOR NOASTRE

dai cît mai mult și să n-astepti și se dea neapărat în aceeași măsură, n-astepti restul!»

bet discret, aproape timid, privire ră, păr argintiu. Înainte de vreme, măc să adaug. Fiindcă inginerul Vladimir evici are 47 de ani. Nu face parte din vria acelor expansivi sau volubili, adevărată cerească pentru gazetari care-și pigmenprelungitul monolog cu tot felul de anecdintîmplări etc. numai bune de notat și ris apoi în «material». Ba am sesizat la it chiar o oarecare reținere din partea sa. ă printr-o ușoară perplexitate: «Să scrieți e mine? La urma urmei, de ce tocmai e mine?!» Ceea ce nu presupunea nici modestie, nici orgoliu exacerbat, fiindcă noscut destui mari orgolioși drapîndu-se rențe de modestie sau chiar de umilitate. ur și simplu inginerul Vladimir Covacevici foarte prins de ceea ce face, munca îl be complet și orice intrus îi stîrnete u început reacții precum cele de mai sus. nerul Vladimir Covacevici este șeful oriei de la Uzinele «Tractorul» din Brașov comitent, conduce laboratorul central al ași întreprinderi. Și-a susținut cu brio ea de doctorat. Predă cîteva ore pe săptămîna la Politehnica din București. De cînd ce turnătorie, aici s-au obținut și se obțin te, atate cu adevărat remarcabile. În urmă cu era inginer șef în aceeași unitate de mare gură a industriei noastre. Har Domnului că nu mai sînt!

Uzinele «Tractorul». O unitate de elită a industriei noastre. Oameni excelent pregătiți profesional, cu mare experiență. Aici se putea învăța meserie.

— V-ați adaptat ușor, dumneavoastră arădean, — de fapt din Miniș, nu? —, în Brașovul foarte industrializat și foarte dinamic, așa cum îl știm cu toții?

— Repede de tot. Și asta fiindcă, după cum spuneam, am avut marea șansă de a-mi iubi meseria. Fiindcă acela care nu-și iubește profesiunea, cel ce muncește în silă, numai pentru o leafă, este, zic eu, un nefericit.

— Da, numai că una este să-ți lubești meseria și alta să progesezi în ea...

— Dacă ești atașat sincer de meseria aleasă vei face totul pentru a-i descifra toate tainele, toate nuanțele. Vei învăța, te vei declara veșnic nemulțumit cu ceea ce știi, vei fi modest. Și vei accepta, cînd este cazul, și sacrificii. Să nu pretinzi neapărat să ți se dea neapărat în aceeași măsură cu ceea ce ai da tu. Să dai mai mult. Și să nu aștepti niciodată restul.

— Asta în cazul dumneavoastră ce a însemnat?

— A însemnat ani lungi de inginerie în secția turnătorie. Adică ani de deprindere a meseriei, de cunoaștere a oamenilor. Nici o clipă nu m-am declarat, în mintea mea, desigur, mulțumit cu ceea ce știam. Am vrut să merg înainte, am învățat, învăț în continuare. Și am avut șansa, firește, de a-mi vedea eforturile încununate de succes și apreciate. În orice caz, în ce mă privește pot să mă declar și din acest punct de vedere mulțumit. Cred că în afară de rezultatele obținute, tovarășii din uzină m-au simțit ca fiind de-al lor și de aceea mi-au acordat funcții de răspundere.

— De fapt, ce s-a întîmplat la turnătorie cînd ați preluat dumneavoastră conducerea ei?

— În '67, cînd am devenit prima oară șef de secție, turnătorie mergea slab, deși oameni erau, adică buni meseriași. Utilajul era departe de a fi modern. Se înregistrau multe rebuturi, o producție mediocră. Ce-am făcut? Am reorganizat complet procesul de producție. Am introdus o rigoare și o disciplină absolută la fiecare loc de muncă. Fiecare știe precis ce are de făcut. Am aplicat și unele inovații. Pe cît de simple, pe atît de eficiente. De pildă, cuptoarele se încăreau manual. Am imaginat și realizat un igheab cu ajutorul căruia încărcarea cuptoarelor se face mai repede și fără eforturi. Adică a dispărut lopata. Simplu, eficient. După cum am spus, operațiile se execută într-un timp precis, fiindcă prelucrarea la «cald», unde totul este în mișcare — metalul adică —, nu admite nici o derogare. Apoi acordul global a constituit un element stimulator de prim ordin. Vreau să rețineți că atunci cînd afirm că «am făcut, am efectuat», mă refer nu numai la mine, ci la toți colegii din turnătorie, care mi-au înțeles intențiile și m-au ajutat. Altfel, se înțelege, nu s-ar fi realizat nimic.

— Concret, ce înseamnă toate acestea pentru secție, pentru uzină?

— Înseamnă o producție suplimentară de 14 tone piese pe zi livrate și o reducere a rebuturilor de la 5 la sută la 2,5 la sută. Și, bineînțeles, o calitate superioară a produselor.

— Asta de cînd ați revenit la turnătorie, adică din 1973?

— Da, exact.

În acest punct este necesară o paranteză. Să recapitulăm: inginerul Vladimir Covacevici este șeful turnătoriei, șeful laboratorului central, predă ore la Politehnica din București, după ce înainte a predat la cea brașoveană, fapt pentru care ia rapid de două ori pe săptămînă spre Capitală, unde și-a aranjat în asemenea fel orele încît să nu impieteze asupra activității sale din uzină. A obținut și doctoratul și află acum că reprezintă România în Comisia de oțeluri turnate din cadrul Asociației internaționale de turnătorie

Munca de laborator, muncă de cercetare, este în intim raport cu activitatea sa de la turnătorie. Îmi răspunde. Cercetările n-au nimic abstract, nimic vag și pretențios, ele își propun să ușureze și să ridice eficiența muncii celor din secție. Iar o activitate «ca ceasul» înseamnă în primul rînd timp cîștigat. Iată de ce la turnătorie Uzinei «Tractorul» nu se mai lucrează suplimentar duminică și doar foarte rar peste program. Asta în direct raport cu creșterea producției și productivității și cu venitul muncitorilor, care venit — află din nou — este cu 30 la sută mai ridicat de cînd cu introducerea acordului global.

Asta-i.

Cît despre orele de la Politehnica din București, inginerul Vladimir Covacevici îmi declară că-i dau imense satisfacții, așa că problema drumului, a oboselii, a nopților petrecute pentru pregătirea lor, nu se mai pune. Despre «rest» — adică viața de familie, distracții, momente de relaxare — «am avut noroc de o soție care-mi înțelege munca, mi-o apreciază, am un copil cuminte, mai vedem un spectacol, în special dacă vine în turneu o trupă de la București, nu că am fi snobi, dar actorii din Capitală interpretează în mod superior orice piesă, chiar mediocră fiind, stăm și la televizor, dar nu prea des, facem excursii — o, dacă ați ști cît sînt de superbe înregistrările Brașovului, dar știți, desigur, în materie de literatură, soția mă ține la curent, și-mi recomandă cutare sau cutare carte. Așa că, vedeți dumneavoastră, totul este chestiune de organizare, de unde ați scos-o cu criza de timp?»

— Sînteți un ambițios?

— ... (Meditează înainte de a-mi răspunde). Da, dar nu cu orice preț.

— Care sînt relațiile dumneavoastră cu subalternii?

— Sînt relații de încredere reciprocă. Dar la noi angajamentul luat este ca și realizat. Vine, spre exemplu, un muncitor să-i dau o sarcină. Discutăm, îl întreb dacă poate s-o ducă la bun sfârșit. Dacă zice da, nu mai am nici o problemă. Fiindcă după o asemenea discuție, nu mai admit nici o derogare. Cei care promit și nu se țin de cuvînt se descalifică în ochii mei și ai celorlalți. În concluzie, afirm că nu urmăresc să obțin cu orice preț simpatia oamenilor cu care lucrez, dar fac totul pentru a-i ajuta, pentru a fi corect în raporturile cu ei.

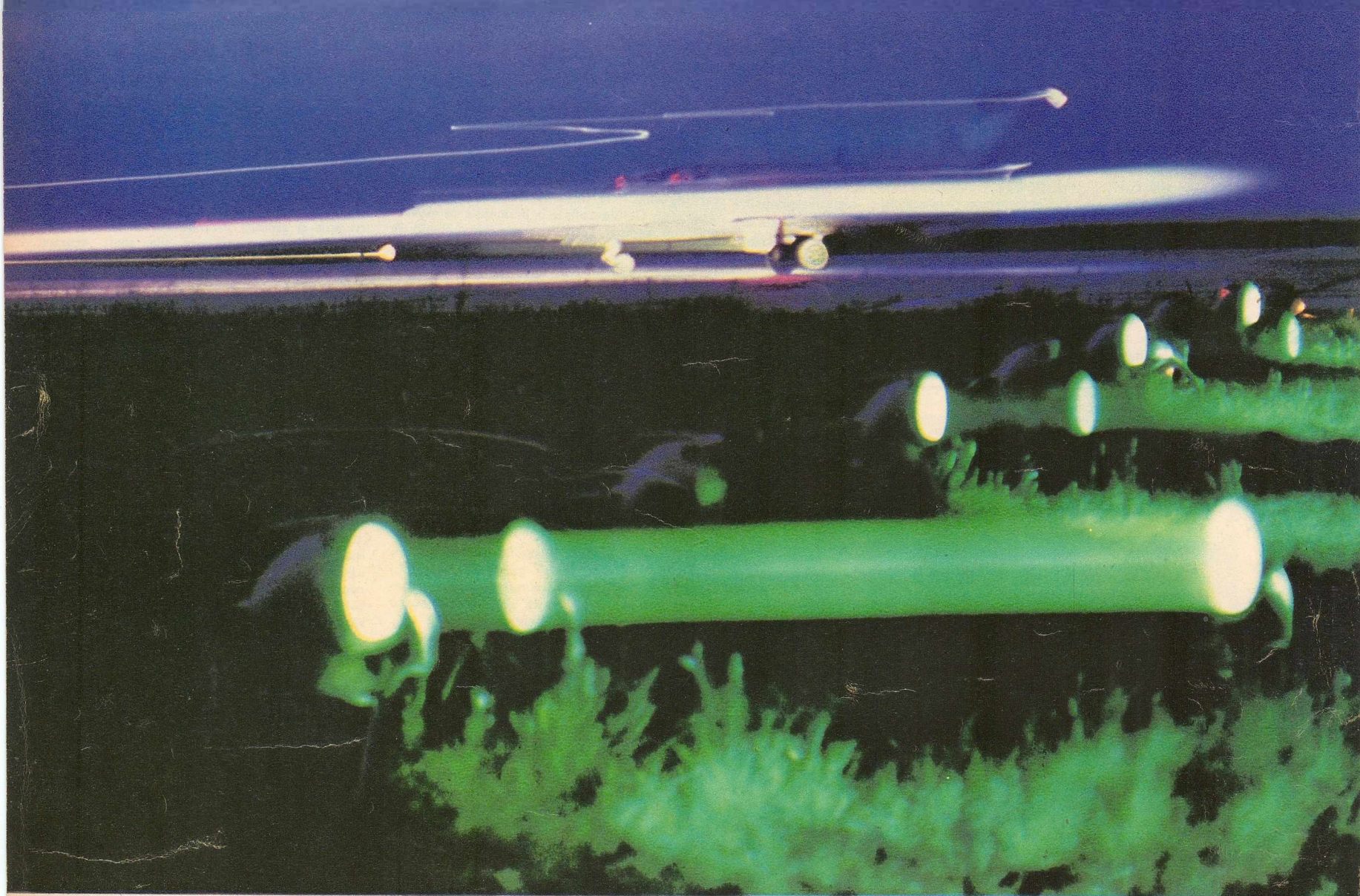
— Vă puteți imagina un alt loc de muncă?

— Sincer, nu. Există în această uzină, în această secție, oameni, o atmosferă, o stare de spirit care m-au marcat pe viață. O seriozitate, o gravitate a actului muncii, o atitudine tonică în fața existenței, care-mi sînt indispensabile.

MIHAI HETCO ■

EROISMUL DE FIECARE ZI AL UNOR BĂRBAȚI ADEVĂRAȚI

Pentru a cinsti aici, în paginile revistei, Ziua aviației românești, programată — conform tradiției și calendarului — în a treia duminică a lunii iunie, am zăbovit douăzeci și patru de ore pe un aerodrom militar.

Am petrecut o zi și o noapte în preajma acelor păsări uriașe care sînt supersonicele de vînătoare și în preajma piloților lor, navigatori temerari și comuniști încercați, pentru care eroismul înseamnă o treabă foarte simplă și foarte obișnuită.

În limbaj tehnic, operația la care asistăm se cheamă «tragere la țintă fixă». Traducînd în limba noastră, a civililor, asta înseamnă nici mai mult, nici mai puțin decît că supersonicele zăcnesc cu peste două mii de kilometri la oră și că țintele explodează, lovite drept în frunte, spre bucuria tuturor celor ce trăiesc în incinta acestei unități de elită, apreciată cu foarte bine la ultima inspecție.

Între punctul de aterizare și cel de decolare, care la urma-urmei nu este decît unul, există o activitate febrilă. O misiune durează, de regulă, cîteva zeci de minute, după care avionul se năpustește spre pămînt ca o nălucă, mușcă pista și înalță o trîmbă de fum care salută aterizarea. Exact în clipa în care ai jura că nimic nu mai poate domoli vedenia zburîndă, supersonicul se domolește cu ajutorul parașutei și pilotul coboară.

Își scoate casca, se șterge de sudoarea abundentă și se urcă, mișcîndu-se asemenea unui robot în combinezonul de zbor, în mașina care-l va duce în apropierea punctului de decolare.

În pauzele dintre zboruri, piloții citesc și se țin de glume, se destind. Trece o jumătate de oră și zburătorul o pornește din nou, să dea piept cu înălțimile și cu sarcinile misiunii, dificile și complexe, pornite din ideea că — în eventualitatea unei primejdii — țara trebuie apărată de oameni vigilenți și antrenați.

Văzuți în răstimpul dintre zboruri, oamenii aceștia par obișnuiți, ca toți ceilalți, dar — o dată chemați la start — își înfundă pe cap căștile,

cu mișcări precipitate, și pleacă să stăpînească cerul și avionul, iar în clipa aceea noțiunile lor par să nu mai fie identice cu ale noastre, dimensiunile lor sînt altele și piloții capătă — pentru aceeași clipă sau pentru totdeauna — contururile unor ființe extraordinare. Plecarea aceea nu înseamnă o plimbare în înalțuri și nu înseamnă nici măcar parcurgerea unui traseu cunoscut, ca în cazul piloților de linie, ci constituie o misiune de luptă, exerciții presupunînd virtuozitate, luciditate și stăpînire de sine în aceeași fracțiune de secundă.

Piloții cu care am vorbit susțin că ei sînt oameni ca toți ceilalți, obișnuiți, chiar dacă Constantin Stratu a aterizat cîndva cu avionul pe burtă, chiar dacă Dumitru Cajvan a încheiat un zbor cu instalația hidraulică deteriorată, chiar dacă unui alt pilot i s-a oprit motorul la opt mii de metri înălțime, chiar dacă...

Susținînd că ei sînt oameni obișnuiți, piloții militari au dreptate numai în măsura în care eroismul este un lucru obișnuit.

Peste aerodrom au coborît amîmza și liniștea.

Nu se mai zboară, avioanele s-au înșirat la start ca niște mărgele hipnotice pe un fir nevăzut. Cu excepția căpitanului Dumitru Cajvan, care este de serviciu, toți piloții se află la popotă.

Căpitanul recunoaște că nu credea că o să ajungă aviator, i se părea ceva extraordinar, peste puterile și peste mijloacele sale de copil de țaran sărac, de prin părțile Sucevei, rămas

orfan de tată chiar din primul an al vieții. A făcut liceul, apoi o școală tehnică de chimie și — odată cîmătat la încorporare — s-a hotărît să încerce la aviație mai mult ca să nu zică alții că a avut o șansă în viață și i-a dat cu piciorul.

Ambiția, talentul și dragostea de meserie l-au ajutat, nu șansa, calități fără care n-ar fi reușit să devină un pilot de nădejde, cu merite recunoscute, un om care nu concepe că ar fi putut să ia alt drum în viață. Membru de partid încă din școala militară, căsătorit din 1967, fost fotbalist care s-a lăsat de minge pentru că este

să devină aviatori, să-i continue la muncă și pasiune. Căpitanul Dumitru Cajvan a acceptat că o să fie altfel.

La fel și colonelul Carra. La fel și locot colonelul Constantin Stratu. Recunoaște primul zburător dintr-un neam de liști și că a plecat la cursurile de zbor fără de la Strejnic împotriva voinței părinților, că a absolvit cursurile de pilot de război după absolvirea școlii militare de aviație, Constantin Stratu a parcurs treptele carierei militare și ani în același timp, ajungînd astăzi comandant

TRAIAN VUIA:

«Ce importanță are cine a făcut un lucru? Important este că el există, s-a făcut. Eu n-am căutat niciodată gloria, fiindcă știu că gloria pierde adesea pe om. Eu nu lucrez pentru gloria mea personală, eu lucrez pentru gloria omenirii.»

«sensibil la picioare», Dumitru Cajvan se consideră un zburător bun. Atît și nimic mai mult. Se antrenează cu seriozitate, căci antrenamentul este unul dintre lucrurile cele mai importante din viața unui pilot: «orice zbor este precedat de multă pregătire, teoretică și fizică».

Chiar și un pilot încercat trebuie să intre în sala de gimnastică?, întreb.

Toată lumea, răspunde. Fără exercițiile fizice, pilotul este oprit de la zbor, iar un pilot care nu se urcă în carlingă pare o pasăre închisă în colivie.

Nu știu exact cum este cu celelalte meserii, dar toți piloții doresc cu înverșunare ca fiii lor

să devină aviatori, să-i continue la muncă și pasiune. Căpitanul Dumitru Cajvan a acceptat că o să fie altfel.

La fel și colonelul Carra. La fel și locot colonelul Constantin Stratu. Recunoaște primul zburător dintr-un neam de liști și că a plecat la cursurile de zbor fără de la Strejnic împotriva voinței părinților, că a absolvit cursurile de pilot de război după absolvirea școlii militare de aviație, Constantin Stratu a parcurs treptele carierei militare și ani în același timp, ajungînd astăzi comandant

Despre iubire este vorba!

Absolut, a completat. Nu vreau să mă la asta, dar cînd am să ies la pensie am pe lângă aeroport și am să fac avioane nepoți. După o clipă: «acesta este d nostru, al zburătorilor: să ne îndrăgosim».

NICOLAE CEAUȘESCU:

«Ca un fir roșu trec prin întreaga istorie a patriei legătura strinsă a oștirii cu poporul din sinul căruia s-a născut, identificarea cu idealurile de libertate, dreptate și neatințare ale maselor largi populare, hotărârea nestrămutată de a apăra pământul străbun, dreptul poporului de a-și făuri viața după propria sa voință».

o dată pentru totdeauna și să nu ne țim de ea decât odată cu moartea». Dar înainte de toate și apoi aviator, comunist Constantin Stratu își iubește meseria asiune care nu va osteni niciodată.

teea fiind zise, s-ar părea că meseria de vânătoare este doar o treabă de pasiune și de rutină pînă la urmă, meserie ușoară, rentabilă.

ta este numai un mod de a privi lucrurile. În noasă, meseria aceasta rămîne grea, risipă și limitată de legile neîndurătoare ale control medical care interzice de a zbor pe pilotul care are guturai!! Poate că te lucrul cel mai dificil din cariera de pilot, spune maiorul Ioan Fenechiu cu accente ardelenesc, știința de a putea să te domini însuși și de a-ți organiza viața în așa fel, să fii tot timpul în formă, gata la datorie. Așa de vinător se aseamănă într-un fel cu un fel de performanță. În sport însă mai să ratezi, plîng supporterii, dar nu moare în aviație, prima rată e de obicei și

disciplina, culcatul devreme, lipsa alții și altele nu sînt singurele privații din viața unui zburător militar. Sacrificiile sînt de tot felul, legate de familie, legate de timpul liber, de multe din voluptățile vieții civile.

că așa este regulamentul, pentru că zburătorii sînt chemați să apere țara trebuie să fie gata la datorie, piloții militari locuiesc în case izolate, departe de

școlă și măsurat de misiuni. În incinta aeroportului, cineva amintea că pare rău de nimic în viață decât de faptul că nu are mai multă vreme pentru copii, pentru că zburătorii parcurg distanțe în zbor și pînă la școală și se destind nu o dată de la fereastră dîrele de fum lăsate pe avioanele părinților lor.

rînd prea mult timp pentru copii, oamenii nu le fac educație prin exemple. Exemplul lor e de comunisti, de militari și patrioți, oameni, de oameni cinștiți și devotați, gata să fie prezenți la datorie.

te se zboară din nou peste aerodrom:

interceptare la mică înălțime. Același carusel de decolări și aterizări, cu singura observație că aterizarea dă acum naștere unui spectacol de sunet și culoare fascinant, bolidul sărutînd pista sub ochiul orbitor al unui reflector care luminează ca ziua.

La un pas de pistă, cu mîinile înfundate în urechi și cu gura deschisă, pentru a suporta zgomotul declanșat de supersonice, exploatăm la maximum liniștea dintre decolare și aterizare, încercînd să aflăm cît mai multe de la primul zburător al unității, colonelul Nicolae Carra, virtuos între virtuoși, cel care deschide — cu o mie de kilometri la oră și la numai douăzeci și cinci de metri înălțime — parada anuală a supersonicelor, executantul unor lupinguri de o îndrăzneală uluitoare.

Colonelul Carra vorbește puțin. Recunoaște avioanele după zgomot și se bucură pentru fiecare aterizare «unsă», cum o numește. Ne explică, domol, că în aviație partea cea mai grea rămîne în afară, e echilibrul, e dragostea de meserie, sînt sacrificiile. Nicolae Carra, care a crescut generații întregi de zburători și care mai crește, e mîndru de ei, de virtuțile lor, de știința și pasiunea lor, e convins că aviația românească se află pe mîinile unei generații destoinice.

Avid de superlative, îl întreb care este cea mai mare plăcere în meseria sa.

O, zice, e greu de spus. Poate zborul acrobatic, contopirea cu avionul, supunerea lui pînă cînd ajungi să-l simți ca pe un cal în zăbală.

Îl rog să-mi spună ce impresie l-a șocat cel mai tare pînă acum în cariera sa de douăzeci și cinci de ani.

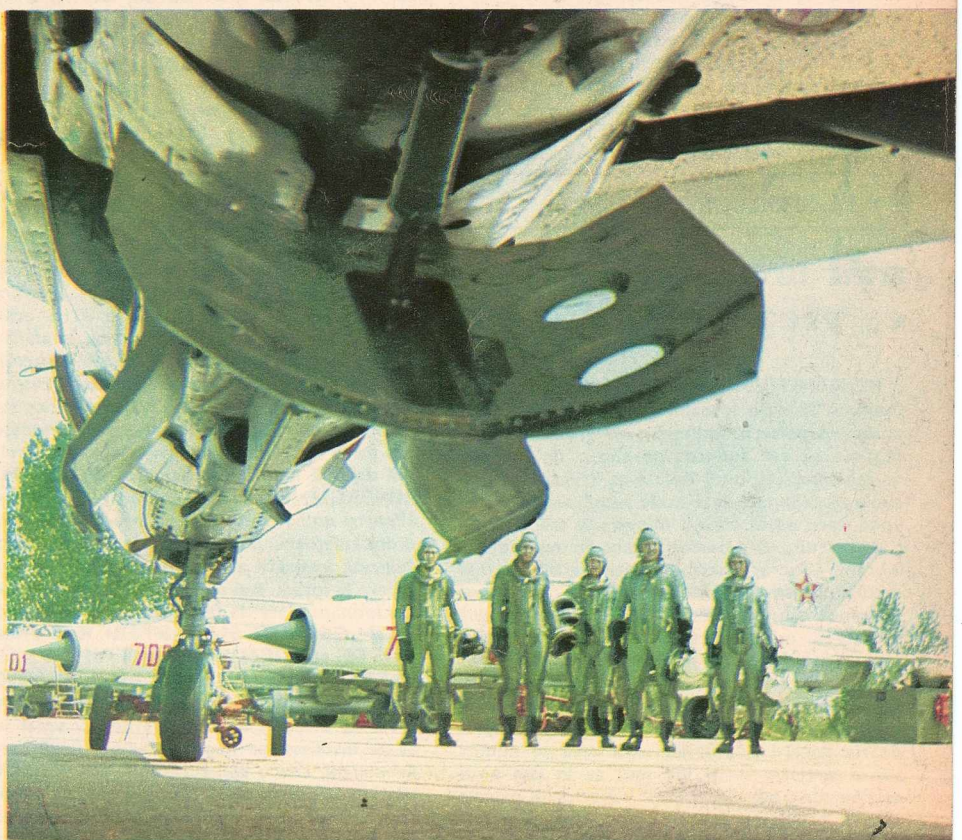
Roșiorii, zice.

Mă mir: cum Roșiorii?!

Uite-așa, simplu. Prin 54, cînd am început să zbor prin părțile astea, de la zece kilometri Roșiorii nu se vedeau deloc. Era beznă. Astăzi e o mare de lumină. Dacă au ajuns Roșiorii, un oraș ca toate celelalte, să fie reperat din supersonic, înseamnă că s-a dezvoltat nu glumă, că socialismul l-a transformat dintr-o așezare amărîrită într-un oraș modern.

În clipa următoare nu mai aud ce spune. Reflectorul s-a aprins, un nou avion cade spre aterizare.

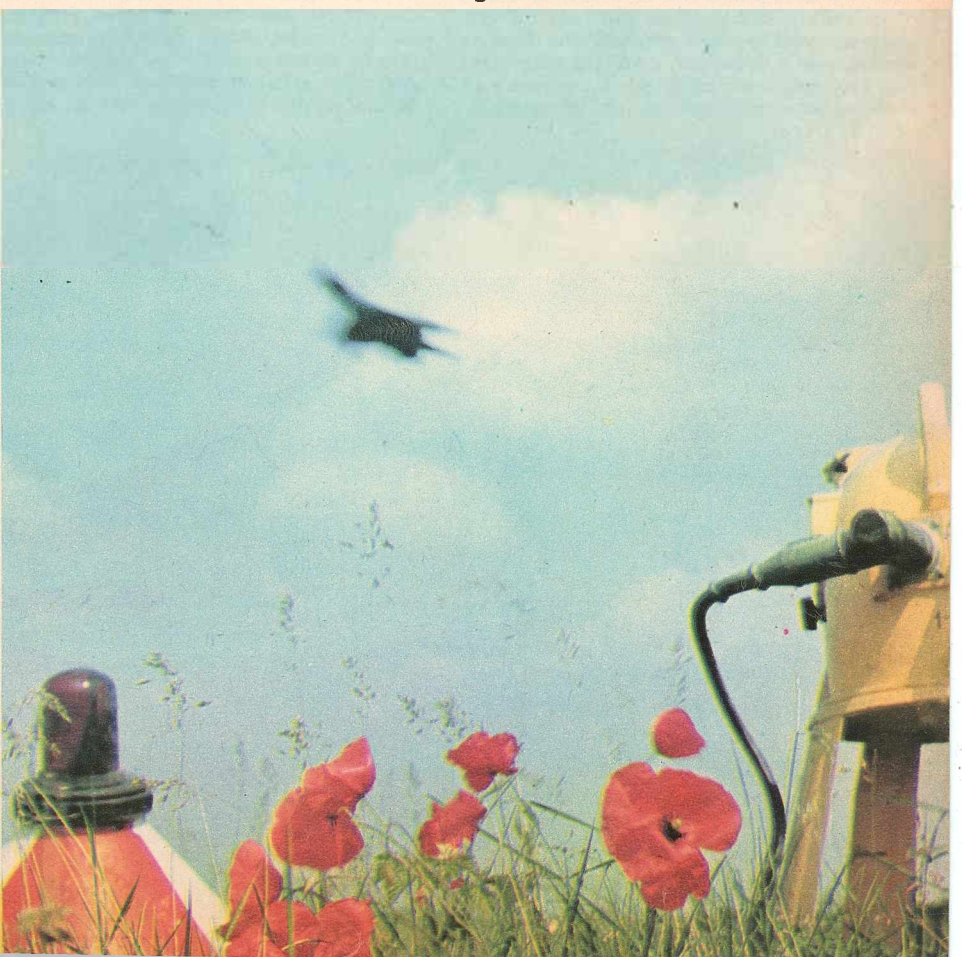
OVIDIU IOANIȚOIA ■

Fotografii de GHEORGHE AMUZA ■

AUREL VLAICU:

«M-aș socoti răsplătit cu prisosință pentru cei patru-sprezece ani de muncă, de teamă și de speranțe chinuitoare, dacă aș ști că am făcut ceva, cît de puțin, pentru progresul științei și pentru fericirea oamenilor».

CRONICA DE FOTBAL

adormirea maicii domnului

Pe «23 August», duminică, mare căldură, public cu preț redus, lumină, mare lumină, două meciuri, două, slabe amindouă... Vorbind serios, nici **Dinamo**, nici **Steaua** nu au mai arătat ceea ce văzusem, de pildă, la ele în meciul direct disputat cu puțin în urmă. Se pare că o mare plictiseală a pus stăpînire pe sufletul jucătorilor. Că a venit vara, că se apropie vacanța, asta putem să înțelegem, ce nu putem înțelege este disprețul pe care unii jucători îl au față de spectatorii care plătesc ca să-i vadă. Fără **Lucescu**, duminică, **Dinamo** ar fi pierdut orice șansă de a mai concura cu **Universitatea Craiova** la titlu. Cum **Steaua**, fără **lordache** în forma în care a fost și golul norocos al lui **Smarandache**, ne-ar fi intristat și mai rău. Aș mai menționa că echipa din **Ștefan cel Mare** fără **Dinu** e ca o colivă fără luminare. **Dincolo**, la **Steluța**, din nou mofturile lui **Dumitru** (poate greșesc eu, sau jucătorul acesta este bolnav și atunci îmi cer scuze anticipat), dar atîta absență de poftă de joc la el îmi dă de gîndit. Aș vrea să fiu dezmințit, însă jucătorul nostru numărul 1 de anul trecut a pornit pe o pantă, se pare, ireversibilă: infumurare, dispreț față de colegi, un vedetism rău înțeles și așa mai departe. De **Domnul** să fiu eu minciinosul!

Aș dori să spun cîteva cuvinte bune despre cei doi parteneri ai echipelor bucureștene: **C.F.R. Cluj** și **Jiul**. Feroviarul de pe **Someș**, recent zguduîți de niște întîmplări neprielnice, au abordat cu curaj meciul cu **Dinamo**, lăsînd impresia la un moment dat că vor scoate un rezultat-surpriză, ceea ce n-ar fi mirat pe nimeni.

POȘTA SPORTURILOR

măi tovarăși,
ce vreți voi?

ROANGHESI ION, Petrila. Într-un moment în care fotbalul cu ale sale ne aduce atîtea stupefacții, mîhniri, indignări, temeri, regrete și, s-o spunem pe șleau, un început de lehamite (eu unul dacă n-aș fi văzut tocmai zilele astea la televizor acele șuturi ale lui **Rivelinho** care parcă făceau mingea să trăiască, — și nu oricum, ci în perfectă stare de imponderabilitate —, m-aș fi lăsat definitiv de binecunoscutul sufletism fotbalistic de pe urma căruia, ca tot omul, din fragedă copilărie și pînă în pragul senectuții, numai de suferințe am avut parte), într-un asemenea moment, zic, este bine să ne amintim că există pe lume și sportul numit șah. Stau de o bunicică bucată de vreme în fața scrisorii dumneavoastră cu fierbinte și lucidă pledoarie pentru popularizarea a ceea ce numiți **șahul artistic** — și mă simt ca în fața unui eșichier de unde mă privesc sever ochii pătrați ai unei probleme greu solubile: cum să popularizăm noi acest stimabil domeniu al șahului, dacă n-o fac în primul rînd cei însărcinați anume cu aceasta?! Este o dilemă care, tare mă tem, ne-a cam adus în pragul crizei de timp. Dacă nu cumva vom fi și depășit acest prag. Căci parcă nu prea mai auzim, ca în alți ani, despre mari performanțe internaționale ale «problemiști-

Petrescu și cu **Adam** au arătat în numeroase cazuri că apărarea dinamovistă, reputată prin dirzenia ei, poate fi trecută cu ușurință. Numai graba și o oarecare neșansă au făcut ca această partidă să nu fie întoarsă pe dos. **Dincolo**, la **Jiul**, am văzut aceeași agresivitate a masivilor săi jucători, între care **Nagy** și **Mulțescu** au strălucit de departe. Prima partidă devenise la un moment dat interesantă, din cauză că pe calea undelor se auzea cum la **Craiova** liderul marca gol după gol echipei lui **Dobrin**. Tot pe această cale, aveam să aflăm cum, la **Tg. Mureș**, **F.C. Constanța** avea să piardă cu 1-0 și cum la **Reșița** **Rică Răducanu** reușea să agonisească pentru echipa sa un punctșor mare și lat cît **Podul Grant**, cum la Iași, **Poli**, care ațipise atîtea etape pe ea, zdrobea exemplar echipa **U.T.A.** din **Arad** cu 4-1, iar la **Timișoara** tot un **Poli** punea cruce pe mormîntul echipei băcăuane. La **Cluj**, **Universitatea** se împacă docil cu **Steagul roșu**, iar la **Ploiești**, **Petrolul** abia bătea pe **Sportul studentesc** cu 2-1, deși, după relatările din presă, bucureștenii ar fi meritat un meci nul pe care arbitrul nu l-a dorit.

Scrutarea clasamentului arată că în subsolurile diviziei A se duce o luptă pe viață și pe moarte: **Petrolul**, **S.C. Bacău**, **C.F.R. Cluj**, **Poli Iași** și chiar **Jiul** și **Rapid** vor trebui să uzeze de toate forțele de care mai dispun pentru a se menține în prima categorie. Pînă miercuri seara nu vom ști care vor fi «răposaii» și care «vor învia din morți».

Doamne ajută! **EUGEN BARBU**

lor» români. ● **NITOIU MARIUS, Bd. Păcii, 99-101, București.** «Nu sînt un supporter al oltenilor și de aceea să nu vă așteptați la laude aduse jucătorilor și mai ales lăudătorilor lor». Nu mă aștept la așa ceva. Aștept, în schimb, să-mi spuneți la fel de deschis și cu ce echipă țineți (din scrisoare reiese doar că, în afară de olteni, aveți ce-aveți cu «**Steaua**» în general și cu **Teașcă** în special). Ca să știu cum să vă răspund spre a vă fi cît mai pe plac. Căci, credincios străvechii devize a breslei din care mă mîndresc a face parte («**Cititorii noștri — stăpîinii noștri!**»), altă dorință n-am pe lumea asta. ● **ION MARIUSCU, Reforma Agrară nr. 5, Craiova.** «Pentru unii mămă, pentru alții ciumă», astfel vă intitulați scurta, dar incandescenta scrisoare dedicată infierării arbitrarului în sport, cu precădere în fotbal. Am speranța că ultimele măsuri disciplinare luate de federație v-au mai răcorit. ● **UN GRUP DE SUPORTERI, Rm. Vilcea; NIȘTE SIBIENI OBJECTIVI; PATRU ELEVI CRAIOVENI; MAI MULți INDECIFRABILI DIN CLUJ; UN BĂCĂUAN ÎNDURERAT** ș.a. Măi tovarăși, ce vreți voi? Să se instaleze pe fiecare stadion, lîngă tabela de marcaj, cîte o spînzurătoare pentru arbitrii aflați în defect? Să se organizeze, în piața publică, tăieri de picioare ale fotbaliștilor care ratează din doi metri, și de miini ale observatorilor care nu scriu rapoartele așa cum v-ar conveni? Să se dea echipei care pierde pe teren propriu, în loc de tricouri, cîmăși de foc, precum aceea care l-a mistuit în chinuri pe eroul din mitologie?... Fiți serioși, oameni buni, lăsați scrisorile de dinți și țineți-vă ochii în orbite! Că sîntem un

neam de oameni pașnici și cu simțul umorului. Și, mai cu seamă, vorba cîntecului, «mai avem și alte treburi pe-acas'!», mult mai importante decît fiertul în cazan cu ulei și trasul pe roată al unor semeni care se îmbracă de dragul nostru, duminică de duminică, în pantaloni scurți... Și, în încheiere, eu zic să-mi ziceți mersi că nu transcriu aici tot ce mi-ați scris și că nu vă dau în vileag numele și adresele. Nu de alta, dar veți fi avînd, unii, ca tot rumînul, un copil doi pe lîngă casă; alții veți fi fiind în dîrdora logodnei; alții vă veți fi bucurînd de bună faimă pe la locurile de muncă — și e păcat să gîndească cei dragi ce nu trebuie (și ce nu este) despre dumneavoastră. Zău așa, băgați săbiile-n teacă...

PETRE DRAGU ■
Atenție, corectura: să nu apară cumva teașcă în loc de teacă, mă rog dumneavoastră, că mi se duce pe copcă toată pledoaria. **P.D.** ■

TENIS

cine va face
al treilea punct?

A început **Grand Prix-ul**, **Năstase** s-a instalat din nou în frunte și noi îi dorim din nou succes. Dar, oricît am fi de fascinați de marea cursă pe care campionul nostru o domină cu autoritate de atîția ani, nu putem să nu ne amintim, măcar din cînd în cînd, de **Cupa Davis** în care ne-am pus și continuăm să ne punem speranțe. De **Cupa Davis** care cu înțelepciunea-i septuagenară ne arată că este posibilă pînă și eliminarea timpurie a celor două mari favorite: **Australia** și **Statele Unite**. Și fiindcă anul acesta ea a început sub semnul tuturor posibilităților, se pare că 1974 îi va aduce un al cincilea cîștigător. Tentativa de a fi a cincea țară care cucerește prețiosul trofeu trezește ambiții și nimeni nu vrea să-i scape șansa printre degete. Mai mult ca oricînd, anul acesta nu există echipe învingătoare și echipe învinse dinainte. Există doar echipe cu mari campioni — **România**, **Suedia**, **Cehoslovacia**, **U.R.S.S.** și echipe omogene — **Franța**, **Italia**, **Iugoslavia**, **Republica Sud-Africană**.

Noi intrăm în cursă peste o lună, un avantaj, dar și un handicap, poate, dacă ne gîndim la rodajul echipei noastre. Vom întîlni **Franța** care și-a cîștigat împotriva **Austriei** dreptul de a veni la **București**. Echipa **Franței** din care absentează un jucător ai cărui nervi cedau anul trecut în fața lui **Kakulia**, la **Moscova** — **Proisy** —, dar în rîndul căreia a revenit **Goven**, cel care împotriva **Austriei** aducea egalare în cel mai dificil moment al meciului. La **Viena**, francezii au avut în **Kary** și **Pokorni** adversari redutabili, în compania căroră au făcut un util rodaj și au trecut un sever examen. Nu e greu de anticipat că la **București** echipa **Franței** va spera mai puțin în victoriile-i foarte ipotetice ce le poate obține în fața lui **Năstase**, dar va spera în schimb cu siguranță în celelalte trei meciuri considerate deschise. În ceea ce ne privește, marea întrebare pe care ne-o punem este cine va face cel de-al treilea punct? Poate la dublu, dacă partenerul lui **Năstase** ne va demonstra că a mîncat voleuri, retururi și servicii cu piine în fiecare dimineață la prînz și seara, iar noaptea a visat cîntecul de a se afla pe cel mai mare jucător din lume. poate — ambiționat — Ovici va reuși să ne arate că este în stare să-și confirme victoriile de anul trecut...

Cine va face al treilea punct? Este întrebarea

care și-a pus-o **Biroul Federației** de tenis consacînd o întreagă ședință participării echipei noastre în **Cupa**! hotărîrea de a renunța, cu excepția lui tase, la campionatele de la **Wimbledon** desfășoară pe iarbă, în schimbul unei minuoase pe zgură, la **București**, și zării unei întîlniri pe echipe, în preajma cu **Franța**, mi se pare foarte inspirată.

ȘTEFAN GEORGE

SĂPTĂMÎNA SPORTIVĂ

CROȘEELE ȘI DIRECTELE LUI C
DAFINOIU N-AU IERTAT PE NIMENI

Tinără stea a boxului românesc, **Cos** noiu a făcut încă o dată proba eficacității lor săi, — «năprasnici, de parcă ar fi cu dinamită», apreciază specialiștii —, ringul de la **Kiev** cu adversarii întîlniți au fost rapid trimiși de **Dafinoiu** în viselor.

Întors campion continental — la tine orașul de pe **Nipru**, acest puncteur de se pare, toate datele viitorului pugilist anvergură internațională.

VIRGINIA IOAN ÎNVINGE UN MIT
RĂ SPRE RECORDUL MONDIAL

Recordul **Iolande Balaș** (atletă de-legendară), record stabilit la 16 iunie **Sofia**, a fost doborît duminică de **Virg** învingînd ceea ce în atletismul nostru un adevărat mit, succesoarea celebrei **I** de pe acum cu gîndul și va zbura, cu : și cu fața peste recordul mondial a **Așteptăm** cu nerăbdare vestea saltului mare.

EDDY MERCKX A AJUNS SĂ NI
SEASCĂ...

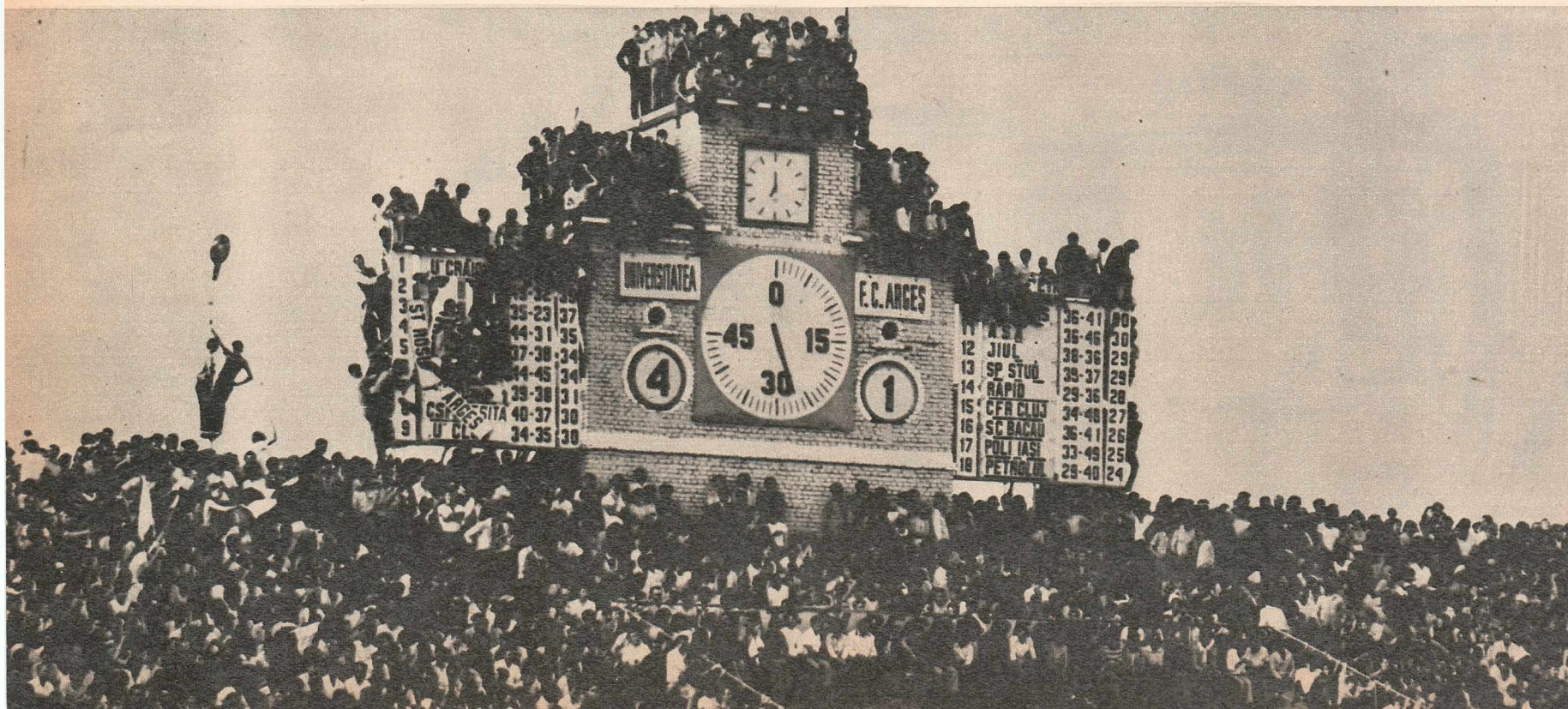
Cîștigînd de-a valma, de mulți ani zeci de curse clasice, tururi ale **Franș** Spaniei etc., supercampionul belgi **Merckx** a ajuns să îndepărteze — fatal — din simpatizanții ciclismului, obosiți c totul «care cîștigă totul» și ucide, dir orice emoție, orice dubiu, orice **Bobet**, **Anquetil**, **Gaul**, **Van Loy**, **Kubler**, **Bartali**, pînă și marele **Coppi** pierdea din cursele la care participă; **Merck** pe cît de puternic, pe atît de ambițios — mereu și ne plictisește cu victoriile număr.

FOTBAL-ARTĂ.

Partida **România B** — «25 aprilie **Coreeană**» ne-a prilejuit redescoperii flori rare în fotbalul internațional. Ech ne-a delectat cu ceea ce s-ar putea i exagerare fotbal-artă. Virtuozitate în balonului, acțiuni de mare finețe, vite dantă. Și am mai văzut ceva cu totul am văzut o echipă care nu știe să lovește să faulteze! N-am citit într-o povești, am văzut cu ochii noștri — care nu știu să faulteze!!!

MARIUS POPE

Un stadion arhiplin «fierbînd» cu o or meciului de tineret-rezerve (!!!), jucat derea partidei **Universitatea Craiova-F**. Pentru cei care au fost la fața locului er că locuri libere mai existau doar în... a inclusiv tabela de marcaj — care de lu prezintă spectatorilor clasamentul la zi, **Băniei** pe poziția de lider — fiind folos a urmări de visu evoluția propriilor ido

CA OREI ZERO

inile de noapte a a la z

ur, materialul pentru această cronică a nat în multe alte nopți, în care, dintr-un u altul a trebuit să apelez la serviciile r de noapte înșirate ca spițele unei roți ru către marginile Bucureștiului. Dacă mult după ora zero în Bd. Șulea, de exem- reii să ajungi la Băneasa, nu ai decît să n autobuzul l care te duce la Sf. Gheor- unde iei autobuzul A pînă la Casa Scîn- la Casa Scînteii cu mașina X de pe linia ă, ajungi ultimul la Parcul Privighetori- tru a respira aerul parfumat cu floare are a invadat nopțile acestui început de

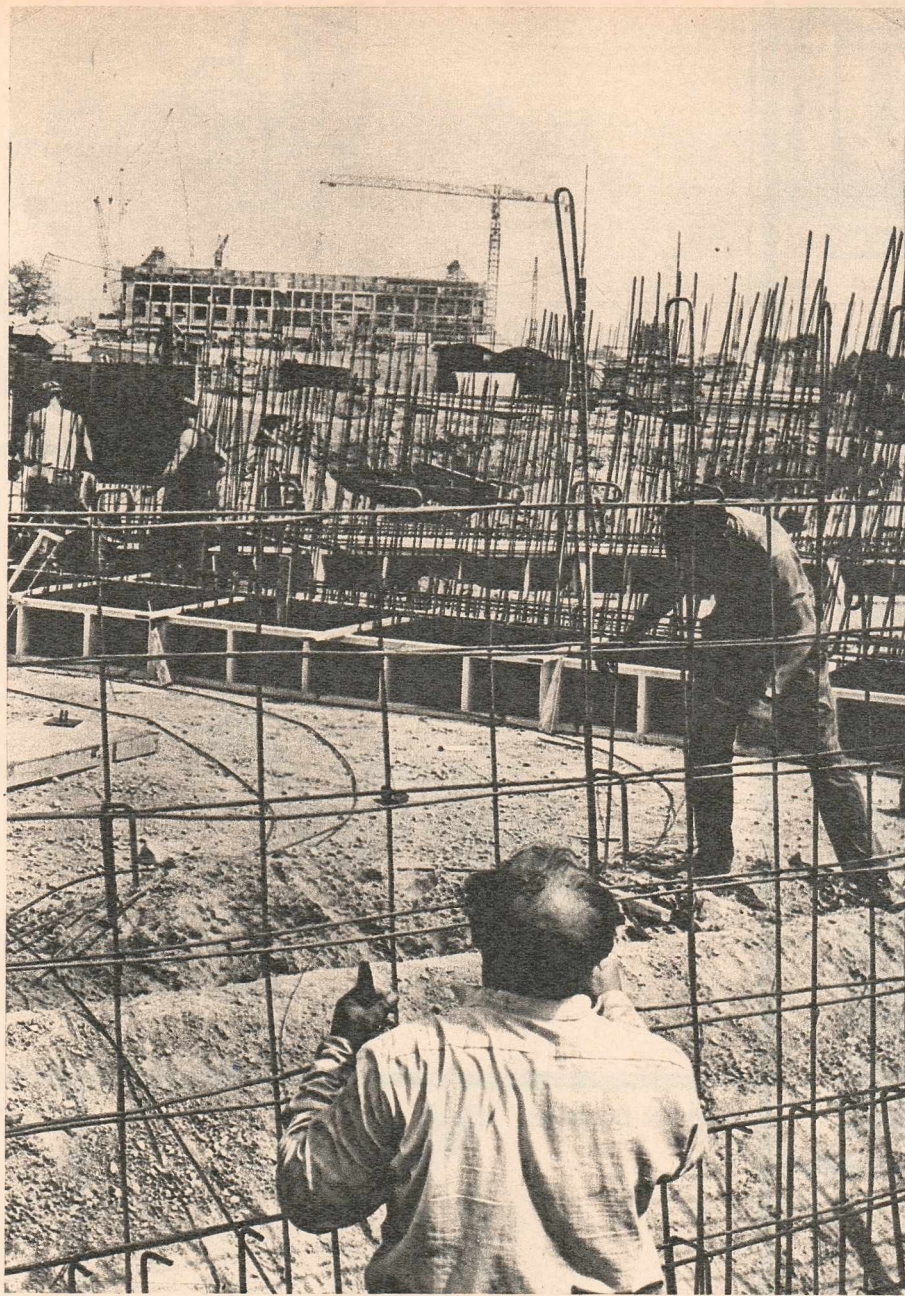
îmbătă seara, oamenii sînt relaxați, dis- diardă timpul. Consultă harta luminoasă utobuzele sînt rînduite după alfabet. cã lipsește litera Z. Lipsește numai pe fașina însă există, și circulă. Asta arată ng este alfabetul și că nu toți au ambiția de capăt! În acest punct al Bucureștiului nu-și poate intra în drepturi deoarece cã clipă în care să nu se pornească un în care să nu vină sau să nu plece o din stație. Prin acest punct trece o bună n cei 25 000 de oameni care hălăduiesc pe străzile Capitalei. Printre ei întil- rsonalul de servicii de la localuri, ite- se retrag, itești care vin la posturi, ii schimbului ll ș.a. Bineînțeles, nu ab- i alaiul îndrăgostiților, al celor «făcuți», icilor și noctambulilor de tot felul. dești, ies cu noaptea-n cap și cu sacii puzderie de zarzavagii care se grăbesc dă locuri în mașini. Destinația, Piața

două-trei noaptea, jumătate din călători scaune iepurește pîndind stația de co- și anunțînd-o din timp taxatoarei, că nu t să se oprească mașina în stațiile unde aptă nimeni și nu coboară nimeni. Cîte ziat aflat la prima escapadă sau cite un t al escapadelor încearcă să anime atmo- înțînd sau monologînd. Dar este imediat u stropșit de vreun călător sătul de iți.

esc mașina cu numărul 07805 a directo- xploatării auto, inginer Ion Filimon. Se onează apeluri de la echipaje de noapte. ndicative, asigurîndu-se de recepție, in- lu-se reciproc. În stația de plecarea inginer ișan, locțiitor al șefului serviciului circu- mișcare din Direcția I.T.B. Urcă și dînsul. a unu și zece. Inger Filimon, om căruia sã ia lucrurile de la capăt, mă pofteste o autobază, să văd cum și de unde pleacă din cele 1 240 de autobuze care străbat știul în lung și în lat, în curmeziș, în oblu, ziua și noaptea descriind un drum ic de aproximativ 70 000 de kilometri schimburi. I.T.B.-ul este o instituție care n fiecare zi, acolo unde îi mîină treburile, 000 000 de călători. Asta înseamnă că cetățean al Bucureștiului, la care se adu- trat gros venit din provincie pentru o zi uă, urcă de trei ori pe zi în tramvai sau ubuz sau în troleibuz. Autobaza Șerban Sîntem cercetați cu amănunțime la acte, r directorul. Apoi ne ia în primire ofițerul ici și iar ne puricã. Intrăm într-un birou ltăm pe bandă de magnetofon o telecon- Rapoarte, sarcini, evenimente, indicații atele lor zeci de mii de itești cu vehicu- Observ, pentru a cita oară, de cînd umblu instituții, că peste tot e nevoie de forță ncã. Este nevoie de tineri care pot veni ce colț al țării să urmeze o școală de cali- de cel mult un an și cel puțin 25 de zile să aibă un post onorabil, cămin, masă și i trebuie, pentru a începe o viață. Li se chimb seriozitate, muncă și bună-cuviință.

la dispeceratele de serviciu din schim- si. Mă uit pe schema programării perso- bord: o rețea de cifre și date sub care und oameni și mașini apoi îmi arunc o : în... «lingură», așa i se spune, din perioada ramvaiul era tras de cai, «registrului de trare a vehiculelor și personalului». Fie- ehicul are ora sa de ieșire și intrare în : pune Iuliana Scîlpea, dar o mai știm și nd taxatoarele anunță strident publicul că- a mașinile se retrag la autobaza cutare sau oul cutare. Intrăm în halele mari unde se către tehnicienii verifică fiecare vehicul re: direcție, frînă, semnale electrice, caro- etc., etc. Mașinile sînt trecute prin perii și e lună... Cel puțin așa am văzut eu la o rzie cînd opt iunie devenea nouă, iar ea avea un aer de mireasă în preajma de aur cu flori de tei în păr. Ieșind de aici, non și Al. Oprîșan mi-au propus efectua- ei călătorii pe linia H (promisă de mult citi- e acestei rubrici) apoi la Autobaza Titan. înă, printre apeluri și indicative, am desco- un personaj interesant pentru un alt raj, în persoana lui Ion Filimon.

COMAN ȘOVA ■

JURNAL DE ȘANTIER

fintina

Cum să nu recunoaștem că milioane de turiști cînd vin în Leningrad pleacă neapărat la Petrod- voreț să vadă grădina uluitoarelor fintini ale lui Petru cel Mare. Cum să nu recunoaștem că toți îndrăgostiții lumii tînjesc să ajungă la alegorică Fontana di Trevi din Roma ca să-i dăruiască bănușii promițători ai «dragostei veș- nice» și cum să nu recunoaștem că farmecul anume al grădinii Versailles-ului n-ar exista fără fintinile ei? Savantul și inefabilul joc al apei și-a dovedit de mult virtuți similare operelor de artă. O fintină cu har desferecată îți poate crea stări de reverie, de sensibilitate și emoție cu nimic mai prejos decît o galerie de artă. Așa e gîndită – și în plus vine parcă să corecteze un fel de nedreptate făcută parcurilor Capitalei noastre, nu prea bogate în aceste plămuiuri de ape – fintina, marea fintină din Parcul Tineretu- lui, cum a imaginat-o și a proiectat-o arhitectul Valentin Donose am mai spus în jurnalele anterioare, acum vreau să vă spun cum se face o fintină. Fintina din Parcul Tineretului.

Nu trebuie să-l urmați pe Colombo și să dați telefon la meteorolog ca să aiați că a plouat pe 16 mai. Cu siguranță a plouat. A plouat toren- țial și asta a provocat mari greutateți oamenilor maistrului Savu Jelea, lotului inginerului Toșeș care face fintina. A fișnit apă din pămînt, în ceea ce atunci era doar o groapă, apă pînă la glezne, apă cu mil care nu lăsa să se toarne beton, să se arneze fundația. Intervenție la I.C.A.B., pompe electrice, pompe și oameni muncind din greu ca să scoată îndărătica apă. Și cu fiecare centimetru eliberat echipa lui Ion Gîndac toarnă beton virtos ca să izoleze stratul fluid.

De la 16 la 23 mai s-a săpat numai manual pămînt greu, pămînt cleios care se lîpea de lopată, unde nu se puteau băga utilaje. Și tot din cauza ploii s-a surpat și un mal, făcînd milul mereu să curgă. «Ne-am chinuit cu 20 de oameni și ceea ce trebuia să facem în trei zile, am făcut în șapte. O întîrziere cu patru zile față de grafic care trebuia recuperată» – spune maistrul Jelea. «Și-am început să ne gîndim cum s-ar putea recupera de-aici încolo – continuă inginerul Toșeș. Numai cu mîină calificată și cu oameni destoinici. Dar nu-i prea aveam. De unde să-i

iei. Pe zona parcului avem de realizat 2 milioane și jumătate producție numai la construcții-monta- j. Pentru realizarea acestui volum ne-ar fi trebuit în jur de 100-120 de oameni cu o pro- ductivitate maximă de 20 000 lei pe muncitor. Aveam front deschis de lucru pentru 40 de fierari, dar de unde să-i iei? Nu puteam dez- zechilibra ritmul lucrărilor de la sală. Deci, trebuia să ne descurcăm. Cu opt fierari care lucrează de la 6,30 pînă la 20. Și lucrează cu fier subțire. Sînt operațiuni migăloase, laborioase, delicate, pur și simplu de artizanat. Au stat, s-au chinuit, au reușit. Și-i deplasam și la alte lucrări din parc, se mută de colo-colo cu sculele și fierul pentru armături în spate. Betonistii Ion Gîndac, Victor Cașu, Ștefan Buruiiană sînt niște oameni care îmi plac foarte mult». «De ce vă plac?» «Fiindcă știu meserie, fiindcă sînt con- științioși, am bază în ei. Dacă oricărui dintre ei i-aș spune să treacă prin zidul ăla, fără să-l spargă (îmi arată cu degetul zidul unei case – n.a.), trece prin zid. Păstrați realul din asta și o să vă dați seama ce fel de oameni sînt». «Dar cam puțini, nu?» «Nu. Mai îmi plac și dulgherii Nicolae Dumitru, Gheorghe Vasile – moș Gheorghe cum îi spunem – Dumitru Moise care sînt buni la toate. Am turnat și betoane cu ei. Sînt meseriași polivalenți. Cînd n-am brațe de muncă și mă frămînt, vin și mă liniștesc «lăsați, tovarășe inginer, că turnăm noi». Cu ei am turnat acest strat izolator de 20 metri cubi din beton virtos pe fundul fintinii. Ei l-au turnat, ei l-au vibrat... Necazul cu apa infiltrată l-am avut mai serios la stația de pompare a fintinii». Punct. Aici ne întrerupem discuția fiindcă in- ginerul Toșeș pleacă sus, la stația de recepție, să se intereseze de betonul special cu ciment alitic, rezistent la apa sulfatică (apă ce se infil- trează încăpățînată), comandat anume la «Pro- gresul», beton așteptat care nu mai vine. Trebuie lucrat rapid ca să se evite o nouă penetrație. Pînă atunci maistrul Jelea îmi vorbește mai departe despre stația de pompare, această microuzină subpămînteană, pe care noi n-o vom vedea, nici măcar n-o vom bănui că există. Inima ce va împinge spre înălțimi, ce va face să se joace aerian în jeturi sau în subtile picături de rouă, ape limpezi, ape ale imaginației, ape ale frumuseții. Un arhitect a imaginat și a creat, muncitorii inginerului Toșeș au modelat această statuie în marmură fluidă. Sublimă operă. Dar travaliul frumuseții nu-i niciodată ușor. Poate

că ar trebui să-i dăm un nume acestei fintini. Poate Fintina albastră (culoare ce domină caucul ei, ca într-un cer răsturnat), sau poate Fintina rozelor (în juru-i, fiind, ca un soclu parcă, trandafiri), sau poate lansăm un concurs pentru a-i găsi numele pe care să-l merite și să rămînă simbol.

V. GHERGHINOIU ■

implicațiile necunoașterii legii circulației

Sîntem martorii unui proces de creștere vertiginoasă a numărului de automobile, de sporire a intensității traficului rutier care a atins pe multe artere, chiar la început de vară, cote nemaîntîlnite încă pe drumurile țării noastre.

Nu există lună, săptămîină și chiar zi fără ca în București și în județele țării să nu se întreprindă ceva pentru sporirea cursivității circulației. Măsurile în acest domeniu au un caracter extrem de divers. Unele din ele, cum ar fi viaductele peste căile ferate, drumurile de ocolire a orașelor, lărgirea arterelor de penetrație și a unor sectoare din rețeaua stradală majoră a orașelor, vizează rezolvarea pentru prezent, și deseori pentru un apreciable număr de ani în viitor, a unor probleme deosebit de importante pentru asigurarea fluentei traficului, altele – ca, de pildă, instituirea unor sensuri unice, amenajarea unor alveole pentru oprirea mijloacelor de transport în comun, ameliorarea semnalizării rutiere – constituie piese de calibru mai mic, dar nu mai puțin însemnate în «ar- tileria» fluentei.

În «ofensiva» permanentă ce o ducem pentru sporirea continuă a fluentei traficului dispunem totuși încă de numeroase rezerve.

Automobilistii dar și pietonii cu «simț auto- mobilistic» pot observa frecvent, îndeosebi pe arterele aglomerate, în orele de vîrf, cum simpla staționare a unui vehicul pe o bandă de circulație provoacă încetinirea fluxului rutier, fracționarea și chiar oprirea lui temporară. Bineînțeles că toate acestea se traduc în pagube pentru economie prin întîrzieri la serviciu, prin sporirea cantităților de combustibil consumate, prin afectarea transporturilor de mărfuri etc., etc. Se traduc însă și în suprasolici- tarea nervoasă a șoferilor și pasagerilor, a căror influență negativă asupra producției nu poate fi încă concret evaluată, dar este cert că ea există.

În prezent (poate și pentru că prevederile legale sînt puțin cunoscute), șoferii ale căror autovehicule s-au tamponat obișnuiesc să lase mașinile pe partea carosabilă (chiar dacă acestea duc la îngreunarea și chiar întreruperea traficu- lui) pînă sosesc organele de miliție. Deseori la mijloc este vorba de niște zgîrieturi ale carose- riei, de spargerea unui far sau semnalizator. Este neîndoielnic că pagubele provocate prin blocarea fluxului rutier sînt de mii, de zeci de mii de ori mai mari decît cele suferite de auto- turisme.

Neajunsurile pornesc, așa cum spuneam, de la necunoașterea precisă a legii circulației de către mulți conducători auto. Acestora le-a rămas în minte vechea formulare a articolului din decretul privind circulația pe drumurile publice, care se referă la infrațiunea de îndepăr- tare de la locul accidentului și nu cunosc modi- ficările aduse pe parcurs acestui articol.

În actuala redactare acesta precizează: «Pără- sirea locului accidentului fără încuviințarea orga- nelor miliției de către oricare dintre conducă- torii vehiculelor angajate într-un accident de circulație de pe urma cărora a rezultat moartea, vătămarea integrității corporale, ori a sănătății vreunei persoane, ori dacă accidentul constituie infrațiune, ori s-a produs ca urmare a unei infrațiuni, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani».

Rezultă clar că în cazul accidentelor ușoare nesoldate cu consecințe din cele enumerate în articolul sus-citat, ori în împrejurări din cele arătate mai sus, șoferii pot scoate autovehiculele de pe partea carosabilă și pleca la cel mai apropiat organ de miliție sau agent de circulație pentru întocmirea formelor cerute de lege în asemenea împrejurări.

Textul sus-menționat din decret se coroborează perfect cu obligația pentru conducătorii de autovehicule inserată în art. 45, pct. 8 din regulamentul de circulație, care cere șoferilor să nu schimbe poziția autovehiculelor angajate în accidente pînă la sosirea organelor miliției dar numai în cazurile și împrejurările la care face referire decretul de circulație.

Am intrat în mod intenționat în detaliile legii în ideea ca șoferii să înțeleagă că în cazurile de accidente ușoare, de genul celor la care am făcut referire la începutul articolului nu pot fi sancționați pentru degajarea străzii de auto- vehiculele avariate.

DIMPOTRIVĂ, PROCEDÎND ÎN ACEST MOD ÎȘI VOR ADUCE O CONTRIBUȚIE SUBSTAN- TIALĂ LA FLUIDIZAREA TRAFICULUI RU- TIER, LA BUNA DESFĂȘURARE A CIRCULA- ȚIEI.

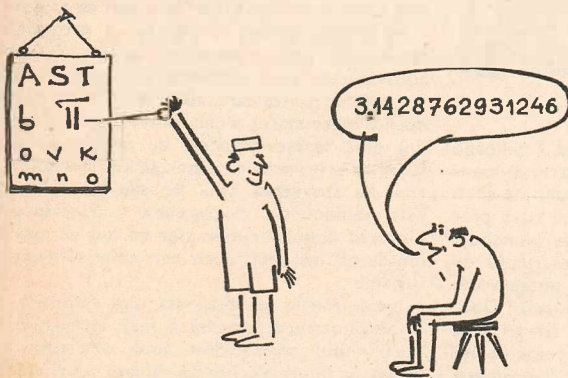
Colonel VICTOR BEDA ■

UMOR INVOLUNTAR

SORIN POSTOLACHE

DE-ALE MELE

Cei care se tem și de umbra lor, probabil că se cunosc foarte bine.

Dacă lupul ar fi fost blind, de mult era pus în lanț.

După eșecul echipei de rugbi, antrenorul se consolă spunându-și: «Ce să-i faci, balonul e rotund».

Bunul-simț e o caracteristică de fond și nu de formă. Prin urmare, la ce i-ar folosi nesimțitului să fie politicos?

Unii spun adevărul numai atunci când recunosc că mint.

Calul de dar se poate căuta la dinți, însă într-un mod mai discret.

Nu avea nici o carte în casă. Era un telespectator perfect. **GIUSEPPE NAVARRA**

UMOR LA TRIBUNAL

— Domnule președinte, vă rog să întrebați pe martor a cîta oară s-a sinucis inculpatul pînă astăzi.

Președintele: Cît pămînt are reclamantul cu totul?
— Zece hectare teren arabil, cu origine sănătoasă, răspunse avocatul.

... și după un timp, ca să zic așa, căruța n-a mai mers cu conviețuirea dintre reclamant și pîrită și acum iată-i pedestri în fața dumneavoastră.

— Onorată instanță, la faptele riguros exact expuse de distinsul reprezentant al procuraturii, eu mai adaug doar că inculpatul, element tînăr, timid, a intrat în magazin și navigînd printre gondole a fost atras probabil de napolitane pe care și le-a apropiat.

— Clientul meu s-a împrietenit cu actuala lui concubină mult mai tîrziu. În prezent reclamanta în urma concubinajului a dat naștere la un copil, în timp ce pîritul, încă nu.

— Din raportul de expertiză medico-legală, grupa sanguină, rezultă că fac parte din el mai mulți bărbați.

Spicuri din volumul în curs de pregătire D-ALE TRIBUNALULUI de **TUDOR CRĂCIUN**

LEGENDE FĂRĂ DESEN

— Degeaba-mi vorbești, că nu te au sînt surd.
— Dar nu-ți vorbesc: mîninc.

— Ospătar, fii bun și închide ușa, că altîmi ia curentul friptura din farfurie!

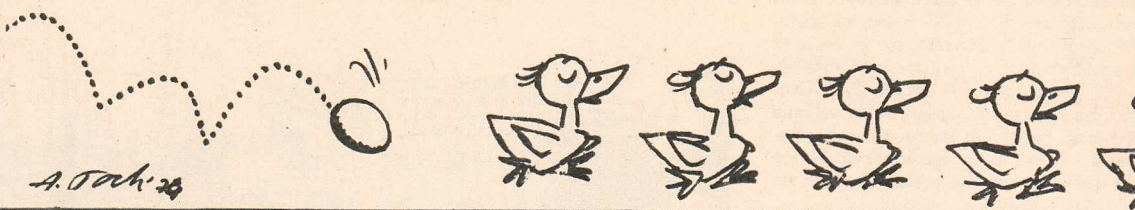
— Mărturisește că vouă, bărbaților, plac femeile guralive, la fel ca și celelalte?
— Care celelalte?

Familia pleacă în vizită și unul dintre copii întrebă:
— Mamă, ne punem mînușile, sau spălăm pe mîini?

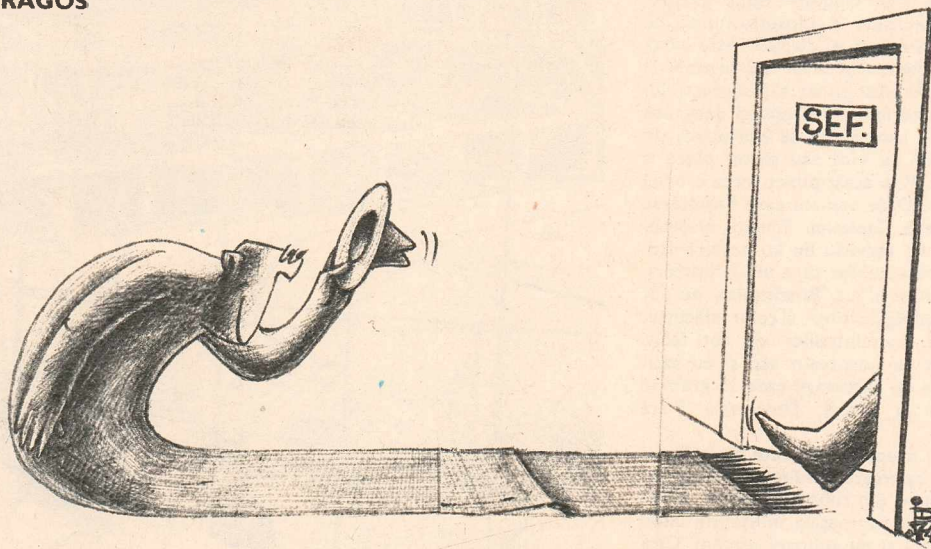
— Am impresia că mă crezi un idiot desăvîrșit.
— Eh, nimeni nu e desăvîrșit.

— Doctore, mă doare cînd apăs aici.
— Și cine vă pune să apăsați?

Fiul unui scoțian este întebat:
— Ce dorești să faci cînd vei fi marpușor?
— Să mîninc!

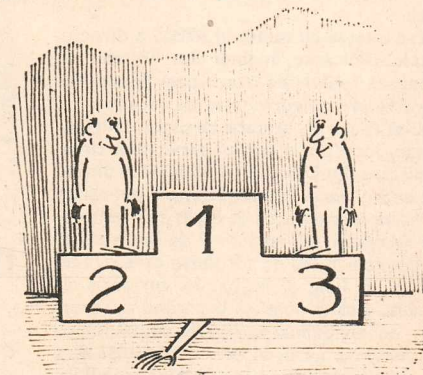
ANTON DRAGOS

ANTON DRAGOȘ

SORIN POSTOLACHE

citul columbo

acul ăsta de Colombo, fiindcă burlac
ă fie, din moment ce vorbește atât de
re nevasta lui — îmi spunea prietenul și
orul meu —, burlacul acesta cu animalul
it eliminat din academia de ciini pentru
contagios, cu solidul lui Peugeot 404,
ul lui totdeauna ponosit, trebuie să fie

fericit profesional, vrei să spui, fiindcă,
ristul a uitat să-l mai avanseze, totdeauna
cazuri unde poate deduce «un fir», încă
eput se poate fixa, fără greșală, asupra
uit, totul rămânând doar chestiune de
a probelor. Dar, fericit, fiindcă în
riminalul îi lasă fie chibritul cu care
s trabucul și scrumul ce poate fi analizat
ator; cele trei cești prea ostentativ pe
să sugereze că răpirea au făcut-o doi;
de radio fixat la un post cu muzică simfo-
victima nu agree asemenea gen de muzică;
etofon cu bandă pornită pentru înregist-
a curind decât era firesc; o mașină deca-
eși plouase; o garoafă la locul crimei pe
buie să o recupereze; notițe scrise cu
graful...

ca spectatori, după ce am văzut modul
a săvârșit crima, ne-a plăcut să urmărim
ui spre adevăr prin observații și deduc-
eram alături de el, participam adică la
cea, dorindu-i să răzbune răul făcut, ne
de victoria lui. Ne-au plăcut și modestia
tea cu care parcă olicia căutarea adevăru-
ai mult poate, ne-a plăcut pentru tristețea
ră că, în adevăr, era frumoasă tristețea
și trăia victoriile, căci victoriile crimina-
int inundate, sînt umbrite de tristețea
ii dezvăluit.

dincolo de amărăciunea specifică prof-
enistuit de necesitatea actului de dreptate
ind mereu, trebuie să fie teribil de fericit.
i naivă totuși fericirea lui, bătrîne prieten,
fiindcă deși e un milos cu cliinii părăsiți
cu criminalii, cărora le oferă în final un
u un pahar de vin, față de cei loviți de în-
are doar cite un gest trecător de min-
te: un cuvînt și alt, nu străbate adică mai
drumul adevărului și al eliminării conse-
șăului... Dar, criminalistic vorbind, aș vrea
e simpaticul locotenent cu ouă fierte prin
ce s-ar fi făcut în fața unui caz, cu adevărat
eu, ca de pildă acela — îți amintești? —
i chemat să examinăm un cadavru, mai
schelet care părea că e de competența
ilor, și care «ne spunea» doar că moartea
ului», petrecută cu mulți, mulți ani în
s-a petrecut în condițiuni cu totul firești,
l care l-a îngropat în acel loc a avut motive
e. Desigur, laboratoarele de specialitate,
le ne-au ajutat spunîndu-ne că este vorba
ră, cam de 20 de ani, cam de 1,85 metri
brunet. Numai că...

leți, asta e, numai că tot serviciile antro-
ne-au determinat să mergem pe căi
fiindcă tot cu un număr de ani în urmă,
e pe malul apei un alt schelet, l-au identifi-
id al tînărului X., mort în primul an după
cheletul a fost îngropat cu toată regula,
ori și luminări pe mormint, astfel că nu
a fi vorba despre acel tînăr... Deci, ne-am
toți dispăruții, cu atîția ani în urmă, dar
și nu a fost greșala noastră, a fost eroarea
relor și a modului lor de lucru de atunci.
tecut oare prin minte burlacului acela
și laboratoarele puteau greși și să proce-
toate identificările făcute foarte demult?
te. Ca să fiu sincer trebuie să-ți spun că
atunci, nu am avut încredere în operați-
e dificilă de reexaminare a tuturor identi-
e. Și în ce ciudată încercătură m-ai pus
nd mi-ai dovedit că trebuie să anunți mem-
liei că duc flori și aprind luminări la mor-
ltua care, departe de a fi fiul lor, este
ătăcit de armată. Și astfel, după lupta ta
rile experților am ajuns la concluzia că
nu a murit inecat, ci alt fel...

ne-am întors cu peste două decenii în urmă
m ce s-a întimplat cu acel tînăr, care era
i de prieten, cine îl dușmănea, ce motiv
cineva să-l facă să dispară, fără să eliminăm
ilitatea unei încercări cu totul accidentale,
ecunoscut... și toate astea știind că actul
ate pe care îl vom face era numai al adevăru-
că în ce privește infracțiunea, intervenea
rescripției. Din multe cite am aflat, din
pe care trebuia să le acceptăm așa im-
cum sînt totdeauna după mult timp, am
îndeosebi pasiunea acelu grup de tineri
făcea parte și victima de a căuta prin fostele

adăposturi de sub poala muntelui obiecte de echipa-
ment militar pentru vânzare.

— Dar cei patru din grup care rămăseseră în
viață erau acum oameni așezați, cu familii, cu copii,
foarte greu să mai poți formula în privința lor
bănuiala unei crime.

— Fiindcă veni vorba, de ce v-a fost antipatic
B. din primul moment? Fiindcă în chestia asta se
pare că ne apropiem de intuițiile locotenentului
cu trenți ponosit.

— Cum să-ți explic? Făcea parte dintre oamenii
care cu orice ocazie supralicita, mereu voia să
fie cel mai remarcat. Cînd după colectivizare s-a
pus problema strîngerii animalelor, el a forțat
adunarea lor într-o comună, deși știa că nu are
unde le adăposti, nici cu ce le hrăni. Cînd cineva
din subordinea lui se frămînta pentru faptul că
nu mergea ceva bine, răspundea totdeauna: «Foarte
bine, mama mă-sii...» și dădea din umeri, iar în
rapoartele înaintate mai sus scria că totul e perfect,
că totul merge excelent. Cînd a fost o acțiune
de înfrumusețare, a mobilizat totul, a lipsit de
brațe de muncă sectoarele productive, provocînd
pagube serioase, reușind să obțină însă, în respectiva
acțiune de care se preocupau ziarele, «locul întâi».
Și nu le făcea de prost. Era un om rău. Poza în
naiv entuziasmat, lovînd și ridicîndu-se astfel...

— Îți amintești de celălalt bănuț pe care l-am numit
domnul A.? Cum, la un moment dat, ne-a părut
suspect și l-am urmărit, și-adiu aminte noaptea
cînd l-am văzut pe inginerul acela stînd la masa lui
de lucru, ca spre dimineață să iasă la gară, să-și
aștepte soția, și cum aceasta s-a despărțit de amantul
ei... și cum erai furios și îmi spunea că s-ar conveni
să facem ca blegul acela de om bun și muncitor să
afle aceasta? Dar de bănuțul numit de noi domnul
C., despre pasiunea filatelică a căruia mi-ai spus
că e inimaginabilă și nu îți puteai explica cum o
viață de om se poate închide între clasoare de
timbre...

— Bănuțului, domnul D., i-am studiat pînă și
schema cu datele examenelor droaiei lui de copii,
ca să știu cînd are de judecat note și cînd nu... Dar
cum naiba v-a venit ideea aceea cu martorul fals?

— Nu cumva a fost ideea ta? În fine, a fost o
idee, să inventăm un martor al celor petrecute,
care să le scrie la fiecare cite o scrisoare, cerîndu-le
socoteală după atîția ani. Și apoi să le observăm
reacțiile. Ai făcut și pe poștașul ca să le poți citi pe
față reacțiile cînd află surpriza, ai făcut și pe șoferul
de taxi ca să îl poți duce pe nervosul domn B., la
domnul C., dar cite nu ai făcut pînă ne-a venit
ideea aceea de a participa și noi la întrunirea de
douăzeci de ani de la terminarea școlii. Și surpriza
ce i-am pregătit-o fiecăruia punîndu-le discret în
măpe cite o fotografie a celui ucis, cu dedicația
«martorului» pe ea.

— Ce credeți oare că l-a făcut pe domnul B.
să greșescă, să ne ofere proba de care aveam
nevoie? Nici astăzi nu sînt sigur.

— Cred că faptul că în scrisorile «martorului»
cître ceilalți trei am strecurat unele amănunte
care l-au derutat, gîndindu-se că din moment ce
aceștia cunosc acele amănunte, martorul e real.
Nu mai avea altă soluție. Trebuia să joace ultima
carte.

— Sînt convins că atunci cînd mi-a dat întîlnire,
adică «martorului», a vrut, că dacă nu mă poate
cumpăra, să mă lichideze și pe mine. Cred că ar
fi vrut să mă arunce din mașină, de aceea a pornit
cu viteza aceea nebună, spunîndu-mi că numai
așa își descarcă nervii.

— Te prevenisem că poate deveni periculos și,
dacă îmi amintesc bine, nici nu m-ai anunțat că
te duci la întîlnirea cu el... Ți se făcuse de aventură.

— Eram tînăr... Mai tînăr, și apoi, altfel nu îl
puteam face să vorbească. L-am arătat casetofonul
pe care am înregistrat convorbirea cu el și cum
știam că va sări ca să mi-l ia, am profitat de clipa
aceea ca să pun mîna pe comenzile mașinii.

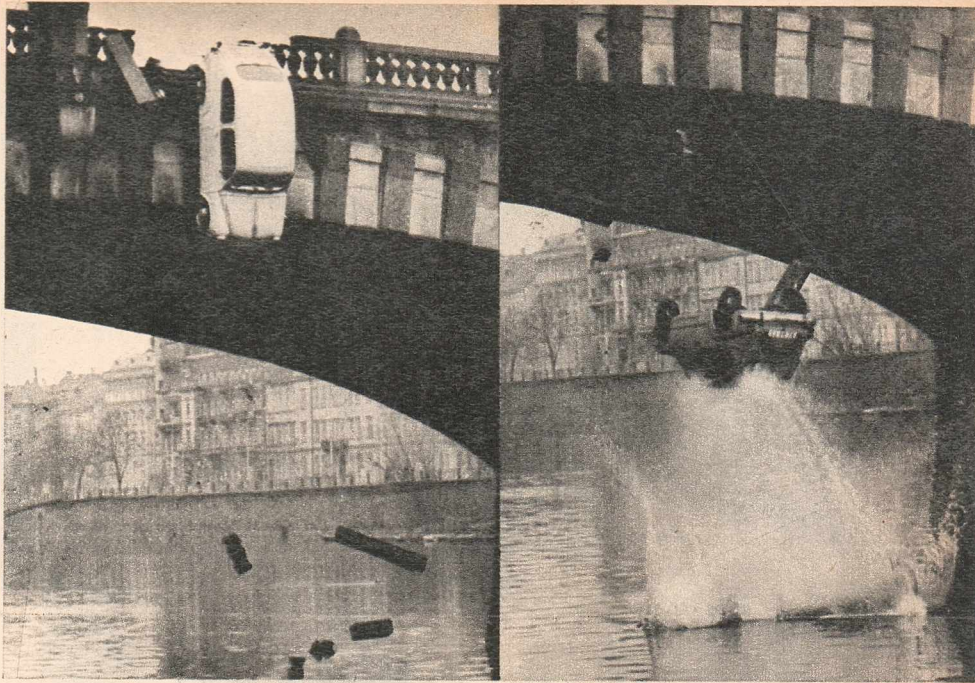
— Pe care tot ai proptit-o nișel în șant.

— Știi, îmi amintesc iar de fericitul acela de
Colombo ai cărui criminali, odată dovediți, devin
mielușei. Al nostru, abia încolțit și-a dovedit colții
de fiară. Parcă îl văd cum a sărit din mașină și a
sfărîmat casetofonul de pietre și ce privire ucigașă
mi-a aruncat atunci cînd, calm, am pornit tare
adevăratul casetofon, pe care cu adevărat înregist-
trasem convorbirea cu el.

— Și ce ris demențial l-a apucat atunci cînd i-am
comunicat că nu am nici un temei juridic să-l
arestez fiindcă fapta lui e prescrisă. Rîdea și nu
înțelegea nimic, adică nu putea înțelege de ce
ne-am străduit atîta, de ce ai riscat tu «plimbarea»
aceea fantastică cu mașina lui, dacă totul era doar
«teoretic». Nu a înțeles nici atunci cînd i-am spus
că nouă, astăzi, ne place să cunoaștem oamenii sub
adevărată lor înfățișare, cel puțin pentru motivul
ca să-i ocrotim pe cei buni și cinștiți...

— Ce episod de serial s-ar putea face din cazul
acesta, și cite mai sînt ca el.

— S-ar putea face... **EMIL POENARU** ■

CA-N FILME...

Spre parapetul podului 1 Mai din Praga se năpustește în plină viteză un Fiat mic. Străbate parapetul din piatră și de la o înălțime mare cade în Vltava. Desfășurarea întregii acțiuni este urmărită de zeci de praghezi, zurmăie aparatele de filmat și tăcătoarele aparatele de fotografiat. Pe riu au ieșit scafandrii. Oamenii-broască se scufundă în apă. Peste puțin timp automacaraua scoate mașina distrusă pe uscat. Nu a avut loc nici o tragedie; în mașină nu era nimeni. Regizorul Oldřich Lipský a avut nevoie pentru ultima scenă a unui nou film ceh, o comedie, de căderea automobilului în Vltava.

COPERTA NOASTRĂ

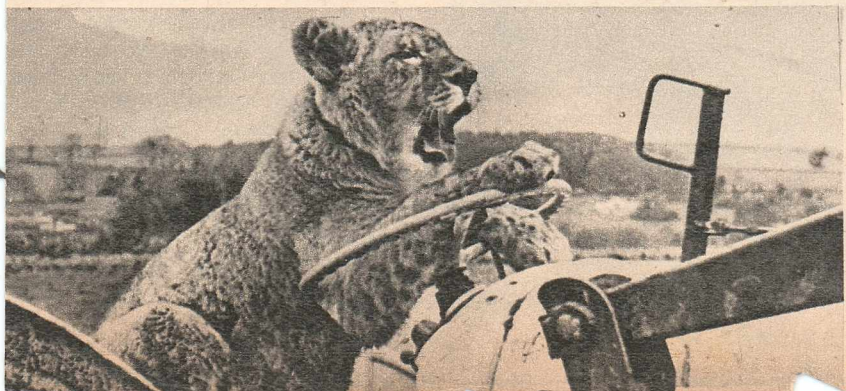
Fotografii de EMANUEL TÂNJALĂ și GHEORGHE AMUZA ■

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, sectorul 1. Căsuța poștală 41 12, of. 33. Telefon: 17 60 10 int. 1787, 1611, 1786, 1606, 1618, 1744.
Tiparul executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

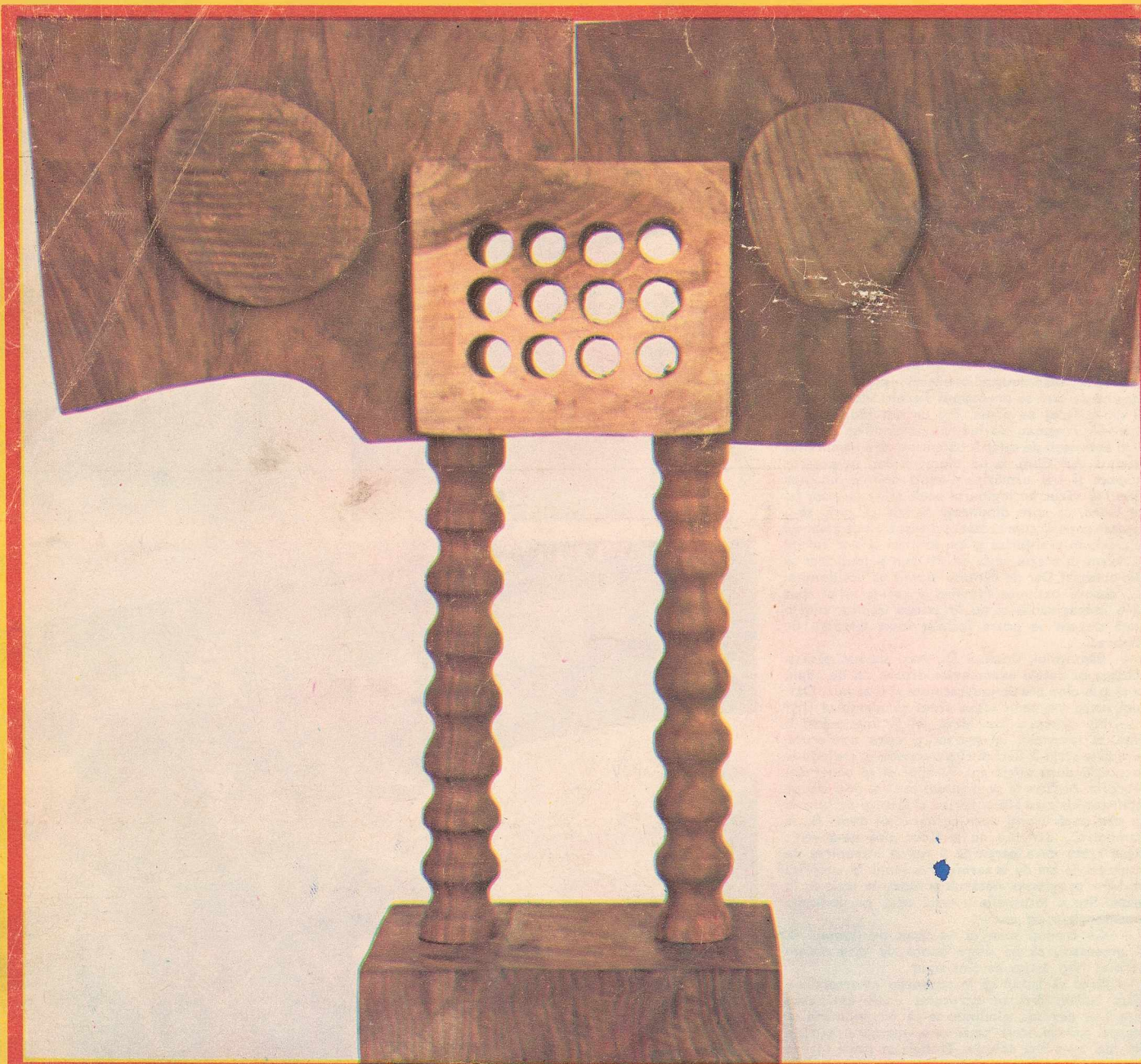

Prezentarea artistică: DAN BÎRLĂDEANU

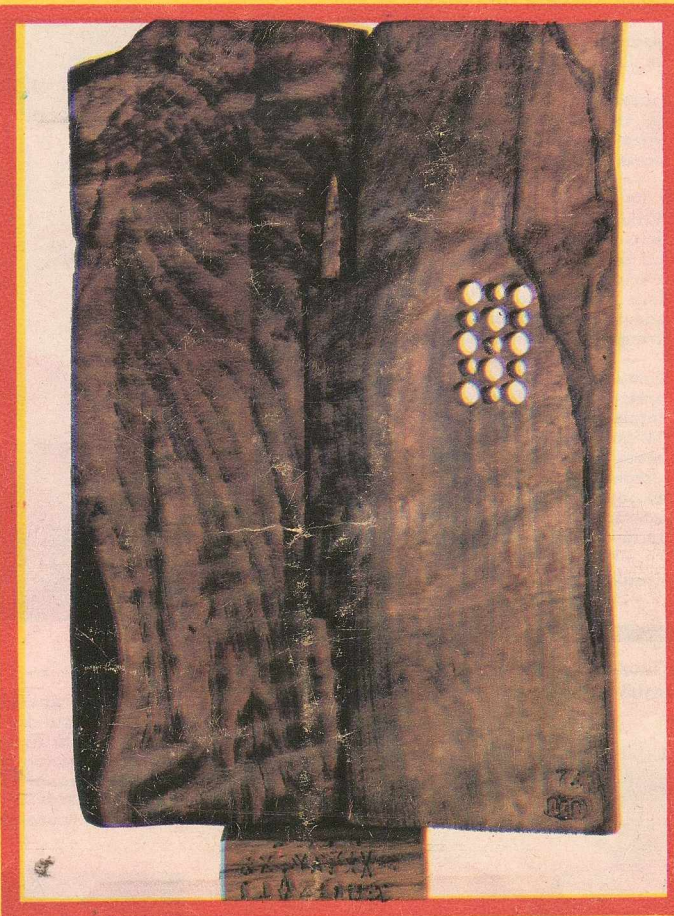
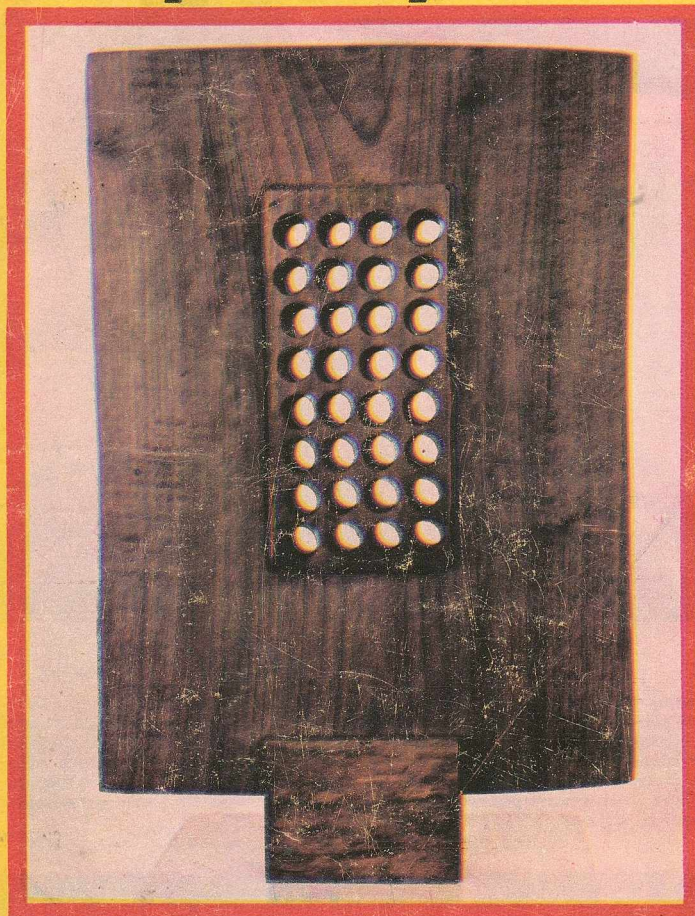
41505

aripi spre înalt

Sculpturile în lemn create de Maitec, recentul laureat cu premiul artiștilor plastici, ne apar împlinite: nul unor căutări consecvente, reluate cite lucid, cu tenacitate. Ele sînt unei sinteze personale la care a ajutorul, sinteză în care necesitatea și spontaneitatea și știința, caracterul tiv și gravitatea se află într-o organicune, în măsură să pună în evidențale individualității unui artist care-și cu seriozitate lucrările.

Iar dacă ar fi să plasăm creația lui sub semnul unui simbol, cel mai ni se pare acela al zborului, al aripilor deschise spre înalt. Metaforă a creatoare, a avinturilor nestăvilite, a aripilor revine frecvent în această sAsociate unui alt motiv predilect — (prezumptive «porți ale cunoașterii») oferă imaginației fantastice posibilitate dezvoltare și de construcție.

Resimțim parcă, cu fiecare nouă senzația de căutare, de freamăt pentru aflarea a noi și mereu noi ale acestor preocupări fundamentare stimulat de dorința descoperii mereu altor, puncte de contact cu sa realitate sufletească. De la o lualta Maitec a parcurs o raportare mai încărcată de sensibil la elementizate de realitate; a trăit, într-o exproprie, materializată în fiecare notură, o continuă nevoie de exprimare subiectivității complexe integrate. Sîncabile în această ordine de idei retranspunerea mereu inedite ale motive și simboluri dincolo de care siguranța meșteșugului, stăpînirea de a evita, continuu și cu abilitate, r

Imagini-metafore dar și imagini dotate cu structuri autonome, formate de sculptor se impun ca prezente concrete. Unitatea lor aparține neregistrului temperamental, unei modalități de a înțelege și transpunevații și gânduri care-și au originea tatea imediată a naturii și a strătradiții, atât de specific românești, lucrare a lemnului.

Pe acest strălucit meleag de țarașii creatori, în mare parte anonplind și șlefuit de-a lungul a întregi lemnul, au așezat făgașuri importante încît au intrat definitiv în patrimoniul al artei noastre. Fondul diție și sensibilitate pe care ei l-auasigurat filonul de viață al valorilor nești.

«Ovidiu Maitec este un sculptor alert, și sigur în demersurile sale, în tradițiilor celor mai adînci ale arte nești. Ca și Brâncuși el este pe deștient de cerințele diferitelor mater sculpturii — pentru el piatra fiind lemnul fiind lemn...» Semnate de pr Jim Ede, unul dintre colecționarii și lui Brâncuși, aceste cuvinte, care în expoziția de la Cambridge de anul lui Ovidiu Maitec, definesc, parțial latură esențială a creației sale — ace tinuității.

Apelul la tradiție în care se adînc sinceritate, în care topește proprionalitate pentru a se regăsi, în aflîndu-și totodată motivele, au artei sale nebănuite posibilități de s Căci Ovidiu Maitec știe să evidenție tecturile robuste și elementare ale le știe ca, respectînd specificul acestui n să creeze forme armonioase, conc Patina caldă și forța evocatoare ale r lului au concretizat în același timp, sculptor, nevoia de a egala în operă rriență umană. **MARINA PREU**

Fotografii de V. MÎNEC

Acest număr al revistei noastre s-a tipărit într-un tiraj de 79 500 exemplare

Redactor șef: ADRIAN PĂUNESCU